

Podręcznik kwalifikowania wydatków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013

maj 2013

PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO PODKARPACKE

Spis treści

Spis treści	2
Wykaz skrótów	4
1. Podstawy prawne i zakres przedmiotowy podręcznika	5
2. Zasady kwalifikowania projektów	8
2.1. Zasadę geograficzną kwalifikowalności projektu	8
2.2. Ocena kwalifikowalności projektu	8
2.3. Trwałość projektu	9
3. Zasady kwalifikowania wydatków	11
3.1. Ramy czasowe kwalifikowalności wydatku	11
3.2. Ocena kwalifikowalności wydatku	14
3.3. Dokumentowanie wydatków	15
3.4. Zakaz podwójnego finansowania	17
3.5. Zasada elastyczności (ang. cross-financing)	17
3.6. Projekty generujące dochód	18
3.7. Dodatki/przychody incydentalne	20
3.8. Kara umowna (w tym gwarancja finansowa) i wadium	22
3.9. Wkład niepieniężny	23
3.10. Opłaty finansowe, doradztwo i inne usługi związane z realizacją projektu	25
3.11. Dokumentacja niezbędna do przygotowania projektu	25
3.12. Zakup środków trwałych	26
3.12.1. Zakup środków trwałych stanowiący część wydatków kwalifikowalnych	26
3.12.2. Zakup sprzętu będącego środkiem owołym do użytku na czas realizacji projektu	27
3.13. Amortyzacja	27
3.14. Zakup gruntu	28
3.15. Zakup nieruchomości zabudowanej	29
3.16. Leasing i inne techniki finansowania nie powodujące natychmiastowego przeniesienia prawa własności	30
3.16.1. Leasing	30
3.16.2. Inne techniki finansowania	31
3.17. Podatek od towarów i usług i inne podatki	34
3.18. Koszty zarządzania projektami	37
3.19. Koszty ogólne	39
3.20. Pomoc techniczna	40
3.21. Nieskalniczoność	40
3.22. Instrumenty inżyniera finansowej (dokapitałowanie funduszy)	41
3.23. Pomoc publiczna i pomoc dla nierolnic	41
4. Wydatki niekwalifikowalne	48
5. Wykaz wydatków kwalifikowanych i niekwalifikowanych dla poszczególnych osi, działań i schematów RPO WP	51
5.1. Oś priorytetowa 1. Konkurencyjność i innowacyjność gospodarki	51
5.1.1. Działanie 1.1. Wsparcie kapitałowe przedsiębiorców	51
5.1.2. Działanie 1.2. Innowacje i badania i rozwój	60
5.1.3. Działanie 1.3. Regionalny system innowacji	63

5.1.4.	Działanie 1.4. Promocja gospodarcza i aktywizacja kwalifikacyjna regionu	69
5.2.	Os priorytetowa 2. Infrastruktura techniczna	75
5.2.1.	Działanie 2.1. Infrastruktura komunikacyjna	75
5.2.2.	Działanie 2.2. Infrastruktura energetyczna	78
5.3.	Os priorytetowa 3. Społeczność informacyjna	81
5.4.	Os priorytetowa 4. Ochrona środowiska i zapobieganie zagrożeniom	84
5.4.1.	Działanie 4.1. Infrastruktura ochrony środowiska	84
5.4.2.	Działanie 4.2. Infrastruktura przeciwpowodziowa i regionalna gospodarka zasobami wodnymi	87
5.4.3.	Działanie 4.3. Zwiększenie oraz ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazowej	88
5.4.4.	Działanie 4.4. Zwalczanie i zapobieganie zagrożeniom	89
5.5.	Os priorytetowa 5. Infrastruktura publiczna	91
5.5.1.	Działanie 5.1. Infrastruktura oświatowa	92
5.5.2.	Działanie 5.2. Infrastruktura ochrony zdrowia i pomocy społecznej	93
5.5.3.	Działanie 5.3. Infrastruktura sportowa i rekreacyjna	96
5.6.	Os priorytetowa 6. Turystyka i kultura	99
5.7.	Os priorytetowa 7. Spójność wewnętrzna regionu	101
5.7.1.	Działanie 7.1. Rewitalizacja miast	101
5.7.2.	Działanie 7.2. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych	103
5.7.3.	Działanie 7.3. Aktywizacja obszarów strategicznie zagrożonych gospodarczo	105
5.8.	Os priorytetowa 8. Pomoc techniczna	110
5.8.1.	Działanie 8.1. Wspieranie rozwoju przedsiębiorstw i wdrażania	110
5.8.2.	Działanie 8.2. Informowanie, promocja oraz wsparcie przygotowania i realizacji projektów	114
5.9.	Definicje pojęć stosowanych w podręczniku	118

Wykaz skrótów

EFRR	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
ICT	Technologia Informacyjna i Komunikacyjna
IZ	Instytucja Zarządzająca
KC	Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. "Kodeks Cywilny"
KE	Dz. U. z 1964 r., Nr 16, poz. 93 z późn. zm.
KE	Komisia Europejska
MSP	Kodeks i przepisy przedsiębiorstwa
PZP	Prawo zamówień publicznych
Rozporządzenie w sprawie pasa drogowego	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 czerwca 2004 r. w sprawie określenia warunków udzielania zezwoleń na zajęcie pasa drogowego Dz. U. Nr 140, poz. 1481
RPO WP	Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013
UPO WP	Szczegółowy opis priorytetów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013
Ustawa o VAT	Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług Dz. U. Nr 54, poz. 535, z późn. zm.
Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju Dz. U. z 2006 r., Nr 84, poz. 712 z późn. zm.
Ustawa o drogach publicznych	Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych Dz. U. 2007 nr 19 poz. 115, z późn. zm.
Ustawa o gospodarce nieruchomościami	Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami Dz. U. z 2004 r., Nr 261, poz. 2603 z późn. zm.
Ustawa o ochronie przyrody	Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody Dz. U. Nr 92 poz. 880, z późn. zm.
Ustawa o rachunkowości	Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości Dz. U. z 2003 r., Nr 76, poz. 694, z późn. zm.
Ustawa o zaopatrzeniu w wodę i odprowadzaniu ścieków	Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków Dz. U. z 2006 r., Nr 123, poz. 858
Ustawa Prawo Ochrony Środowiska	Dz. U. z 2003 r., Nr 25, poz. 150 z późn. zm.
Ustawa PZP	Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. "Prawo zamówień publicznych" Dz. U. z 2007 r., Nr 223, poz. 1655, z późn. zm.
VAT	podatek od towarów i usług

1. Podstawy prawne i zakres przedmiotowy podręcznika

Niniejszy podręcznik kwalifikowania wydatków w ramach RPO WP na lata 2007-2013 został opracowany przez Instytucję Zarządzającą RPO WP w efekcie realizacji projektu współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, którego wykonawcą był inż. Korneliusz Pylak – PŚOB Sp. z o.o.

Podrecznik bazuje na Krajowych wytycznych dotyczących kwalifikowania wydatków w ramach Funduszy Strukturalnych i Funduszu Spójności w okresie programowania 2007-2013 i z dnia 20 kwietnia 2010 r. Wytyczne te zostały wydane na podstawie art. 35 ust. 3 pkt 4a ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. 2009 r. Nr 84, poz. 712 z późn. zm.) oraz art. 56 ust. 4 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006 r. z późn. zm.).

Głównym celem podręcznika jest uszczegółowienie i zobrazowanie zagadnienia kwalifikowalności wydatków przykładami dotyczącymi konkretnych projektów, a także wyjaśnienie niesieściłości i wątpliwości związanych z przedmiotowym zagadnieniem.

Zapisy krajowych wytycznych są oznaczone w tekście niebieską czcionką.

Zapisy niniejszego podręcznika są zgodne z następującymi dokumentami:

- Rozporządzeniem Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającym przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającym Rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006 r. z późn. zm.);
- Rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 r. ustanawiającym szczegółowe zasady wykonania Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego Rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 oraz Rozporządzenia nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (Dz. Urz. L 371 z 27.12.2006, sprostowanie Dz. Urz. L 45 z 15.2.2007);
- Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1080/2006 z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i uchylającym Rozporządzenie (WE) nr 1783/1999 (Dz. Urz. L 210 z 31.07.2006);
- Rozporządzeniem Rady (WE) nr 1241/2008 z dnia 18 grudnia 2008 r. zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1083/2006 ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności w odniesieniu do niektórych projektów generujących dochody;
- Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013, dokument przyjęty przez Zarząd Województwa Podkarpackiego uchwałą z dnia 10 stycznia 2012 roku w sprawie przyjęcia zaakceptowanego RPO WP;
- Szczegółowym opisem priorytetów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013, dokument przyjęty przez Zarząd Województwa Podkarpackiego w dniu 11 października 2011 r.;
- Wytycznymi do przygotowania lokalnych programów rewitalizacji.

Dodatkowo, w podreczniku wykorzystano zapisy i poszczególnie następujących obowiązujących aktów prawnych:

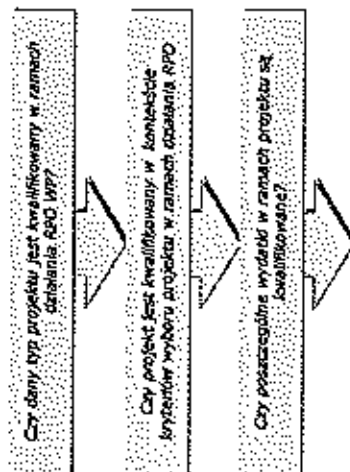
- ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1653, z późn. zm.),
 - ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatkach od towarów i usług (Dz. U. Nr 54, poz. 535, z późn. zm.),
 - ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694, z późn. zm.),
 - ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.),
 - ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 92 poz. 890, z późn. zm.),
 - ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2006 r. Nr 123, poz. 859),
 - ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115, z późn. zm.),
 - ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603, z późn. zm.),
 - ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks Cywilny (Dz. U. z 1964 r. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.),
 - ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2007 r. Nr 155 poz. 1095 z późn. zm.) wraz z ustawą z dnia 2 lipca 2004 r. Przepisy wprowadzające ustawę o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 173 poz. 1808 z późn. zm.),
 - ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.),
 - rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 czerwca 2004 r. w sprawie określenia warunków udzielania zezwolen na zajęcie pasa drogowego (Dz. U. Nr 140, poz. 1481),
- również w zakresie pomocy publicznej:
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych (Dz. U. Nr 239, poz. 1599),
 - Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 1 grudnia 2010 r. w sprawie udzielania pomocy na usługi doradcze dla mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw w ramach regionalnych programów operacyjnych (Dz. U. Nr 235, poz. 1549),
 - Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 8 grudnia 2010 r. w sprawie udzielania pomocy na szkolenia w ramach regionalnych programów operacyjnych (Dz. U. Nr 234, poz. 1535),
 - Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 17 marca 2009 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w zakresie transportu multimodalnego w ramach regionalnych programów operacyjnych (Dz. U. Nr 52, poz. 430),
 - Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 20 maja 2009 r. w sprawie udzielania pomocy na wzmacnianie potencjału instytucji otoczenia biznesu w ramach regionalnych programów operacyjnych (Dz. U. Nr 85, poz. 719),
 - Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 15 czerwca 2009 r. w sprawie udzielania pomocy przez fundusze pożyczkowe i poręczeniowe w ramach regionalnych programów operacyjnych (Dz. U. Nr 105, poz. 874 z późn. zm.),
 - Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 7 grudnia 2009 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w zakresie: energetyki, infrastruktury telekomunikacyjnej, infrastruktury sfery badawczo-rozwojowej, leśnictwa

- ↳ udziawkowski w ramach regionalnych programów operacyjnych (Dz. U. Nr 214, poz. 1561),
- ↳ Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 8 października 2009 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w zakresie portów lotniczych w ramach regionalnych programów operacyjnych (Dz. U. Nr 174, poz. 1356),
- ↳ Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 9 czerwca 2010 r. w sprawie udzielania pomocy na rewitalizację w ramach regionalnych programów operacyjnych (Dz. U. Nr 117, poz. 787),
- ↳ Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 17 czerwca 2010 r. w sprawie udzielania pomocy na projekty w zakresie badań i rozwoju w ramach regionalnych programów operacyjnych (Dz. U. Nr 113, poz. 754),

I w zakresie pomocy de minimis:

- ↳ Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 8 grudnia 2010 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych (Dz. U. Nr 236, poz. 1562),

Generalnie kwalifikowalność w ramach RPO WP określona jest w trzech krokach:

Rysunek 1. KrokI określania kwalifikowalności w ramach RPO WP.

Źródło: opracowanie własne na podstawie "Wzajemnych wyzkałkow".

2. Zasady kwalifikowania projektów

2.1. Zasady geograficzny kwalifikowalności projektu

Generalnie każdy projekt współfinansowany z EFRR w ramach RPO WP musi być realizowany w granicach administracyjnych województwa podkarpackiego.

Odstępstwa od tej zasady możliwe są tylko w sytuacji, gdy projekt przynosi znaczące korzyści dla województwa podkarpackiego lub z RPO WP zaakceptowała realizację projektu poza granicami województwa w umowie o dofinansowanie projektu. Może się zdarzyć również sytuacja, w której w zapisach RPO WP zawarto odpowiednio postanowienia dotyczące lokalizacji projektu poza województwem.

Przykładem projektu, który może przynieść znaczące korzyści dla województwa podkarpackiego jest projekt dotyczący funkcjonowania "dołny lotniczej". Może się zdarzyć sytuacja, w której projekt realizujący takie cele będzie musiał być częściowo realizowany na terenie województwa lubelskiego (w Świdniku) lub np. województwa śląskiego (w Bielsku Białym).

Z kolei przykładem zaakceptowania realizacji projektu poza obszarem administracyjnym województwa podkarpackiego są dofinansowania RPO WP, dopuszczające realizację przedsięwzięć przyznających się do wsparcia ponadregionalnej i międzynarodowej aktywizacji przedsiębiorstw z województwa podkarpackiego poprzez ułatwienie nawiązywania i utrzymywania kontaktów gospodarczych. Realizacja ww. zapisu ma odzwierciedlenie w działaniu 1.4. Promocja gospodarcza i aktywizacja inwestycyjne regionu poprzez udział w targach, misjach gospodarczych, wizytach studyjnych.

2.2. Ocena kwalifikowalności projektu

Ocena kwalifikowalności projektu dokonywana jest na etapie wyboru projektów o dofinansowanie i polega na sprawdzeniu, czy przedstawiony projekt może stanowić przedmiot współfinansowania w ramach danego programu.

Jeżeli projektowi przyznano dofinansowanie na podstawie oceny przeprowadzonej w oparciu o określone kryteria, a projektodawca podpisał umowę o dofinansowanie tego projektu, to generalnie oznacza to, że ocena została nie podlega zmianie (za ewentualne błędy podczas oceny odpowiedzialność ponosi z RPO WP), chyba że projektodawca zataił istotne przesłanki dyskwalifikujące go jako beneficjenta lub poświadczyl nieprawdę we wnioskach projektowych.

Aby projekt kwalifikował się do współfinansowania, musi spełniać łącznie następujące warunki:

- ↳ beneficjent ubiegający się o dofinansowanie jest uprawniony do złożenia wniosku w ramach danego działania (typy beneficjentów uprawnionych do składania wniosków są przedstawione w pkt. 1.8 opisu każdego z działań w URPO WP),

¹ Wynika to z art. 5 ust. 1. Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006, który mówi, że projekt współfinansowany z funduszy strukturalnych lub fundusza spójności musi być realizowany w granicach administracyjnych obszaru objętego programem, w ramach którego jest realizowany.

W razie wątpliwości co do uprawnienia beneficjenta do składania wniosku, należy podejmuje 12 RPO WP uwzględniając przepisy unijne i krajowe.

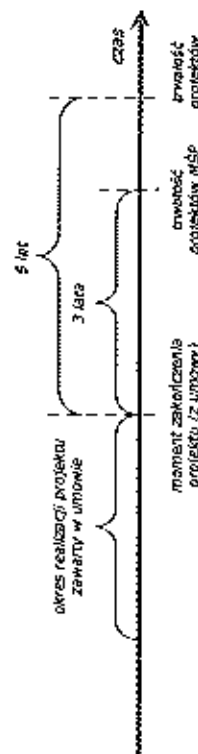
- jest zgodny z kryteriami wyboru zatwierdzonymi przez Komitet Monitorujący zapisanymi w URPO WP (dotyczącymi konkretnego działania),
- jest zgodny z horyzontalnymi politykami Wspólnoty, w tym w szczególności z politykami w zakresie: równości mężczyzn i kobiet oraz niedyskryminacji, zrównoważonego rozwoju, wzrostu gospodarczego i pracy oraz społeczeństwa informacyjnego,
- jest zgodny z RPO WP oraz URPO WP, co oznacza, że spełnia zapisy tych dokumentów w kontekście m.in. rodzaju projektu, typu obszaru, lokalizacji, maksymalnego udziału środków UE w wydatkach kwalifikowanych, minimalnego wkładu własnego beneficjenta, minimalnej/maksymalnej kwoty wsparcia itp.,
- przyczynia się do realizacji celów danego priorytetu określonych w RPO WP (i URPO WP) / celów danego działania określonych w pkt. 12 URPO WP.

Jeden z zapisów projektu świadczy jednoznacznie o dyskryminacji kobiet na rynku pracy (np. poprzez zatrudnienie kobietom ubiegania się o funkcję lub uczestnictwo w projekcie), projekt nie bierze kwalifikować się do wsparcia, ponieważ łamie zapisy art. 16, Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 mówiące o tym, że państwa członkowskie i Komisja wspierają wsparcie zasady równości mężczyzn i kobiet oraz uwzględniają problemy i potrzeby płci na poszczególnych etapach wdrażania funduszy.

Podobnie projekt, który znacząco poprawia jakość życia mieszkańców (np. bezopiekanostwo i udzielenie na drożdże), ale czyni to kosztownym znacząco poprawiając jakość środowiska naturalnego, łamie zapisy art. 3 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 mówiące o tym, że działania podejmowane w ramach funduszy obejmują, na poziomie krajowym i regionalnym, priorytety Wspólnoty sprzyjające trwałemu rozwojowi poprzez wzmacnianie wzrostu, konkurencyjności, zatrudnienia i integracji społecznej oraz poprzez odciążenie i poprawę jakości środowiska naturalnego. Wobec tego jest projektem niekwalifikującym się do wsparcia.

2.3. Trwałość projektu

Trwałość projektów współfinansowanych ze środków EFRR w ramach RPO WP musi być zachowana przez okres 5 lat od daty zakończenia projektu⁴. Poprzez datę zakończenia projektu należy rozumieć datę poniesienia ostatecznego wydatku w projekcie określonej w umowie o dofinansowanie jako zakończenie finansowej realizacji projektu.

Rysunek 2. Trwałość projektów w ramach RPO WP.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Krajowych wytycznych...

⁴ Zgodnie z postanowieniami art. 57 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006.

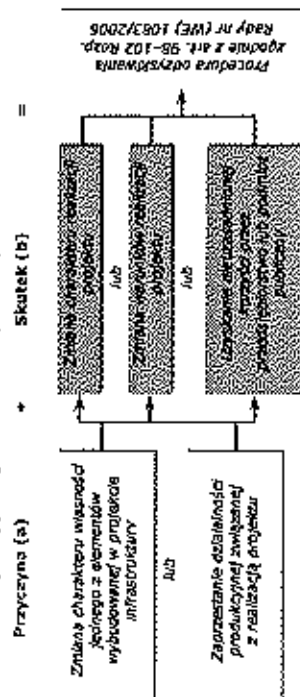
W przypadku projektów realizowanych w celu utrzymania inwestycji lub miejsc pracy stworzonych przez MŚP, okres, o którym mowa powyżej, wynosi 3 lata od daty zakończenia projektu.

Jedyni projekt inwestycyjny gminy trwa od 1 stycznia 2009 r. do 30 września 2009 r. (chodzi tu o zakończenie finansowej realizacji projektu) okres trwałości liczy się od 1 października 2009 r. do 30 września 2014 r. Zatem już 1 października 2009 r. mogłoby nastąpić znacząca modyfikacja.

Pojęcie „trwałości projektu” rozumiane jest jako niepoddanie projektu tzw. znaczącej modyfikacji Q:

- a) modyfikacji mającej wpływ na charakter lub warunki realizacji projektu lub powodującej uzyskanie nieuzasadnionej korzyści przez przedsiębiorstwo lub podmiot publiczny; oraz
- b) wynikającej ze zmiany charakteru własności elementu infrastruktury albo z zaprzestania działalności produkcyjnej.

Znacząca modyfikacja oznacza jednoczesne spełnienie co najmniej jednego z warunków wymienionych w lit. a i co najmniej jednego z warunków wymienionych w lit. b.

Rysunek 3. Krok określania kwalifikowalności w ramach RPO WP.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Krajowych wytycznych...

Powyższe przepisy dotyczą projektów infrastrukturalnych oraz projektów, w których dokonywany jest zakup sprzętu lub wyposażenia.

Wydatki poniesione na rzecz projektu, który zostanie poddany znaczącej modyfikacji, będą objęte procedurą odroczenia zgodnie z art. 98-102 Rozporządzenia Rady nr (WE) 1083/2006.

Jedyni beneficjenci z sektora MŚP sprzedażą zakupioną w projekcie przeznaczoną do produkcji w okresie krótszym niż 3 lata od zakończenia realizacji projektu, uzyska tym samym nieuzasadnioną korzyść i będzie to skutkowało wstrzymaniem wobec niego procedury odroczenia kwot.

3. Zasady kwalifikowania wydatków

Generalną zasadą kwalifikowania wydatków jest ich **niezbędność do realizacji projektu**, a także poniesienie ich zgodnie z postanowieniami umowy o dofinansowanie projektu oraz z zapisami niniejszego podręcznika.

W celu uniknięcia niejasności w stosowaniu zapisów podręcznika Instytucja Zarządzająca RPO WP przyjęła następujące uregulowania:

- 1) W przypadku projektów konkursowych, do oceny wniosku o dofinansowanie stosuje się zapisy **Podręcznika kwalifikowania wydatków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013** obowiązującego w dniu ogłoszenia konkursu. W przypadku pozostałych projektów, do oceny wniosku o dofinansowanie stosuje się podręcznik obowiązujący w dniu złożenia wniosku o dofinansowanie.
- 2) Z zastrzeżeniem postanowień pkt. 3 do oceny kwalifikowalności poniesionych wydatków stosuje się zapisy podręcznika obowiązującego w dniu sporządzenia przez beneficjenta **Wniosku beneficjenta o płatność**.
- 3) W przypadku, kiedy zapisy podręcznika dotyczące kwalifikowalności wydatków, aktualne na dzień oceny wniosku o dofinansowanie, są korzystniejsze niż zapisy podręcznika obowiązujące na dzień sporządzenia **Wniosku beneficjenta o płatność**, stosuje się zapisy podręcznika dotyczące kwalifikowalności wydatków obowiązujące na dzień oceny wniosku o dofinansowanie.

Ważne jest również to, że wartość wszystkich wydatków kwalifikowanych ustaloną jest na poziomie określonym w umowie o dofinansowanie projektu. Zatem wszystkie wydatki, które przekraczają wysokość wydatków kwalifikowanych projektu zapisaną w umowie – bez względu na ich niezbędność do realizacji projektu i zgodność z zapisami podręcznika – są niekwalifikowalne.

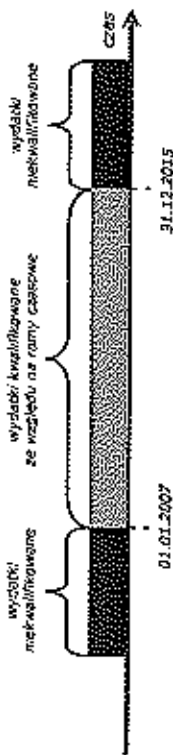
Jeżeli beneficjent nie przewidział w budżecie działania, którego realizacja objęta się niebędąca do powołania projektu już w trakcie jego wykonania i przez to przekroczył on przyrzeczony budżet – różnica pomiędzy faktycznymi wydatkami, a budżetem w umowie jest niekwalifikowana.

Nie zmienia to jednak faktu, że beneficjent może starać się o anulowanie umowy celem zmiany zakresu rzeczowego i finansowego projektu, jednak nigdy przebiega takiej zmiany (aneksu) nie powinien być zamiar objęcia wydatkami kwalifikowanymi wydatków pierwotnie nie uwzględnionych we wniosku o dofinansowanie.

3.1. Ramy czasowe kwalifikowalności wydatku

Początkiem okresu kwalifikowalności wydatków dla RPO WP jest 1 stycznia 2007 r. W przypadku projektów rozpoczętych przed początkową datą kwalifikowalności wydatków, do współfinansowania kwalifikują się jedynie wydatki faktycznie poniesione od tej daty. Wydatki poniesione wcześniej nie stanowią wydatków kwalifikowalnych.

Końcową datą kwalifikowalności wydatków jest 31 grudnia 2015 r.

Rysunek 4. Ramy czasowe kwalifikowalności projektów w ramach RPO WP.

Źródło: opracowanie własne na podstawie krajowych wytycznych...

Ramy czasowe kwalifikowalności dotyczą wszystkich projektów realizowanych w ramach RPO WP bez względu na moment w okresie 2007-2015, w którym nastąpiło rozpoczęcie realizacji. To oznacza, że wydatki poniesione na realizację projektu po 1 stycznia 2007 r. nie jeszcze przed podpisaniem umowy – są kwalifikowane (chyba, że zostały one poniesione niezgodnie z zapisami aktów prawnych polskich i unijnych dotyczących pomocy publicznej, zamówień publicznych, ochrony przyrody, ochrony środowiska, w szczególności z rozporządzeniami WE dotyczącymi okresu wdrażania 2007-2013, RPO WP, a także wytycznymi z RPO WP i MRK).

A zatem projekt, którego realizację rozpoczęto przed rozpisaniem konkursu i uzyskaniem przez niego dofinansowania, musi spełniać wszystkie zasady obowiązujące dla projektów rozpoczętych po podpisaniu umowy. Jeżeli doty wydatek został poniesiony niegodnie z zapisami RPO WP – nie zostanie uznany za kwalifikowalny.

Należy jednak pamiętać, aby w umowie o dofinansowanie wydatków obejmował okres wcześniejszy (przed podpisaniem umowy), w którym ponoszone wydatki związane z projektem.

Jeżeli beneficjent rozpoczął budowę drogi 2 lutego 2007 r. i złożył wniosek o dofinansowanie tego projektu w styczniu 2008 r., który uzyska dofinansowanie – będzie mógł zakwalifikować wszystkie wydatki do wydatków kwalifikowanych. Stwierdził wcześniejszą realizację projektu i uzyskał dofinansowanie nie ma tu zatem znaczenia przy zastrzeżeniu potrzebnej daty kwalifikowalności wydatków 1 stycznia 2007 r.

W skrajnym przypadku beneficjent może być stać o dofinansowanie projektu już zakończonego i zaliczyć wszystkie wydatki związane z jego realizacją do wydatków kwalifikowanych. A zatem w przypadku powyższego przykładu, jeżeli beneficjent zakorzystał cudzą drogę w grudniu 2007 r. również może złożyć wniosek o uzyskanie refundacji poniesionych w 2007 r. wydatków.

Jeżeli natomiast beneficjent rozpoczął projekt 1 października 2006 r. i zakończył go (mógł o zakończenie finansowej realizacji projektu) 30 listopada 2007 r. – kwalifikowane wydatki będą jedynie dotyczyć okresu 1 stycznia 2007 r. – 30 listopada 2007 r.

Jedną z założeń projektu 30 grudnia 2006 r. o ostatnie wydatki były zapłacone 15 stycznia 2007 r., to zgodnie z rozporządzeniem 1063/2006

projekt kwalifikuje się do wsparcia, chociaż wydatek kwalifikowane dotyczy jedynie okresu od 1 stycznia 2007 r.³

Zgodnie z art. 56 Rozp. 1083/2006 projekty zakończone do 31 grudnia 2006 r. nie kwalifikują się do wsparcia. Projekt uznaje się za zakończony w przypadku, gdy działania podjęte w jego ramach zostały faktycznie przeprowadzone i w odniesieniu do którego wszystkie wydatki beneficjentów oraz dotowanego wkładu publicznego zostały opłacone (art. 88 Rozp. 1083/2006). A zatem w naszym przypadku projekt salon w sobie spełnia wymogi art. 56 dzięki czemu można uznać wydatki od 1 stycznia 2007 r. za kwalifikowane.

Jednocześnie powyższa zasada nie ma zastosowania do końcowej daty kwalifikowalności wydatków, jeżeli data poniesienia wydatku jest późniejsza niż data zakończenia finansowego realizacji projektu określona w umowie.

Jeżeli data zakończenia finansowego projektu została określona w umowie na dzień 30 września 2008 r., a za ostatnią fakturę beneficjent złożył 1 października 2008 r. (liczy się tutaj data wypływu środków z konta projektu) – wydatki poniesione na zakup produktów i towarów i usług objętych tą fakturą są niekwalifikowane.

Podobnie jest w przypadku wydatki "kwoty zatrzymanej" po okresie kwalifikowalności wydatków określonym w umowie o dofinansowanie projektu – wtedy również wartość kwoty zatrzymanej jest niekwalifikowana. Wyjątek tego surowości, należy tak pomyśleć okres realizacji projektu (w tym okresie kwalifikowalności wydatków), aby kwoty zatrzymanej nie były gwarantowane, po którym następuje wypłata kwoty zatrzymanej. Jeżeli nie jest to możliwe, należy ustalić okres zwrotu kwoty zatrzymanej w taki sposób, aby nie przekroczyć końcowej daty kwalifikowalności wydatków określonej w umowie. Jeżeli również takie rozwiązanie nie będzie możliwe – należy zgodzić z zapisami ustawy RPO zastosować gwarancję instytucji finansowej. Dzięki temu wykonawca otrzymuje od razu kwotę zatrzymaną, a zamawiający posiada zabezpieczenie na wartość "kwoty zatrzymanej". Zatem w razie kłopotów i userek może odzyskać wypłaconą kwotę, a jednocześnie "kwota zatrzymana" będzie kwalifikowana, ponieważ została wypłacona.

Beneficjent może wnioskować (pisemnie) o przedłużenie okresu kwalifikowalności wydatków (końcowej daty kwalifikowania wydatków), ale:

- musi to uczynić odpowiednio wcześniej (nie później niż 35 dni przed planowanym zakończeniem realizacji finansowej projektu);
- musi dołożyć daty nieprzekraczającej 31 grudnia 2015 r.;
- musi uzasadnić decyzję (musi być ona podparta argumentami i przyczynami niezależnymi od beneficjenta);
- musi uzyskać pisemną zgodę LZ;
- musi również do tego czasu podpisać stosowny aneks do umowy o dofinansowanie projektu przed planowanym zakończeniem jego finansowej realizacji.

Powyższe zasady nie mają zastosowania w przypadku projektów objętych pomocą de minimis, wyłączeniem blokowym (grupowym), programem pomocowym zatwierdzonym przez Komisję Europejską, a także projektów otrzymujących wsparcie w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej oraz projektów współfinansowanych na podstawie zatwierdzonej przez Komisję Europejską pomocy indywidualnej. W przypadku projektów, o których mowa powyżej, ramy

³ Wydatki, w tym wydatki na duże projekty, są kwalifikowalne do wsparcia z funduszy, jeżeli zostały faktycznie poniesione pomiędzy datą uruchomienia Komisji programów operacyjnych lub od dnia 1 stycznia 2007 r., w zależności od tego, który z tych terminów jest wcześniejszy, a nie od 31 grudnia 2013 r. Operacje (projekty) nie mogą zostać zakończone przed powyższą datą kwalifikowalności (art. 56 Rozp. 1083/2006).

czasowe kwalifikowalności wydatków określone są w załączniku do KE programie pomocowym.

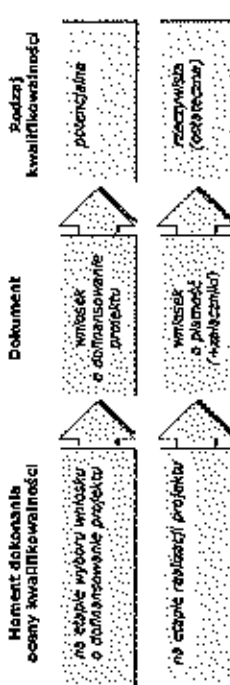
W odniesieniu do projektów objętych pomocą publiczną w ramach pomocy regionalnej, aby rozpocząć okres kwalifikowalności muszą zostać spełnione dwa warunki:

- publikacja załącznika do programu pomocowego na stronie KE;
- beneficjent przed rozpoczęciem prac nad realizacją projektu⁴ złożyć wniosek o dofinansowanie.

3.2. Ocena kwalifikowalności wydatku

Generalna zasada oceny kwalifikowalności wydatków mówi, że nie zawsze wydatki poniesione na realizację projektu uznano za kwalifikowane w ramach RPO WP – są kwalifikowane. Oznacza to, że przyjęcie danego projektu do realizacji i podpisanie z beneficjentem umowy o dofinansowanie nie świadczy o tym, że wszystkie wydatki, które beneficjent przedstawi do refundacji (lub rozliczenia – w przypadku systemu zaliczkowego) w trakcie realizacji projektu, będą kwalifikować się do współfinansowania.

Ocena kwalifikowalności wydatku polega na analizie zgodności jego poniesienia z obowiązującymi przepisami. Oceny takiej dokonuje się zarówno na etapie wyboru wniosku o dofinansowanie projektu, jak i podczas realizacji projektu.

Rysunek 5. Sposób dokonywania oceny kwalifikowalności wydatków w ramach RPO WP.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Krajowych wytycznych.

Wydatkiem kwalifikującym się do współfinansowania jest wydatek spełniający łącznie następujące warunki:

został zrealizowany w ogólnym okresie kwalifikowalności wydatków (01.01.2007 – 31.12.2015) – nie dotyczy projektów objętych pomocą publiczną (art. 56 Rozp. 1083/2006)	został poniesiony w okresie kwalifikowalności wydatków określonym w umowie o dofinansowanie danego projektu
jest zgodny z obowiązującymi przepisami prawa wspólnotowego oraz prawa krajowego	jest zgodny z obowiązującymi przepisami prawa wspólnotowego oraz prawa krajowego
jest zgodny z postanowieniami RPO WP	jest zgodny z postanowieniami RPO WP

⁴ Przez rozpoczęcie prac związanych z realizacją nowej inwestycji należy rozumieć podjęcie prac budowlanych lub planowego planu: właściwego zobowiązania do zamówienia autoryzacji środków finansowych, z wyłączeniem wydatków związanych z przygotowaniem i opracowaniem dokumentacji projektowej.

jest niezbędny do realizacji projektu	jest niezbędny do realizacji projektu i został poniesiony w związku z realizacją projektu
został zaplanowany w sposób oszczędny, tzn. w oparciu o zasadę oszczędności w wydatkach	koszt dokonany w sposób oszczędny, tzn. w oparciu o zasadę oszczędności w wydatkach
efektów przy jak najniższej kwocie wydatku	przy jak najniższej kwocie wydatku
nie podlega wyłączeniu określonym w rozdziale "wydatki kwalifikowalne" niniejszego podrozdziału	nie podlega wyłączeniu określonym w rozdziale "wydatki kwalifikowalne" niniejszego podrozdziału
nie podlega wyłączeniu ustanowionym przez IZ RPO WP w szczegółowych opiniach działań niniejszego podrozdziału	nie podlega wyłączeniu ustanowionym przez IZ RPO WP w szczegółowych opiniach działań niniejszego podrozdziału
	jest zgodny z kategoriami wydatków zawartymi we wniosku o dofinansowanie stanowiącym załącznik do umowy o dofinansowanie projektu
	został należycie udokumentowany i odpowiadający

Powyższe warunki oznacza, że m.in. wydatek musi być poniesiony w okresie kwalifikowalności określonym w umowie o dofinansowanie projektu, musi być niezbędny do realizacji projektu, a więc być takim wydatkiem, bez którego projekt nie mógłby być zrealizowany. Przez wydatek przebiegający do realizacji projektu należy rozumieć także wydatek poniesiony zgodnie z wytycznymi IZ, w tym Wytycznymi Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013 dla Beneficjentów w zakresie informacji i promocji.

Ponadto, musi być optymalny pod względem ekonomicznym (osiągnąć założone efekty przy jak najniższej kwocie wydatku) i technicznym (dotyczyć rozwiązań optymalnych pod względem technicznym i technologicznym). Oceny optymalności wydatków jest badana przede wszystkim na etapie wstępnym (podczas oceny analizy w Studium wykonalności) lub w fazie planu (nadmieniamy jednak podczas realizacji projektu mogą wystąpić niezastrzeżone następnym przydziałem środków realizacji projektu. Szac wydatki konieczne są jako podwójnie weryfikacji wydatków (na etapie wstępnym i faktycznym).

3.3. Dokumentowanie wydatków

Generatorem rzeczy biorąc do współfinansowania kwalifikuje się wydatek, który został faktycznie poniesiony przez beneficjenta (podmiot, z którym IZ podpisał umowę o dofinansowanie projektu w ramach RPO WP). Wydatek stanowią projekty realizowane z udziałem partnera, w przypadku których wydatki mogą być ponoszone również przez partnera.

Jeżeli beneficjent w ramach zasady cross-financing realizuje szkolenie dla przedsiębiorców przedsiębiorców, może za wydatek kwalifikowane uznać wkład własny w formie wypracowań pracowników uczestniczących w tym szkoleniu – m.in. ze pracowni nie jest stroną umowy, ani członkiem przedsiębiorstwa. Taką możliwość daje również art. 31 ust. 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1081/2006.

Kwalifikowalność wydatków ponoszonych przez jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego w związku z projektami realizowanymi przez jednostki samorządu terytorialnego.

Dopuszcza się możliwość uznania za kwalifikowalne koszty poniesione przez jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego w związku z projektem, którego beneficjentem jest jednostka samorządu terytorialnego. Jednym z warunków uznania takich

wydatków za kwalifikowalne jest uwzględnienie we wniosku o dofinansowanie i w umowie o dofinansowanie projektu zapisów wskazujących na rolę danej jednostki organizacyjnej w realizacji i rozliczaniu projektu.

Pod pojęciem wydatku faktycznie poniesionego należy rozumieć wydatek poniesiony w znależeniu kasowym tj. jako rozchód środków pieniężnych z kasy lub rachunku bankowego beneficjenta.

Na Beneficjencie ciąży pewne zadania i odpowiedzialność związana z przepływem środków i dokumentowaniem wydatków:

- Beneficjent musi wskazać wszystkie podmioty upoważnione do ponoszenia wydatków kwalifikowalnych w ramach projektu;
- Beneficjent musi otworzyć odrębny rachunek bankowy, na którym będą dokonywane operacje związane z projektem;
- Beneficjent ma jedynie prawo do uzyskiwania płatności z IZ, które może następnie rozspisować pomiędzy partnerów na utworzone przez nich rachunki bankowe dla danego projektu;
- Beneficjent zawsze pozostaje odpowiedzialny przed IZ za wszystkie wydatki dokonywane przez siebie i partnerów (prawidłowość finansowej realizacji projektu); partnerzy pozostają odpowiedzialni za ponoszone wydatki przed beneficjentem;
- Beneficjent zawsze jest odpowiedzialny przed IZ za bieżące projekty, w tym infrastrukturę i środki trwałe zakupione przez partnerów projektu (dokonanie przez nich znaczącej modyfikacji); partnerzy pozostają odpowiedzialni za trwałość projektu przed beneficjentem.

Dlatego beneficjent musi we wniosku projektowym spisać wagę i wartość majątku powstającego w wyniku realizacji projektu (własności, operatora), obłąg płatności finansowych, a także sposób zabezpieczenia trwałości projektu.

Beneficjent może dodać lub zmienić podmiot upoważniony do dokonywania wydatków pod warunkiem:

- złożenia pisemnego wniosku do IZ;
- uzyskania pisemnej zgody IZ;
- podpisując stosowny aneks do umowy o dofinansowanie projektu.

Zasady dokumentowania wydatków odnoszą się do wszystkich wydatków kwalifikowanych ponoszonych zarówno przez beneficjenta, jak i każdy podmiot przez niego wskazany (upoważniony).

Wyjątek względem zasady ogólnej stanowią odpisy amortyzacyjne, wkład niepieniężny, udzielenie premii patentnej technologicznej w rozumieniu ustawy z dnia 30 maja 2003 r. o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej (Dz. U. Nr 115, poz. 730), a także wydatki w ramach bieżym finansowej ponoszone zgodnie z przepisami art. 44 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 oraz art. 43-46 Rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006).

W przypadku, gdy umowa między podmiotem ponoszącym wydatek a podmiotem wykonującym na jego rzecz roboty budowlane przewiduje ustanowienie zabezpieczenia w formie tzw. kwoty zatrzymanej, dopiero wypłaceniu kwoty zatrzymanej uważa się za poniesienie wydatku kwalifikowanego⁵.

⁵ Wytyczne Komisji Europejskiej o naskazaniu "kwoty zatrzymanej".

3.4. Zakaz podwójnego finansowania

Podwójne finansowanie oznacza niedozwolone zrefundowanie (lub rozliczenie) całkowite lub częściowe danego wydatku dwa razy ze środków wspólnotowych lub z dotacji krajowych.

Podwójnym finansowaniem jest w szczególności:

- zrefundowanie (lub rozliczenie) tego samego wydatku w ramach dwóch różnych projektów współfinansowanych ze środków funduszy strukturalnych lub funduszu Spójności,

Podóć częstym przejawieniem beneficjentów jest rozliczanie czasu pracy tej samej osoby w dwóch różnych projektach, gdzie po zastąpieniu dwóch kart pracy dotyczących tej samej osoby w tym samym miesiącu uzyskujemy łączny czas pracy osoby na poziomie 800 godzin (przy czym najdłuższy miesiąc trwa 744 godzin, nie wspominając o Kodeksie Pracy i obowiązanej liczbie godzin pracy w ciągu tygodnia i miesiąca).

- zrefundowanie (lub rozliczenie) kosztów podatku VAT ze środków EFRR w ramach projektu RPO Wp, a następnie odzyskanie tego podatku ze środków budżetu państwa w oparciu o ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 54, poz. 535, z późn. zm.),

Często możliwości odzyskania podatku VAT jest niezależna od samego beneficjenta. Może on bowiem w jednym roku świadczyć jedynie usługi edukacyjne (szkolenia zwolnione) i przez to w następnym roku może nie odzyskać ani zwolnienia podatku (wtedy beneficjent może napisać oświadczenie o możliwości odzyskania VAT i złożyć wniosek). W kolejnym roku może się zdarzyć, że beneficjent realizując projekt spowoduje, że stosunek sprzedaży zwolnionej do zwolnionej będzie mniejsze niż 100%, i będzie mógł odzyskać część VAT w przyszłym roku.

- zakupienie środka trwałego z udziałem środków dotacji krajowej, a następnie zrefundowanie (lub rozliczenie) kosztów amortyzacji tego środka trwałego w ramach projektu współfinansowanego z EFRR,

Ten zapis nabiera szczególnego znaczenia w opłatom okresie programowania, bowiem wiele sprzętu i środków trwałych zostało zakupionych ze środków Programu i innych programów operacyjnych współfinansowanych ze środków funduszy strukturalnych. Wobec tego może zdarzyć się sytuacja, w której np. do projektów miejskich wykorzystywane są zestawy komputerowe zakupione dla gminy z dotacji 1,5 ZPDR i obecnie do kosztów projektów wliczana jest ich amortyzacja za czas przetransowania na rzecz obecnych projektów.

- zrefundowanie wydatku poniesionego przez leasingodawcę na zakup dobra leasingowanego beneficjentowi w ramach leasingu finansowego, a następnie zrefundowanie rat opłacanych przez beneficjenta w związku z leasingiem tego dobra.

3.5. Zasada elastyczności (ang. cross-financing)

Co do zasady, program operacyjny finansowany jest tylko z jednego funduszu. Oznacza to, że wydatki kwalifikowalne w ramach danego programu muszą być zgodne z przepisami wspólnotowymi odnoszącymi się do danego funduszu.

IZ RPO Wp dopuszcza możliwość cross-financing, którą wskazuje w pkt. 1.7 i 3.1 opisu każdego z działań (URPO Wp). Nie jest to jednak warunek wystarczający do finansowania działań objętych zakresem pomocy z EFS. Potrzeba realizacji takich działań musi wynikać ze specyfiki określonego projektu oraz jego specyficznych celów i konieczności ich osiągnięcia poprzez tego typu działania.

Wartość tego rodzaju wydatków została określona przez IZ RPO Wp jako 3, 5 lub 10% kosztów kwalifikowanych projektu⁶. Szczegółowo to zagadnienie przedstawia poniższa tabela:

Tabela 1. Wykazać udziału cross-financjingu w ramach poszczególnych działań RPO Wp.

	1.1	1.2	1.3	1.4	2.1	2.2	3	4.1	4.2	4.3	4.4	5.1	5.2	5.3	6	7.1	7.2	7.3
3%																		
5%																		
10%																		
Nie dotyczy																		
Źródło: opracowanie własne na podstawie URPO Wp.																		

Przedsiębiorca zamierzający rozpocząć zakład i rozszerzyć zakres działalności napisał projekt, który chciałby sfinansować z działania 1.1 RPO Wp. Wartość inwestycji ocenił na 2 mln zł, podobnie, chciałby sfinansować doradztwo dotyczące nowego (innego, technologicznego) oraz szkolenia dla pracowników. Łączny koszt tych działań oszacował na poziomie 150 tys. zł. Niesłusznie koszt działań w ramach cross-financjingu może wynieść jedynie 105 263,16 zł (z 600 000 w 95% -%, gdzie z jest łączną kwotą wydatków kwalifikowanych). Oznacza to, że 44 736,84 zł będzie wydatkiem niekwalifikowanym w ramach tego projektu.

3.6. Projekty generujące dochód

Wydatki kwalifikowalne poniesione w związku z realizacją projektu generującego dochód nie mogą przekroczyć bieżącej wartości kosztu inwestycji pomniejszonej o bieżącą wartość dochodu netto z inwestycji w okresie referencyjnym⁷. Chodzi tu zatem o określenie 'luki finansowej' – tej części zdyktowanego kosztu pierwotnej inwestycji, która nie jest pokryta zdyktowanym dochodem netto z projektu.

⁶ ponownie cross-financing nie może stanowić więcej niż 10% finansowanie wspólnotowego każdej ze priorytetów programu operacyjnego.
⁷ W przedmiotowym okresie 2000-2006 modyfikacji ulegały wydatki kwalifikowane, a nie stopa współfinansowania, w celu pominięcia wkładu z Funduszy z dopłatami wygenerowanymi przez projekt. W praktyce oznacza to, że nie były są obowiązkowe wkłady samorządów, w przypadku którego na praktycznym 25% wydatków znaczący przychód netto i poziom sfinansowania danego projektu ulegał zredukowaniu zgodnie z zapisami art. 29 ust. 4 Rozp. 1280/1999

Do wyliczeń niezbędne jest zastosowanie odpowiednich okresów referencyjnych:

Tabela 2. Obowiązujące obszary referencyjne dla projektów w ramach wdrażania projektu.

[illegible]

W związku ze zmianami wprowadzonymi przez Rozporządzenie Rady (WE) 1341/2006 z dnia 18 kwietnia 2006 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1083/2006 ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności w odniesieniu do projektów generujących dochody dla beneficjentów poniżej 1 mln euro nie należy wyliczać kosztów finansowych.

W przypadku, gdy nie wszystkie koszty inwestycji kwalifikują się do współfinansowania, dochód zostaje przyporządkowany proporcjonalnie do kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych części kosztu inwestycji (art. 55 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006).

Katka Laga, ożekiwane go docho du netto z inwestycji dokonywana jest w studium wykonalności lub biznes planie przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu.

Powyższych zasad nie stosuje się do projektów podlegających zasadom dotyczącym pomocy publicznej w rozumieniu art. 107 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Wieloletni beneficjent budując drogę (a więc nie jest on zobowiązany do wyłączenia luki finansowej) uzyska incydentalny dochód związany np. ze sprzedażą ziemi lub drewna powłóki:

- W planach, zobowiązań ustalonych, czy wydatki związane z uzyskaniem przychodów stanowiły wydatek kwalifikowalny w ramach projektu, czy nie;
- Jeszcze wydatki lub są kwalifikowane, np. wydatki związane z wykopaniem ziemi, która i tak należała wykopać, aby przygotować podbudowę drogi – bodźcy incydentalny ze sprzedaży tej ziemi pomniejsza wydatki kwalifikowane;
- Jeszcze wydatki są niekwalifikowane, np. podczas prac budowlanych, burza uszkodziła przydrożne drzewo, które należało wyciąć – drzewo sprzedano. W takim wypadku przychód nie pomniejsza wydatków kwalifikowanych projektu;

3.3.7. Dochody/przychody incydentalne

Przez dochód/przychód incydentalny rozumiemy dochód/przychód o charakterze niedostatkowym, który nie jest związany z fazą operacyjną projektu i nie został przewidziany przez wnioskodawcę na etapie składania wniosku o dofinansowanie np. dochód z tytułu:

- sprzedaż zdemontowanej stolarki okiennej w budynku przebudowanym z funduszy UE,
- sprzedaż zdemontowanego z rozbiórki obiektów przebudowanych z funduszy UE,
- sprzedaż drewna z wycinki drzew w pasie przebudowywanej drogi również z funduszy UE.

Donośd/przechda Incydentalny nie stanowi dododu w rozrzeniu art. 55 Rozporządzenia Rady nr 1083/2006, gdyż jak wspomniano nie jest związany z fazą operacyjną projektu.

Wpływ na koszty w ramach projektu będzie miał jedynie „znaczący” dochód/przychód dochodów/przychodów. Za „znaczący” dochód/przychód incydentalny uważa się dochód/przychód (prawy) z tytułu różnic z różnych źródeł) przekraczający 1% wartości wydatków kwalifikowanych w ramach projektu (wydatków kwalifikowanych w wysokości pierwotnie określonej) we wniosku o dofinansowanie projektu, stanowiącym załącznik do umowy o dofinansowanie.

W przypadku przekroczenia 1% progu istotności, koszty kwalifikowalne są pomniejszane o wartość dochodu/przychodu incydentalnego, nie zaś o „nadwyżkę”.

Beneficjent ma obowiązek ujawniać oraz dokumentować wszelkie przychody, które powstaną w związku z realizacją projektu w ramach RPO WP. W sytuacji, gdy koszt uzyskania przychodu nie jest bezpośrednio związany z realizacją projektu, ale sumę przychód jest bezpośrednio związany z realizacją projektu, beneficjent ma obowiązek udokumentowania kosztów uzyskania przychodu i przełożenia w tym zakresie stosownych wyliczeń.

Sposób postępowania w przypadku wystąpienia w projekcie dochodu incydentalnego, przychodu incydentalnego:

- 1.1. W przypadku, gdy koszt uzyskania przychodu stanowi koszt kwalifikowalny, wówczas koszty kwalifikowalne powinny zostać pomniejszone o całą wartość przychodu.

PRZYKŁAD

Kategorie kosztów kwalifikowalnych	Wartość kosztów kwalifikowalnych	Wartość przychodu	Wartość kosztów kwalifikowalnych po odliczeniu przychodu	Różnica po odliczeniu
1. Demontaż słupów oświetlenia	1 000,00 zł	4 000,00 zł	504,06 zł	
2. Remont elewacji, w tym montaż nowych oświetlenia	250 000,00 zł		246 015,94 zł	
3. Studium wykonalności	15 000,00 zł		15 000,00 zł	
4. Promocja	6 000,00 zł		6 000,00 zł	
RAZEM	271 000,00 zł		266 000,00 zł	4 000,00 zł
Przychód: Sprzedaż słupów oświetlenia	4000,00 zł			

W przykładzie, o uzyskany przychód proporcjonalnie zmniejszono dwie kategorie wydatków związane z robotami budowlanymi. Pomniejszenia wydatków kwalifikowalnych dokonano, gdyż przychód stanowi więcej niż 1% wydatków kwalifikowalnych ($4\ 000/272\ 000 > 0,01$)

2. W przypadku, gdy koszt uzyskania przychodu nie stanowi kosztu w projekcie koszty kwalifikowalne powinny zostać pomniejszone o dochód incydentalny, tj. różnicę pomiędzy przychodem a kosztami jego uzyskania.

PRZYKŁAD

Kategorie kosztów kwalifikowalnych	Wartość kosztów kwalifikowalnych	Wartość dochodu	Wartość kosztów kwalifikowalnych po odliczeniu przychodu	Różnica po odliczeniu
1. Roboty drogowo-ziemne	350 000,00 zł	4 000,00 zł	346 000,00 zł	
2. Studium wykonalności	15 000,00 zł		15 000,00 zł	
3. Promocja	6 000,00 zł		6 000,00 zł	
RAZEM	371 000,00 zł		367 000,00 zł	4 000,00 zł
Dochód: a) Sprzedaż drewna (przychód)	9 000,00 zł			
b) Koszt wyznika (przychód)	5 000,00 zł			
Dochód (a-b)	4 000,00 zł			

W przykładzie koszt wycinki nie został przewidziany w projekcie, ale potrzeba wycinki jest w bezpośrednim związku z jego realizacją, ponieważ stała się konieczną do wykonania robót budowlanych. Pomniejszenia wydatków kwalifikowalnych dokonano, gdyż dochód stanowi więcej niż 1% wydatków kwalifikowalnych ($4\ 000/371\ 000 > 0,01$).

Dodatkowo należy powiększyć wydatki niekwalifikowane w projekcie o koszt uzyskania przychodu.

3. W przypadku, gdy koszt uzyskania przychodu jest we wniosku o dofinansowanie jedynie częściowo kwalifikowalny, przychód powinien być odliczony od kosztów kwalifikowalnych

W projekcie, w jakiej koszt uzyskania przychodu podzielony jest między koszty kwalifikowalne i niekwalifikowalne.

PRZYKŁAD

Kategorie kosztów kwalifikowalnych	Wartość kosztów kwalifikowalnych	Wartość przychodu	Wartość kosztów kwalifikowalnych po odliczeniu przychodu	Różnica po odliczeniu
1. Demontaż słupów oświetlenia	1 000,00 zł	3 333,33 zł	966,72 zł	
2. Remont elewacji, w tym montaż nowych oświetlenia	250 000,00 zł		246 679,95 zł	
3. Studium wykonalności	15 000,00 zł		15 000,00 zł	
4. Promocja	6 000,00 zł		6 000,00 zł	
RAZEM	272 000,00 zł		268 666,67 zł	3 333,33 zł
Kategorie kosztów niekwalifikowalnych	Wartość kosztów niekwalifikowalnych			
1. Demontaż słupów oświetlenia	200,00 zł			
2. Remont elewacji w tym montaż nowych oświetlenia	5 000,00 zł			
Przychód: Sprzedaż słupów oświetlenia	4000,00 zł			

Obliczenie kwoty pomniejszenia:

Koszt demontażu słupów oświetlenia w 83,33% kwalifikowany (1000 zł/1 200 zł), a w 16,67% niekwalifikowany. Aby obliczyć o jaką część przychodu należy pomniejszyć koszty kwalifikowane należy przyjąć różnicę w takiej samej proporcji: $83,33\% \times 4\ 000\ zł = 3\ 333,33\ zł$

W przykładzie, o uzyskany przychód proporcjonalnie zmniejszono dwie kategorie wydatków związane z robotami budowlanymi. Pomniejszenia wydatków kwalifikowalnych dokonano, gdyż przychód stanowi więcej niż 1% wydatków kwalifikowalnych ($4\ 000/272\ 000 > 0,01$)

W sytuacji, gdy w projekcie podatek VAT jest niekwalifikowany z uwagi na możliwość jego odzyskania przez beneficjenta, koszty kwalifikowane (netto) pomniejszane są o całość dochodu/przychodu incydentalnego. Innymi słowy, uzyskany dochód/przychód nie może być przypisany proporcjonalnie do części kwalifikowanej (netto) i niekwalifikowanej (VAT).

3.8. Kara umowna (w tym gwarancja finansowa) i wadium

Beneficjent są zobowiązani do niezwłocznego informowania Instytucji Zarządzającej o wysokości należnej im kary umownej/wadium związanej z realizowanym projektem.

W sytuacji, gdy beneficjent otrzymał karę umowną/wadium albo pomniejszył wypłaconą wykonawcy kwotę wskazaną na fakturze o wysokość kary umownej, należy pomniejszyć kwotę wydatków kwalifikowanych o wartość kary umownej/wadium, a tym samym zwiększyć o tę kwotę sumę wydatków niekwalifikowanych, celem zachowania całkowitej wartości projektu na niezmiennym poziomie.

W przypadku, gdy beneficjent pomniejszył wypłatę na rzecz wykonawcy z danej faktury o należną karę umowną/wadium, refundacji podlega wyłącznie kwota zapłaty faktycznie

poniesiona przez beneficjenta w myśl zasady ogólnej kwalifikowania wydatków, mówiącej, iż do współfinansowania kwalifikuje się wydatek, który został faktycznie poniesiony przez beneficjenta.

O całości odzyskania kary umownej/wadium pomniejsza się wydatki kwalifikowane (nawet jeśli w projekcie występują także wydatki niekwalifikowane).

Odstąpienie od pomniejszenia wydatków kwalifikowanych o odzyskaną karę umowną/wadium może mieć miejsce wyłącznie w sytuacji, w której beneficjent ponosił wymierne straty lub dodatkowe koszty na skutek nieprawidłowej / nieterminowej realizacji umowy przez wykonawcę. Wówczas kwota wydatków kwalifikowanych powinna być pomniejszona o kwotę wynikającą z różnicy kary umownej/wadium i wysokości strat/dodatkowych kosztów, poniesionych przez beneficjenta. W takim przypadku beneficjent zobowiązany jest do rzetelnego udokumentowania poniesionych strat/dodatkowych kosztów. W sytuacji, gdy wyliczenie ww. strat/dodatkowych kosztów jest niemożliwe, uzyskana przez beneficjenta kara umowna/wadium powinna w całości pomniejszać kwotę wydatków kwalifikowanych stanowiących podstawę wyliczenia kwoty dofinansowania.

Kara umowna pomniejsza wydatki kwalifikowane dopiero z chwili jej odzyskania przez beneficjenta.

W związku z tym, w sytuacji, gdy naliczona kara umowna jest kwestionowana przez wykonawcę (np. kara jest przedmiotem postępowania sądowego) na moment rozliczenia wniosku o płatność kwota wydatków kwalifikowanych nie jest pomniejszana o wartość kary umownej. Po ustaleniu ostatecznej wartości kary umownej i otrzymaniu kary od wykonawcy, beneficjent zobowiązany jest do niezwłownego dokonania zwrotu dofinansowania odpowiadającego wysokości kary umownej oraz poinformowania o tym fakcie Instytucji Zarządzającej, przedstawiając stosowne dokumenty w tym zakresie. Proces otrzymywania kary od wykonawcy będzie przedmiotem monitorowania w okresie trwałości projektu.

W przypadku, gdy projekt nie jest jeszcze rozliczony, informacja o odzyskaniu kary umownej/wadium będzie podstawą do pomniejszenia dofinansowania w drodze aneksu do umowy i mniejszych wypłat tytułem kolejnych wniosków o płatność. Pomniejszenie następuje z bieżących wniosków o płatność zawierających wydatki, których dotyczy kara umowna/wadium.

W przypadku wadium zatrzymanego w postępowaniu, które nie zakończyło się podpisaniem umowy z wykonawcą, o wadium pomniejsza się wydatki kwalifikowane wynikające z kolejnego postępowania (na ten sam zakres rzeczowy) zakończonego kontraktem.

3.9. Wkład niepieniężny

Wkład niepieniężny wniesiony na rzecz projektu przez beneficjenta publicznego lub prywatnego w postaci dóbr lub usług, stanowi wydatek kwalifikowany³, jeżeli spełnia następujące warunki:

- Wkład niepieniężny polega na wniesieniu nieruchomości, urządzeń, materiałów (surowców), ekspertyz lub nieodpłatnej pracy wykonywanej przez wolontariuszy;
- wartość wkładu niepieniężnego została należycie potwierdzona dokumentami o wartości dowodowej równoważnej fakturom (bez uszczerbku dla przepisów określonych w rozporządzeniach szczegółowych).

W przypadku wniesienia przez beneficjenta wkładu niepieniężnego do projektu, współfinansowanie z Funduszy strukturalnych lub Funduszu Spójności nie może przekroczyć

³ z zastrzeżeniem art. 11 ust. 2 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1084/2006.

wartości całkowitych wydatków kwalifikowalnych pomniejszonych o wartość wkładu niepieniężnego.

Jeżeli wkład niepieniężny wniesiony przez beneficjenta przekroczy poziom minimalnego wkładu własnego (15%), automatycznie zmniejsza się poziom dofinansowania z EFRR. Jeżeli np. w projekcie, którego budżet wynosi 1 mln zł, wkład niepieniężny beneficjenta oszacowano na poziomie 400 tys. zł, wkład z EFRR nie może przekroczyć 600 tys. zł (60%).

Zatrudniając wolontariusza należy pamiętać, że:

- należy zadefiniować stanowisko w projekcie – rodzaj wykonywanej przez wolontariusza pracy;
- zadania wykonywane i wykazywane przez wolontariusza muszą być zgodne z tytułem jego pracy (stanowiska);
- wolontariusz musi prowadzić precyzyjne karty czasu pracy wraz ze szczegółowym opisem wykonywanych zadań (ta dokumentacja musi być przechowywana na zasadach ogólnych tak, jak dokumenty finansowe);

Jeżeli chodzi o osobę wolontariusza, to pamiętajmy, że:

- wolontariuszem nie może być uczestnik projektu;
- nie może być wykazywane jako wolontariat zadania wykonywane dodatkowo przez stałych pracowników.

W przypadku wniesienia nieodpłatnej pracy wykonywanej przez wolontariuszy, jej wartość określa się z uwzględnieniem ilości czasu poświęconego na jej wykonanie oraz średniej stawki godzinowej lub dziennej za dany rodzaj pracy.

Określając wysokość wkładu wolontariusza należy trzymać się następujących zasad:

- musi ona wynikać dodatkowo z czasu przepracowanego w projekcie (kart pracy);
- w przypadku wolontariuszy wykonujących prace analogiczne do osób zatrudnionych w projekcie – należy stosować stawki (godzinowe, dniowe itp.) takie same jak dla odpowiednich pracowników;
- w przypadku wolontariuszy wykonujących proste prace pomocnicze, należy stosować stawki wynikające z najniższego wynagrodzenia obowiązującego w danym okresie, określonego w drodze obwieszczenia Prezesa Rady Ministrów, wydanego na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz.U. z 2002 r., Nr 200, poz. 1679 z późn. zm.);

W przypadku wolontariuszy wykonujących prace złożone (wymagające specjalistycznej wiedzy, doświadczenia, wykształcenia) należy stosować stawki nie większe niż wynikające z przeciętnego wynagrodzenia w województwie podkarpackim.

W przypadku wniesienia wkładu niepieniężnego w postaci nieruchomości zabudowanej musi nastąpić zmiana jej przeznaczenia.

W przypadku wniesienia wkładu niepieniężnego w postaci gruntu lub nieruchomości zabudowanej, dodatkowo zastosowanie mają zasady określone w rozdziale dotyczącym "zakupu gruntu" oraz "zakupu nieruchomości zabudowanej".

3.10. Opłaty finansowe, doradztwo i inne usługi związane z realizacją projektu

Niżej wymienione kategorie wydatków kwalifikują się do współfinansowania z EFRR w ramach RPO WP, o ile ich poniesienie jest niezbędne dla przygotowania bądź realizacji projektu oraz nie są zakazane na mocy obowiązujących przepisów prawa wspólnotowego bądź krajowego:

- ↳ opłaty finansowe:
 - ↳ wydatki związane z obwodem oraz prowadzeniem wyodrębnionego na rzecz projektu rachunku bankowego,
 - ↳ opłaty pobierane od dokonywanych transakcji finansowych (krajowych lub zagranicznych),
 - ↳ wydatki poniesione na instrumenty zabezpieczające realizację umów o dofinansowanie (w przypadku jednostek sektora finansów publicznych oraz fundacji, których jedynym fundatorem jest Skarb Państwa, zabezpieczenie do umowy nie jest wymagane przez IZ, sąd koszty ustanowienia zabezpieczenia nie są dla tych beneficjentów kwalifikowalne),
- ↳ wydatki poniesione na doradztwo:
 - ↳ prawnicze,
 - ↳ finansowe lub techniczne (z wyłączeniem przygotowywania dokumentacji aplikacyjnej – wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu),
- ↳ wydatki poniesione na usługi w zakresie księgowości,
- ↳ opłaty notarialne,
- ↳ wydatki na audyt, o ile jego przeprowadzenie jest wymagane przez IZ RPO WP i wymóg ten został określony w umowie o dofinansowanie projektu.

3.11. Dokumentacja niezbędna do przygotowania projektu

Do współfinansowania kwalifikują się wydatki poniesione na opracowanie następującej dokumentacji związanej z przygotowaniem projektu:

- ↳ biznes planu lub studium wykonalności (dla projektów realizowanych w ramach osi priorytetowych II-VII maksymalny kwalifikowalny koszt studium wykonalności wynosi 15 000 PLN),
- ↳ dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych, programu funkcjonalno-użytkowego lub innej dokumentacji technicznej niezbędnej do realizacji robót budowlanych i/lub dostaw w ramach projektu,
- ↳ oceny oddziaływania na środowisko,
- ↳ map lub szkiców lokalnych sytuujących projekt,
- ↳ dokumentacji przetargowej,
- ↳ dokumentacji przyrodniczej (np. inwentaryzacji przyrodniczej),
- ↳ innej niezbędnej dokumentacji technicznej lub finansowej, z wyjątkiem wypełnienia formularza wniosku o dofinansowanie projektu,
- o ile jej opracowanie jest niezbędne do przygotowania lub realizacji projektu.

Wydatkiem kwalifikowanym będą również wydatki poniesione na opłaty związane z uzyskaniem niezbędnych decyzji administracyjnych podczas przygotowywania projektu.

Jazeli beneficjent przygotowuje ocenę oddziaływania na środowisko, choraz zgodnie z § 2 i 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć

mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. z 2004 r., nr 257 poz. 2573 ze zm. w: Dz. U. z 2005 r., nr 92 poz. 769 oraz Dz. U. z 2007 r., nr 158 poz. 1103) nie musi być przygotowawcą takiej oceny i zaplanował wydatki na jej przygotowanie jako wydatek kwalifikowalny – nie uzyska zwrotu tego wydatku, bowiem wydatek nie kwalifikuje się do wsparcia. Nie jest niezbędny do realizacji projektu.

Podobnie beneficjent, który w zuzpnie użył pomocy: przygotowawcą studium wykonalności lub biznes planu wraz z wyłączeniem wniosku i doradztwem podczas skłaniania może spodziewać się, że wydatek ten zostanie uznany za kwalifikowalny jedynie w części dotyczącej przygotowania studium wykonalności lub biznes planu. Wydatki na wypełnienie wniosku i doradztwo przy skłanianiu są niekwalifikowane.

Za wydatek niekwalifikowany uznawane będzie dodatkowe wynagrodzenie wypłacane przez beneficjenta wykonawcy dokumentacji niezbędnej do przygotowania projektu, uzależnione od wyboru projektu do dofinansowania w ramach RPO WP.

3.12. Zakup środków trwałych

3.12.1. Zakup środków trwałych stanowiący część wydatków inwestycyjnych

Zgodnie z § 6.5 Rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 11 października 2007 r. (Dz. U. Nr 193, poz. 1399 z późn. zm.) w sprawie udzielenia regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych tylko MSP mogą zakupić używany środek trwały (duże przedsiębiorstwa oraz inne podmioty mają obowiązek zakupu nowych środków trwałych).

Wydatek poniesiony na zakup środka trwałego, który będzie na stałe zainstallowany w projekcie, kwalifikuje się do współfinansowania ze środków EFRD pod następującymi warunkami:

- ↳ środek ten będzie użyty w ewidencji księgowej beneficjenta,
- ↳ środek trwały nie był współfinansowany ze środków wspólnotowych, ani z dotacji krajowych w okresie 7 lat poprzedzających datę dokonania zakupu danego środka trwałego przez beneficjenta. Dokumentem poświadczającym ten fakt może być oświadczenie sprzedawcy,

Sprzedawca środka trwałego wystawia oświadczenie, w którym określa pochodzenie sprzętu, datę zakupu, miejsce zakupu, cenę zakupionego – jego nazwę i adres oraz w którym potwierdza, że w okresie 7 lat poprzedzających datę dokonania zakupu danego środka trwałego przez beneficjenta nie został zakupiony ze środków krajowych ani wspólnotowych.

W przypadku zakupu używanego środka trwałego (sprzętu) mogą wystąpić problemy z wyznaczeniem jego wartości rynkowej z powodu braku oficjalnych danych i przesłanek. Należy wtedy:

- ↳ skorzystać z pomocy rzeczoznawcy majątkowego, który w wyniku wyceny określi wartość rynkową środka trwałego (w formie opisu rzeczoznawczego w rozumieniu ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami wraz z przepisami wykonawczymi bądź w formie oceny technicznej)

lub

- ↳ zastosować metodę księgową polegającą na odliczeniu od ceny zakupu odpisów z tytułu amortyzacji;
- ↳ jeżeli cena zakupu środka trwałego nie jest znana, należy cenę zakupu nowego środka trwałego pomniejszyć o odpisy z tytułu amortyzacji (wynikającą z liczby lat kupowanego używanego środka trwałego);

Kwalifikowana będzie tylko ta część wartości zakupu używanego środka trwałego, która wynika z zastosowania jednej z powyższych metod wyliczeń. W przypadku wątpliwości do decyzji IT należy wybrać metodę wyższą

- ↳ cena używanego środka trwałego (np. sprzętu) nie może przekraczać jego wartości rynkowej i nie może być wyższa od ceny podobnego, ale nowego sprzętu,
- ↳ sprzęt musi posiadać cechy wymagane dla eksploatacji projektu i spełnia odpowiednie normy.

3.12.2. Zakup sprzętu będącego środkiem trwałym do użytku na czas realizacji projektu

Wydatek poniesiony na zakup środka trwałego (np. samochody, komputery, meble, drukarki, itp.), który nie będzie na stałe zainstalowany w projekcie, kwalifikuje się do współfinansowania w wysokości odpowiadającej odpisom amortyzacyjnym w okresie, w którym środek trwały będzie wykorzystywany do realizacji projektu.

Jeżeli beneficjent kupuje sprzęt będący środkiem trwałym, który do realizacji projektu będzie przeznaczony na zryczałtowaną wartość danego podmiotu – nie może zaliczyć do wydatków kwalifikowalnych wartość rzeczywistą (liczącą). Powinien natomiast zawrzeć we wniosku o dofinansowanie projektu wartość odpisów amortyzacyjnych w okresie realizacji projektu.

3.13. Amortyzacja

Koszty amortyzacji aktywów, zarówno środków trwałych, jak i wartości niematerialnych i prawnych, kwalifikują się do współfinansowania, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:

- ↳ odpisy amortyzacyjne dotyczą aktywów, które są niezbędne do prawidłowej realizacji projektu i bezpośrednio wykorzystywane do jego wdrażania;
- ↳ kwalifikowalna wartość odpisów amortyzacyjnych odnosi się wyłącznie do okresu realizacji danego projektu;
- ↳ odpisy amortyzacyjne zostały dokonane zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694, z późn. zm.);
- ↳ w przypadku środków trwałych, wydatki poniesione na ich zakup nie zostały zgłoszone jako wydatki kwalifikowalne, ani też zakup środków trwałych nie był współfinansowany z publicznych środków krajowych ani wspólnotowych w ciągu 7 lat poprzedzających datę dokonania zakupu środka trwałego na potrzeby projektu (dotyczy to sytuacji, w której beneficjent kupuje środek trwały na potrzeby projektu, ale nie chce bądź nie może zrehabilitować kosztów zakupu).

W przypadku, gdy aktywa wykorzystywane są także w innych celach niż realizacja projektu, kwalifikowalna jest tylko ta część odpisu amortyzacyjnego, która odpowiada proporcji wykorzystania aktywów w celu realizacji projektu.

W przypadku, o którym mowa powyżej, wartość rzeczywista (księgową wartość likwidacyjną) aktywów po zakończeniu realizacji projektu nie jest wydatkiem kwalifikowalnym.

Beneficjent realizuje projekt od stycznia do grudnia 2008 r. w tym celu wykorzystuje do realizacji projektu zestaw komputerowy o porządkowej wartości 5,760 zł. Komputer będzie wykorzystywany na potrzeby projektu przez osobę zatrudnioną w przedsiębiorstwie na 40 godzin miesięcznie.

Aby sprawdzić, jaka część amortyzacji jest kwalifikowalna, należy w pierwszej kolejności sprawdzić okres amortyzacji. W przypadku zestawów komputerowych przyjęto okres amortyzacji 3 lata. Następnie należy określić amortyzację godzinową zestawu. W tym celu określimy średnią liczbę godzin pracujących w ciągu miesiąca po odliczeniu dni wolnych od pracy. Świąt od 1 (150) i 2 (150) a następnie liczbę godzin w ciągu trzech lat amortyzacji zestawu (3 lata x 12 m-cy x 160 h/m-c = 5,760 zł). Zatem stawka amortyzacji godzinowej wyniesie: 5,760 zł / 5,760 h = 1 zł/h.

Wobec powyższego w projekcie można zakwalifikować do dofinansowania amortyzację w następującej wysokości: 12 m-cy x 40 godzin x 1 zł/h = 480 zł.

3.14. Zakup gruntu

Zakup gruntu kwalifikuje się do współfinansowania ze środków EFRR w ramach RPO WP przy łącznie spełnieniu następujących warunków:

- ↳ wydatek poniesiony na zakup gruntu jest kwalifikowalny tylko do wysokości 10% całkowitych kosztów kwalifikowalnych projektu (w przypadku projektów współfinansowanych ze środków EFRR wyższy udział procentowy dopuszczalny jest w projektach związanych z ochroną środowiska naturalnego za zgodą IZ RPO WP);
- ↳ cena nabycia nie przekracza wartości rynkowej gruntu, a jego wartość potwierdzona jest operatorem szacunkowym sporządzonym przez uprawnionego rzeczoznawcę w rozumieniu ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004 r. Nr 281, poz. 2603, z późn. zm.) wraz z przepisami wykonawczymi;

Jeżeli beneficjent chce nabyć grunt w lutym 2008 r. i na potwierdzenie wartości gruntu przedkłada operat szacunkowy wykonany w dniu 15 stycznia 2007 r. – nie może zaliczyć gruntu do wydatków kwalifikowalnych, bowiem operat jest ważny przez okres 12 miesięcy od daty jego sporządzenia (art. 156 ustawy o gospodarce nieruchomościami). W takim wypadku może dokonać jego aktualizacji lub nowej wyceny – w jednym i drugim przypadku będzie to wydatek kwalifikowalny, natomiast w żadnym wypadku wydatek na sporządzenie nieaktualnej wyceny nie może być kwalifikowany (nie spełnia warunku niezbędności do realizacji projektu).

Jeżeli projektodawca wydał na zakup gruntu więcej niż wynosi potwierdzona wartość rynkowa, za wydatek kwalifikowalny może zostać uznana jedynie część poniesionego wydatku równa cenie rynkowej gruntu.

- ↳ nieruchomość wykorzystywana jest tylko do celów realizacji projektu, zgodnie z przeznaczeniem określonym w umowie o dofinansowanie projektu;

Jeżeli beneficjent musi zakupić jedną działkę o pow. 50 ar, na której wybudował pansionat wraz z ogrodem o pow. 25 ar, resztę działki przeznaczając na gospodarstwo – za wydatek kwalifikowany można uznać jedynie pow. pow. zakupionej działki (25 ar). Reszta działki nie jest wykorzystywana do realizacji celów projektu.

W takim wypadku również inne wydatki związane z zakupem gruntu, np. wydruki na sporządzenie map, do celów projektowych, wynagrodzenie geodety, rzeczoznawcy itp. są kwalifikowane jedynie w połowie.

- nieruchomość jest niezbędna do realizacji projektu;
- zakup nieruchomości został przewidziany we wniosku o dofinansowanie projektu i uwzględniony w umowie o dofinansowanie projektu.

Aby obliczyć maksymalną wysokość wydatku kwalifikowanego gruntu w projekcie należy:

- w pierwszej kolejności zsumować wszystkie wydatki kwalifikowane oprócz wartości kupowanego gruntu (oznaczymy je „A”),
- następnie należy oznaczyć jako „X” wydatki kwalifikowane ogółem,
- wydatek kwalifikowany bez kosztów gruntu stanowi 90% wydatków kwalifikowanych ogółem: $A = 0,9 \times X$, więc $X = A / 0,9$,
- zatem najwyższą 10% X a $A / 0,9$ wydatków kwalifikowanych oprócz wartości kupowanego gruntu (10% X wydatków kwalifikowanego ogółem) może stanowić wydatek na zakup gruntu.

Zakładamy, że beneficjent chce wybudować obiekt kubatury o wartość 2.700.000 zł. Do tego chce on dokupić grunt, na którym ów obiekt stanie. Obiektu musi wyliczyć, jaki będzie najwyższy koszt kwalifikowany gruntu.

- $A = 2.700.000 \text{ zł}$
- $X = ?$
- $X = 2.700.000 \text{ zł} / 0,9 = 3.000.000 \text{ zł}$
- wydatek kwalifikowany na zakup gruntu może w tym projekcie wynieść maksymalnie 300.000 zł.

3.15. Zakup nieruchomości zabudowanej

Zakup nieruchomości zabudowanej kwalifikuje się do współfinansowania ze środków EFRR przy łącznym spełnieniu następujących warunków:

- cena nabycia nieruchomości nie przekracza jej wartości rynkowej, a wartość nieruchomości jest potwierdzona operatorem szacunkowym sporządzonym przez uprawnionego rzeczoznawcę w rozumieniu ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami wraz z przepisami wykonawczymi;

Jeżeli projektodawca wydał na zakup nieruchomości zabudowanej więcej niż wynosi potwierdzona wartość rynkowa, za wydatek kwalifikowany może zostać uznana jedynie część poniesionego wydatku równa cenie rynkowej tej nieruchomości.

- nieruchomość wykorzystywana jest tylko do celów realizacji projektu, zgodnie z przeznaczeniem określonym w umowie dofinansowania projektu;

Jeżeli beneficjent musi kupić nieruchomość o powierzchni 500 m², w której miał zamierzać zorganizować pokój gościnny o pow. 250 m², resztę budynku przeznaczając na własne cele mieszkalne – za wydatek kwalifikowany można uznać jedynie połowę zakupionego budynku (250 m²). Reszta nieruchomości nie jest wykorzystywana do realizacji celów projektu.

W takim wypadku również inne wydatki związane z zakupem nieruchomości np. wydruki na sporządzenie projektów instalacji, wynagrodzenie rzeczoznawcy, opłaty notarialne itp. są kwalifikowane jedynie w połowie.

- nieruchomość jest niezbędna do realizacji projektu;

Jeżeli beneficjent zamierza kupić nieruchomość zabudowaną z zamiarem jej wyburzenia i postawienie na gruncie nowej nieruchomości koszt wyburzenia budynku stanowi koszt kwalifikowany na zasadach ogólnych tzn. nie należy brać pod uwagę jako elementu składowego kosztów zakupu nieruchomości.

- zakup nieruchomości został przewidziany we wniosku o dofinansowanie projektu i uwzględniony w umowie o dofinansowanie projektu;
- jeżeli wnioskodawca uzyskał prawo do realizacji prac budowlanych na podstawie umowy z właścicielem, to wydatek na zakup nieruchomości nie będą kwalifikowane, nawet gdyby docelowo strony planowały wykup nieruchomości.

3.16. Leasing i inne techniki finansowania nie powodujące natychmiastowego przeniesienia prawa własności

Do współfinansowania kwalifikują się wydatki poniesione w związku z technikami finansowania, które nie powodują natychmiastowego przeniesienia prawa własności do danego dobra na beneficjenta (podmiot użytkujący), w tym w szczególności wydatki poniesione w związku z zastosowaniem leasingu.

3.16.1. Leasing

Umowa leasingu została przede wszystkim nazwana w kodeksie cywilnym, ale umowa leasingu nazywamy również każdą inną umowę, na mocy której jedna ze stron, zwana dalej finansującą, oddaje do odpłatnego używania albo używania i pobierania pożytków na warunkach określonych w ustawie drugiej stronie, zwanej dalej korzystającą, posiadające amortyzacji środki trwałe lub wartości niematerialne i prawne, a także grunty.

W przypadku zastosowania w ramach projektu finansowania w drodze leasingu, wydatkiem kwalifikującym się do współfinansowania jest część raty leasingowej związanej ze spłatą kapitału dobru leasingowego przez beneficjenta z zastrzeżeniem zapisów w podrozdziale dotyczącym leasingu finansowego.

Dowodem faktycznego poniesienia wydatku jest dokument potwierdzający opłacenie raty leasingowej.

Maksymalna kwota wydatków kwalifikowanych nie może przekroczyć rynkowej wartości dobra będącego przedmiotem leasingu. Oznacza to, że kwota kwalifikująca się do współfinansowania nie może być wyższa niż:

- a) kwota, na którą opiewa dowód zakupu wystawiony leasingodawcy przez dostawcę współfinansowanego dobra – w przypadku dóbr zakupionych nie wcześniej niż w okresie 12 miesięcy przed złożeniem przez beneficjenta wniosku o dofinansowanie projektu,
- b) rynkowa wartość dobra będącego przedmiotem leasingu określona w wycenie sporządzonej przez uprawnionego rzeczoznawcę lub w wycenie sporządzonej w oparciu o metodologię przedstawioną przez beneficjenta – w przypadku dóbr zakupionych wcześniej niż w okresie 12 miesięcy przed złożeniem przez beneficjenta wniosku o dofinansowanie projektu. Decyzja dotycząca dopuszczalnych sposobów wyceny dobra będącego przedmiotem leasingu leży w gestii IZ RPO Wp.

Środki w ramach pomocy wspólnotowej na realizację umów leasingu są wypłacane leasingobiorcy zgodnie z faktycznie spłaconymi ratami leasingu.

W przypadku, gdy okres obowiązywania umowy leasingu przekracza całkowitą datę kwalifikowalności wydatków, wydatkami kwalifikującymi się do współfinansowania są wyłącznie raty leasingowe, których termin płatności przypada na okres ponoszenia wydatków kwalifikowanych określonych w umowie o dofinansowanie projektu oraz faktycznie zapłacone w tym okresie.

Wydatkami niekwalifikującymi się do współfinansowania są wydatki związane z umową leasingu, w tym w szczególności:

- marża finansującego,
- odsetki od refinansowania kosztów,
- opłaty ubezpieczeniowe,
- pozostałe wydatki, inne niż opłacone w podrozdziale dotyczącym leasingu finansowego.

Do współfinansowania kwalifikują się następujące formy leasingu:

- leasing finansowy,
- leasing operacyjny,
- leasing zwrotny.

Dla projektów objętych regionalną pomocą inwestycyjną, jeżeli przedmiotem umowy leasingu jest leasing ruchomych środków trwałych, musi ona zawierać zobowiązanie do przeniesienia własności tych środków na beneficjenta pomocy po zakończeniu trwania umowy. Jeżeli natomiast przedmiotem umowy jest leasing nieruchomości, powinien on trwać przez okres co najmniej 5 lat (3 lata dla MŚP) od przewidywanego zakończenia realizacji inwestycji.⁹

3.16.1.1. Szczegółowe warunki kwalifikowalności wydatków w przypadku leasingu finansowego

Istotą leasingu finansowego, zgodnie z Krajowym Standardem Rachunkowości nr 5 „Leasing, najem i dzierżawa” jest taka umowa leasingu, w ramach której przykro oraz podwyżki z tytułu korzystania z przedmiotu leasingu przeniesione są na leasingobiorcę (beneficjenta).

⁹ Art. 5 pkt 2-3 Rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 11 października 2007 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach ogólnonarodowych programów operacyjnych (Dz. U. Nr 193, poz. 1399 z późn. zm.).

współfinansowanego projektu). Umowa ta często zawiera opcję nabycia przedmiotu leasingu lub przewiduje minimalny okres leasingowy odpowiadający okresowi użytkowania aktywów, będących przedmiotem leasingu.

W przypadku gdy przepisy prawa podatkowego przewidują dla umowy leasingu wystawienie jednej faktury w dniu zawarcia umowy, a refundację następuje na rzecz leasingobiorcy, dowodem poniesienia wydatku jest harmonogram spłat wraz z informacją o płatnościach i wyciągiem bankowym.

W przypadku, gdy partnerem beneficjenta jest firma leasingowa (leasingodawca) do współfinansowania może kwalifikować się wydatek poniesiony przez leasingodawcę na zakup dobra leasingowanego beneficjentowi w związku z realizacją projektu, natomiast wydatki poniesione przez beneficjenta na opłacenie rat związanych z leasingiem tego dobra stanowią wydatki niekwalifikowane. Dowodem poniesienia wydatku w takim przypadku jest faktura zakupu wystawiona na leasingodawcę lub równoważny dokument księgowy.

W przypadku przedstąpienia przez beneficjenta propozycji współfinansowania leasingowanego dobra, IZ RPO Wp dokonująca oceny wniosku o dofinansowanie projektu zwróci szczególną uwagę, czy zastosowanie tej formy leasingu jest uzasadnione i ekonomicznie efektywne w porównaniu z opcją leasingu operacyjnego.

Przedsiębiorca zawarł umowę na czas oznaczony, w której suma ustalonych w umowie opłat, pomniejszona o należny podatek od towarów i usług, odpowiada co najmniej wartości początkowej środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, z tegoż w której występuje postawienie, że odpisów amortyzacyjnych w podstawowym okresie umowy leasingu dokonuje dany przedsiębiorca. Jest to zatem leasing finansowy.

W takim wypadku przedsiębiorca może zaliczyć do kosztów kwalifikowanych jedynie wartość zapłaconych rat leasingowych różnic odsetkom amortyzacyjnym wynikającym z zapisów księgowych (pobawionych stosownymi wydatkami bankowymi i informacją o płatnościach), jeżeli odpisy amortyzacyjne różnią się od wysokości rat leasingowych, jako koszty kwalifikowane uznaje się zapłacone raty. Jednakże wysokość kosztów kwalifikowanych nie może przekroczyć wartości środka trwałego określonej na fakturze wystawionej w dniu zawarcia umowy.

3.16.1.2. Leasing operacyjny

Istotą leasingu operacyjnego, zgodnie z KSR nr 5 „Leasing, najem i dzierżawa”, jest taka umowa leasingu, w ramach której przykro oraz podwyżki z tytułu posiadania przedmiotu leasingu nie są zasadniczo w całości przeniesione na leasingobiorcę (beneficjenta), o okresie użytkowania przedmiotu leasingu może być krótszy niż okres jego gospodarczej używalności (okres amortyzacji).

Przedsiębiorca podpisał umowę leasingu maszyn na okres 4 lat o wartości początkowej (zakup) 100 tys. zł. Suma ustalonych w niej opłat, pomniejszona o należny podatek od towarów i usług, wynosi 115.000 zł. Okres amortyzacji maszyny wynosi 10 lat. Zawarta umowa spełnia cechy leasingu operacyjnego (umowa została zawarta na czas oznaczony, stanowiący co najmniej 40% normatywnego okresu amortyzacji, a suma ustalonych w niej opłat, pomniejszona o należny podatek od towarów i usług, odpowiada co najmniej wartości początkowej środków trwałych).

Rata incydalna wyniesie 34.500 zł, natomiast raty miesięczne 1.677 zł. Dodatkowo przedsiębiorca musi zapłacić prowizję oraz opłaty manipulacyjne w wysokości 1.000 zł oraz ubezpieczyć maszynę. Jako maszyna kwalifikowalną można uznać jedynie wartość zakupową wynoszącą nie więcej niż 100.000 zł. Należy tu jednak rozliczać proporcjonalnie w poszczególnych latach leasingowych, a zatem pierwszą ratę można uznać w wysokości 30.000 zł, a następnie po 1.459,33 zł.

Wykorzystując leasing operacyjny beneficjent musi wykazać, że leasing był najbardziej efektywną, pod względem kosztów metodą pozyskania wyposażenia. W przypadku gdy koszty mogłyby być mniejsze gdyby zastosowano metodę alternatywną (na przykład wynajem wyposażenia), podatki koszty, poniesione ze względu na fakt użytkowania danego aktywu poprzez leasing operacyjny, zostaną odliczone od kwalifikujących się wydatków.

3.16.1.3. Szczegółowe warunki kwalifikowalności wydatków w przypadku leasingu zwrotnego

Istota leasingu operacyjnego, zgodnie z KSR nr 5 „Leasing, najem i dostarczanie”, jest powiązanie umowy leasingu z poprzedzającą ją umową sprzedaży. W przypadku zawarcia transakcji leasingu zwrotnego, beneficjent sprzedaje posiadane dobro firmie leasingowej i równocześnie uzyskuje prawo do jego dalszego użytkowania, na warunkach ustalonych w umowie leasingu. Dzięki takiej operacji beneficjent, pomimo sprzedaży danego dobra leasingodawcy, nadal z niego korzysta, płacąc raty leasingowe związane z jego użytkowaniem.

Raty leasingowe płacone przez leasingobiorcę w ramach leasingu zwrotnego są wydatkami kwalifikującymi się do współfinansowania. Należy jednak pamiętać, że współfinansowanie wspólnotowe nie może posłużyć do ponownego nabycia danego dobra.

Leasingobiorca podpisuje umowę leasingu zwaną na stanowiącą do ewentualnego zbycia leasingu. Sprzedawca jest firmą leasingową a następnie płać raty leasingowe za ten używany w wysokości 1.000 zł miesięcznie przez okres trzech lat. Zatem całe 36.000 zł kwalifikuje się do współfinansowania. W projekcie, w ramach którego zakupiła ta dobra, przedsiębiorca uzyskała 50% dofinansowania, sięgając do otrzymaniu refundacji w wysokości 18.000 zł – pozostałoby odkupić stanowiące od firmy leasingowej. Nie można tego zrobić, albowiem zgodnie z zasadą dotyczącą zakupu środków trwałych, nie można być współfinansowany z publicznych środków krajowych ani wspólnotowych w okresie 7 lat poprzedzających datę dokonania zakupu danego środka trwałego przez przedsiębiorcę. Współfinansowanie rat leasingowych należy uznać za zakupowe, dlatego ponownie kupowało tych środków trwałych ze współfinansowania wspólnotowego jest zabronione.

3.16.2. Inne techniki finansowania

Wydatki poniesione w związku z zastosowaniem innych technik finansowania kwalifikują się do współfinansowania z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności, jeśli zostaną spełnione następujące warunki:

- wydatki związane z zastosowaniem technik finansowania zostaną wskazane we wniosku o dofinansowanie projektu lub dokumentacji stanowiącej załącznik do wniosku o dofinansowanie bądź umowy o dofinansowanie projektu,
- beneficjent wykazuje, iż zastosowanie tych technik finansowania jest najbardziej efektywną metodą pozyskania danego dobra.

3.17. Podatek od towarów i usług i inne podatki

Podatek od towarów i usług (VAT) może być uznany za wydatek kwalifikowany tylko wtedy gdy:

- został faktycznie poniesiony przez beneficjenta oraz
- beneficjent nie ma prawnej możliwości odzyskania podatku VAT.

Możliwość odzyskania podatku VAT rozpatruje się w świetle ustawy o VAT. Odzyskanie podatku VAT oznacza odliczenie go od podatku należnego lub zwrot w określonych przypadkach. Zatem zaliczenie podatku, który nie może podlegać odliczeniu do kosztów uzyskania przychodów, nie jest ani odliczeniem, ani uzyskaniem zwrotu VAT, a więc nie jest odliczeniem podatku.

Beneficjent zobowiązany jest załączyć do wniosku o płatność oświadczenie, w którym zadeklaruje, czy w ramach realizowanego projektu będzie miał możliwość odzyskania podatku VAT poniesionego w związku z realizacją projektu. Jeżeli beneficjent uzna VAT za kwalifikowany, musi w oświadczeniu przedstawić szczegółowe uzasadnienie zawierające podstawę prawną wskazującą na brak możliwości obniżenia należnego VAT o VAT naliczony:

- w momencie składania wniosku o dofinansowanie projektu;
- w okresie realizacji projektu (i po jego zakończeniu) w związku ze zmianą struktury sprzedaży (lub zakupów), albo wykorzystania majątku związanego z projektem.

Beneficjent powinien czujność gospodarczą w zakresie oprowadzania turystów po stacjach turystycznych. W momencie składania wniosku korzysta on ze zwolnienia z rozliczania VAT z uwagi na niewielką cenę (na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy o VAT beneficjent korzysta ze zwolnienia z VAT, ponieważ wartość sprzedaży opodatkowanej (bez podatku) nie przekracza łącznie w poprzednim roku podatkowym (2008) kwoty 50 tys. zł).

Wobec tego beneficjent złoży oświadczenie, że nie będzie miał możliwości odzyskania podatku VAT z dokumentów, jakie dostarczył wraz z wnioskiem o dofinansowanie projektu (bilansu) wynika jednak, że planowane na rok 2009 i następujące przychody tego przedsiębiorcy będą wynosiły 60 tys. zł, jest to zatem wystarczająca przesłanka do tego, aby uznać VAT tego przedsiębiorcy za niekwalifikowany.

Jest tutaj jednak jeszcze jeden problem. W roku 2009 (kiedy przedsiębiorca planuje przekroczyć próg 50 tys. zł przychodów), część podatku VAT będzie faktycznie nie do odzyskania. Beneficjent staje się bowiem podatnikiem podatku VAT w momencie przekroczenia wartości 50 tys. zł (piewszczy rachunek, który przekrocza limit powinien zostać wystawiony już w formie faktury VAT). Inaczej mówiąc, jeżeli obrót w kwocie 50 tys. zł przedsiębiorca przekroczył w danym dniu, to zwolnienie traci moc z dniem przekroczenia, a opodatkowaniu podlega nadwyżka sprzedaży, ponad tę kwotę. Zatem część VAT (do limitu sprzedaży 50 tys. zł) będzie kosztem kwalifikowanym. W kolejnych latach beneficjent jest już zobowiązany do wystawiania faktur od początku roku obrotowego, zatem VAT może odzyskać.

Beneficjent, który ubiega się o refundację VAT w ramach projektu (tworząc ze swojego VAT just kwalifikowany), chociaż nie prawem możliwości odzyskania VAT, ale nie podejmuje żadnych kroków w tym kierunku -

¹⁰ art. 3 z Rozporządzenia 1084/2006 oraz art. 7 ust. 1 pkt 6 Rozporządzenia 1080/2006.

zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy o VAT podatkowemu wydatkowi wyodrębniono działalność gospodarczą, bez względu na cel i rezultat tej działalności. Za podatkowy nie uznaje się wydatków w postaci publicznej oraz usług obsługiwanych na potrzeby działalności, które nie są wydatkami w rozumieniu art. 15 ust. 1 pkt 2 ustawy o VAT.

Przepisy ustawy o VAT mówią, że prawo do odliczenia podatku naliczonego przysługuje beneficjentowi jedynie w przypadku, kiedy spełnione są dwa warunki:

- beneficjent jest podatnikiem VAT¹¹,
- zakupione przez beneficjenta towary i usługi wykorzystywane są przez beneficjenta do wykonywania czynności opodatkowanych.

Zatem jeżeli nie jest spełniony jeden z wymienionych warunków wówczas VAT zawarty w dokonywanych przez beneficjenta zakupach będzie stanowił wydatek kwalifikowalny.

Jeżeli beneficjent prowadzi jedynie działalność szkodliwą – sprzedaje usługi wyłączone z VAT, nie ma prawa odliczyć naliczonego podatku i tym samym go odzyskiwać. W takich przypadkach VAT można uznać za kwalifikowalny.

Oczywiście równie istotną jest to, co będzie przedmiotem projektu lub przyszłej działalności beneficjenta. Podobnie jak w powyższym przykładzie, jeżeli projekt dotyczy np. usług doradczych, beneficjent będzie mógł odzyskać część podatku naliczonego i w tym zakresie będzie on niekwalifikowalny.

Podobnie jest w przypadku, jeżeli beneficjent prowadzi jedynie działalność doradczą opodatkowaną według stawki podstawowej (22%), i zamierza realizować projekt szkoleniowy – od momentu podpisania umowy jest zobowiązany do odrębnego ewidencjonowania zakupów z podziałem na te, które uprawniają do odliczenia VAT, te, które nie dają takiego prawa, i te, które związane są z obrotowymi rodzajami działalności (art. 105 ust. 3 w związku z art. 86 ust. 1 i art. 90 ustawy o VAT). Oczywiście jednostki muszą być spełnione warunki ewidencjonowania wydatków w związku z realizacją projektu.

Grupa zakupów związana z obrotowymi rodzajami działalności uprawnia do odliczenia jedynie części podatku naliczonego (podziałowi sprzedaży opodatkowanej w sprzedaży ogółem). Takie odliczanie dokonywane jest w dwóch etapach:

- w roku, w którym dokonywane były zakupy, VAT od zakupów związanych z działalnością mieszaną odlicza się według proporcji z poprzedniego roku podatkowego.
- po zakończeniu roku dokonywana jest korekta odliczonego VAT na podstawie rzeczywistej proporcji obliczonej dla roku, w którym były dokonywane zakupy.

Ponieważ jednak w powyższym przykładzie wszystkie koszty przypisuje się albo do działań projektu, albo do działalności bieżącej, pozostaje pytanie, czy wyłącza. To oznacza, że w przypadku tego beneficjenta, cały podatek naliczony może zostać odliczony, wobec czego będzie on w całości niekwalifikowalny.

Sprawa się komplikuje, jeżeli w projekcie występują jednocześnie działania opodatkowane stawką podstawową i zwolnione z VAT. Np. w projekcie beneficjent zamierza wybudować ośrodek edukacyjny z pomieszczeniami na doradztwo. Poinformował wcześniej nie prowadzący

¹¹ Zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy o VAT podatkowemu wydatkowi wyodrębniono działalność gospodarczą, bez względu na cel i rezultat tej działalności. Za podatkowy nie uznaje się wydatków w postaci publicznej oraz usług obsługiwanych na potrzeby działalności, które nie są wydatkami w rozumieniu art. 15 ust. 1 pkt 2 ustawy o VAT.

działalności zwolnionej, musi posiadać zgodnie z art. 90 ust. 8 ustawy o VAT. Należy tu pamiętać, że beneficjent wie, że w danym lokalnie będzie prowadzona działalność zwolniona z VAT, musi przysłać zdjęcie kopii załącznika do umowy, do której nie dotyczy prawa do odliczenia VAT. Musi on ustalić szacunkowo wartość proporcji dla pierwszego roku, w którym prowadzona będzie działalność zwolniona. Ta szacunkowa proporcja, po uzgodnieniu z nadzorcą projektu, powinna być dołączona do wniosku o przyznanie pomocy. W tym celu, beneficjent musi przedstawić dane o działalności zwolnionej, do której nie ma prawa do odliczenia VAT. W tym celu, beneficjent musi przedstawić dane o działalności zwolnionej, do której nie ma prawa do odliczenia VAT. W tym celu, beneficjent musi przedstawić dane o działalności zwolnionej, do której nie ma prawa do odliczenia VAT.

Należy tu pamiętać, że beneficjent wie, że w danym lokalnie będzie prowadzona działalność zwolniona z VAT, musi przysłać zdjęcie kopii załącznika do umowy, do której nie dotyczy prawa do odliczenia VAT. Musi on ustalić szacunkowo wartość proporcji dla pierwszego roku, w którym prowadzona będzie działalność zwolniona. Ta szacunkowa proporcja, po uzgodnieniu z nadzorcą projektu, powinna być dołączona do wniosku o przyznanie pomocy. W tym celu, beneficjent musi przedstawić dane o działalności zwolnionej, do której nie ma prawa do odliczenia VAT. W tym celu, beneficjent musi przedstawić dane o działalności zwolnionej, do której nie ma prawa do odliczenia VAT.

- przy zakupie budynku podatnikowi nie mogło przysługiwać prawo do odliczenia podatku naliczonego,
- od końca roku, w którym zakończono budowę, musiał upłynąć co najmniej 5 lat,
- podatnik w trakcie użytkowania budynku nie dokonał wydatków na ulepszenie, ulepszenia, które nie dają takiego prawa, i te, które związane są z obrotowymi rodzajami działalności (art. 105 ust. 3 w związku z art. 86 ust. 1 i art. 90 ustawy o VAT). Oczywiście jednostki muszą być spełnione warunki ewidencjonowania wydatków w związku z realizacją projektu.

Słowem, jeżeli beneficjent prowadzi działalność gospodarczą, w zakresie której ma prawo do odliczenia VAT, to musi posiadać prawo do odliczenia VAT. W tym celu, beneficjent musi przedstawić dane o działalności zwolnionej, do której nie ma prawa do odliczenia VAT. W tym celu, beneficjent musi przedstawić dane o działalności zwolnionej, do której nie ma prawa do odliczenia VAT. W tym celu, beneficjent musi przedstawić dane o działalności zwolnionej, do której nie ma prawa do odliczenia VAT.

Zakład liczący udziałowców zamierza kupić nieruchomości na potrzeby działalności, którą prowadzi. Zakład liczący udziałowców zamierza kupić nieruchomości na potrzeby działalności, którą prowadzi. Zakład liczący udziałowców zamierza kupić nieruchomości na potrzeby działalności, którą prowadzi. Zakład liczący udziałowców zamierza kupić nieruchomości na potrzeby działalności, którą prowadzi.

Taki przykład spółki, która prowadzi działalność gospodarczą, w której ma prawo do odliczenia VAT, to musi posiadać prawo do odliczenia VAT. W tym celu, beneficjent musi przedstawić dane o działalności zwolnionej, do której nie ma prawa do odliczenia VAT. W tym celu, beneficjent musi przedstawić dane o działalności zwolnionej, do której nie ma prawa do odliczenia VAT.

Inne podatki i opłaty (w szczególności podatki bezpośrednie oraz składki na ubezpieczenie społeczne związane z wynagrodzeniem), które wynikają ze współfinansowania przez fundusze

strukturalne lub Fundusz Spójności, nie stanowią wydatków kwalifikowalnych, chyba że zostały rzeczywiście i ostatecznie poniesione przez Beneficjenta.

3.18. Koszty zarządzania projektem

Przez **koszty zarządzania projektem** należy rozumieć wynagrodzenie wykonawcy zewnętrznego lub pracowników Beneficjenta (spełniające wymogi dotyczące kwalifikowania wynagrodzeń określone poniżej) lub wartość pracy wolontariuszy za prace polegające na wykonywaniu obowiązków Beneficjenta wobec Instytucji Zarządzającej w okresie realizacji projektu, takich jak prowadzenie wyodrębnionej księgowości projektu, organizowanie promocji projektu, rozliczanie wydatków w ramach wniosków o płatność oraz innych obowiązków związanych z realizacją projektu, takich jak monitorowanie prac realizowanych przez wykonawcę (nie chodzi tu jednak o pracę inspektora nadzoru, działającego na podstawie przepisów Prawa Budowlanego).

Koszty osobowe są związane z wynagrodzeniem pracowników odpowiedzialnych za wdrażanie i zarządzanie projektem. Wydatki osobowe te mogą być uznane za kwalifikowane do współfinansowania pod warunkiem, że:

- w jego zakresie czynności jest stosowna adnotacja o obowiązkach związanych z realizacją projektu,
- faktycznie wykonuje pracę związaną z projektem,
- co miesiąc pracownik wypełnia kartę czasu pracy związanej z realizacją projektu, którą weryfikują i podpisuje jego zwierzchnik (jeżeli praca przy projekcie jest połączona z innymi obowiązkami pracownika).

Kwalifikowane jest jedynie prace faktycznie wykonane, a więc niemożliwe jest współfinansowanie jakiegokolwiek ekwiwalentu za czas nieobecności pracownika w pracy (patrz rozdz. 4).

Pracownik sekretariatu w jednostce organizacyjnej gminy odbiera telefonów związane z prowadzonym projektem kuratorskim. Okazuje się, że telefonów było tak dużo, że kierownik jednostki postanowił wyciągnąć do projektu czas pracy tego pracownika i zaliczyć do wniosku o płatność listę płac wraz ze stosownym wyliczeniem proporcji czasu pracy poświęconego na zadania związane z projektem...

Oczywiście takie koszty są niekwalifikowane, bowiem ani pracodawca nie ugił wynagrodzenia pracownika w budżecie projektu, ani pracownik nie posiadał zmiany zakresu swoich obowiązków (jego zakres czynności powinien zostać zmieniony, powinien otrzymać również oficjalną delegację do wykonywania zadań w projekcie), ani jego praca na rzecz projektu nie została potwierdzona (pracownik powinien wypełnić kartę pracy ze wskazaniem poświęconych czynności i czasu pracy w podziale na dni robocze – potwierdzone przez zainteresowaną).

Pracownik został zatrudniony jedynie do realizacji projektu. Prace rozpoczął 1 stycznia 2009 r. Nie musiał zatem być oficjalnie odelegany i nie musiał również wypełniać kart pracy (niekonieczne jest bowiem uzasadnienie rozkładu pracy pominiętych czas poświęcanych na realizację projektu i pozostały). 1 maja 2009 r. uzyskał prawo do zasiłku macierzyńskiego. Kierownik projektu musi w takim wypadku zatrudnić od tego dnia inną osobę, aby przejęła obowiązki tego pracownika. Wobec zaistniałej sytuacji, napisz pismo przysięgą iż o przesunięciu środków z innych działań w projekcie na sfinansowanie wynagrodzenia nowo zatrudnionej osoby. W odpowiedzi otrzymaj pismo, że nie wolno mu tego zrobić, ponieważ wszelkie wydatki związane z osobą, która korzysta z zasiłku są niekwalifikowane (osoba ta nie wykonuje faktycznie pracy na rzecz projektu) i musi je ponieść z własnych środków, a nowo

zatrudnioną osobę należy zgłosić jako zastępstwo za osobę przebywającą na zasiłku i korzystać z wydatków zaplanowanych dla niej w budżecie projektu.

W przypadku zatrudnienia na umowę o pracę dokumentami potwierdzającymi poniesienie wydatków są:

- potwierdzenia za godność z oryginałem przez osobę upoważnioną kopią listy płac, Lista płac może być sporządzona na dwa sposoby:
 - albo zbiorczo dla wszystkich pracowników objętych wnioskiem w podziale na miesiące,
 - albo zbiorczą listą płac za okres, którego dotyczy wniosek w podziale na pracowników,
- zestawienie tabelaryczne zawierające wykaz pracowników ujętych we wniosku o płatność z podanym ich wymiarem czasu pracy, kategorią kosztu i stanowiskiem zajmowanym przy realizacji projektu zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie,
- potwierdzenie za zgodność z oryginałem kopie zakresów czynności pracowników zaangażowanych w realizację projektu,
- potwierdzenia za zgodność z oryginałem kopia karty czasu pracy w przypadku pracownika zatrudnionego na część etatu.

W przypadku zatrudnienia na podstawie umowy cywilno-prawnej dokumentem potwierdzającym poniesienie wydatków jest:

- poświadczona za zgodność z oryginałem kopia rachunku,
- zestawienie tabelaryczne zawierające wykaz pracowników objętych wnioskiem o płatność zatrudnionych na podstawie umów cywilno-prawnych z podaniem kategorii kosztu i stanowiskiem zajmowanym przy realizacji projektu zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie.

W sytuacji, gdy praca będzie wykonywana na podstawie umowy cywilno-prawnej należy pamiętać, iż wydatki będące z kosztami osobowymi powinny być ponoszone zgodnie z Ustawą Prawo zamówień publicznych oraz Wytycznymi Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013 w sprawie udzielenia zamówień współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, w stosunku do których nie stosuje się Ustawy Prawo zamówień publicznych.

Wydatkami kwalifikowanymi mogą być również nagrody lub premie, o ile spełnione są następujące warunki:

- nagrody lub premie zostały przewidziane w regulaminie danej instytucji,
- nie wprowadzono ich w momencie, gdy instytucja zaczęła przygotowywać się do realizacji projektu,
- potencjalnie obejmują wszystkich pracowników danej instytucji.

W szczególności kwalifikowane są wydatki na zlecenie lub realizację w ramach własnej struktury zewnętrznego kontraktu (jednostki realizującej projekt), odpowiedzialnego za zarządzanie inwestycją w kontekście jej współfinansowania ze środków UE.

Koszty zarządzania projektem realizowanym w ramach osi priorytetowej II-VII limitowane są do następujących wysokości:

- Projekty o łącznej wartości kosztów kwalifikowanych od 250 000 PLN do 500 000 PLN – kwalifikowalne koszty zarządzania projektem mogą wynieść nie więcej niż 5 000 PLN;
- Projekty o łącznej wartości kosztów kwalifikowanych powyżej 500 000 PLN do 1 000 000 PLN – kwalifikowalne koszty zarządzania projektem mogą wynieść nie więcej niż 10 000 PLN;

- c) Projekty o łącznej wartości kosztów kwalifikowanych powyżej 1 000 000 PLN do 3 000 000 PLN – kwalifikowalne koszty zarządzania projektem mogą wynosić nie więcej niż 20 000 PLN;
- d) Projekty o łącznej wartości kosztów kwalifikowanych powyżej 3 000 000 PLN – kwalifikowalne koszty zarządzania projektem mogą wynosić nie więcej niż 30 000 PLN;

W sytuacji, gdy wskutek rozstrzygnięcia przez Beneficjenta postępowań o udzielenie zamówień w ramach projektu, łączna wartość kosztów kwalifikowanych spadnie poniżej ww. progów kwotowych, wówczas obniża się również dozwolony limit kosztów zarządzania. Powyższą zasadę obowiązującą również wówczas, gdy łączna wartość kosztów kwalifikowanych spadnie poniżej ww. progów kwotowych wskutek spadku kosztów zamówienia na zarządzanie projektem. Koszty zarządzania projektem ponad ww. limity są kosztami niekwalifikowalnym, pokrywanym ze środków własnych Beneficjenta.

3.19. Koszty ogólne

Koszty ogólne to koszty, które nie mogą zostać bezpośrednio przyporządkowane do konkretnego produktu lub usługi. Do kategorii kosztów ogólnych należą m. in. opłaty czynszowe, koszty administracyjne, opłaty za energię, ogrzewanie.

Koszty ogólne kwalifikują się do współfinansowania pod warunkiem, że:

- kalkulacja tych kosztów jest oparta na rzeczywistych kosztach związanych z realizacją danego projektu lub rzeczywistych kosztach projektu tego samego typu,
- koszty te zostały wyodrębnione jako odpowiednie proporcje kosztów związanych bezpośrednio z realizacją projektu, zgodnie z należytą uzasadnioną, rzetelną i bezstronną metodologią.

Zakładamy, że beneficjent posiada biuro, w którym pracują 2 pracowników. Koszt wynajmu to 500 zł/m-c. W projekcie bierze udział jeden z pracowników, który pracuje przez 16 godzin w ciągu miesiąca. Zakładamy również, że pracownicy średnio pracują 20 dni w ciągu miesiąca (160 godzin), a projekt trwa 2 lata.

Aby wyliczyć kwalifikowalny wydatek na opłaty czynszowe, należy w pierwszej kolejności wyliczyć koszt 1 godzinny wynajmu tego biura:

$$500 \text{ zł/m-c} \div 160 \text{ h/m-c} = 3,125 \text{ zł/h}$$

Następnie, ponieważ w biurze pracuje 2 pracowników, z których tylko 1 pracuje przy projekcie, należy koszt wynajmu podzielić na dwie części:

$$3,125 \text{ zł/h} \div 2 = 1,5625 \text{ zł/h}$$

Następnie, należy wyliczyć łączną godzinę, jaką pracownik przepracował przy projekcie:

$$16 \text{ h/m-c} \times 24 \text{ m-c} = 384 \text{ h}$$

Pozostaje jeszcze obliczyć wysokość wydatków na opłaty czynszowe:

$$1,5625 \text{ zł/h} \times 384 \text{ h} = 600 \text{ zł}$$

3.20. Pomoc techniczna

W ramach pomocy technicznej do współfinansowania kwalifikują się następujące kategorie wydatków:

- wydatki poniesione w związku z przygotowaniem, zarządzaniem, monitorowaniem, oceną, informacją i kontrolą programów operacyjnych;
- wydatki mające na celu zwiększenie zdolności administracyjnych do wdrażania funduszy strukturalnych i Fundusza Spójności.

Wyżej wymienione kategorie wydatków kwalifikują się do współfinansowania w ramach pomocy technicznej pod warunkiem, że zostały poniesione zgodnie z wytycznymi dotyczącymi projektów pomocy technicznej określonymi w Wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie korzystania z pomocy technicznej.

3.21. Mieszkalnictwo

Wydatki poniesione na mieszkalnictwo kwalifikują się do współfinansowania ze środków EFRR pod następującymi warunkami:

- wydatki te muszą zostać poniesione w ramach projektów wpisujących się w zintegrowane plany rozwoju miejskiego (lokalne programy rewitalizacji) lub osi priorytetowej dla obszarów zdegradowanych lub obszarów zagrożonych fizyczną degradacją i wykluczeniem społecznym,
- alokacja z EFRR na cele mieszkaniowe ograniczona jest do poziomu 3% w ramach RPO WP,
- obszar na którym realizowany jest projekt spełnia kryteria określone w Wytycznych do Przygotowania Lokalnych Programów Rewitalizacji,
- wydatki ponoszone są wyłącznie na:

- renowację wspólnych części wielorodzinnych budynków mieszkalnych tj.:

- odnowę następujących głównych elementów konstrukcji budynku: dachu, elewacji zewnętrznej, stadoła okiennej i drzwiowej, klaki schodowej, korytarzy wewnętrznych i zewnętrznych, wejść i elementów jego konstrukcji zewnętrznej, windy,

- instalacje techniczne budynku,

- działania w zakresie oszczędności energetycznej,

- przygotowanie do użytkowania nowoczesnych, społecznych budynków mieszkalnych dobrego standardu poprzez renowację i adaptację budynków istniejących stanowiących własność władz publicznych lub własność podmiotów działających w celach niezarobkowych.

Aby obszary były kwalifikowane do wsparcia w zakresie mieszkaniowym jednocześnie, aby powyższe wydatki były kwalifikowalne, muszą spełniać co najmniej trzy z pięciu kryteriów:

- wysoki poziom obniżenia i wykluczenia,
- wysoka stopa długotrwalego bezrobocia,
- wysoki poziom przestępczości i wyroczni,
- niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej,
- porównywalnie niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego.

Wydatki na zwiększenie efektywności energetycznej oraz wykorzystanie energii odnawialnej w istniejącym budownictwie mieszkaniowym są kwalifikowalne do kwoty 4% całkowitej lokacji z EFR.

3.22. Instrumenty inżynierii finansowej (dokapitalizowanie funduszy)

Wydatki w ramach Instrumentów Inżynierii Finansowej ponoszone są zgodnie z przepisami art. 44 Rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 oraz art. 43-46 Rozporządzenia (WE) nr 1828/2006.

Instrumenty inżynierii finansowej, zdefiniowane jako niezależna osoba prawna zarządzająca na podstawie umów między współfinansującymi partnerami lub udziałowcami lub też jako wydziałowa jednostka finansowa w ramach instytucji finansowej.

Jednym instrumentem inżynierii finansowej jest tworzony w ramach instytucji finansowej, ustanawia się go jako wydziałową jednostkę finansową, podlegającą szczególnym przepisom wykonawczym tej instytucji, wyodrębniającym w szczególności posiadanie oddzielnych rachunków odróżniających nowe środki inwestowane w instrument inżynierii finansowej, w tym środki wnieszone z programu operacyjnego, od środków planowanych do innych instytucji (art. 43 pkt 3, Rozp. 1828/2006).

Koszty zarządzania funduszem nie mogą przekraczać średniorocznie, w czasie trwania programu pomocowego:

- 2% kapitału wniesionego przez RPO WP do funduszy powołańcowych;
 - 3% kapitału wniesionego przez RPO WP do funduszy pożyczkowych;
 - 4% kapitału wniesionego przez RPO WP do funduszy mikropożyczkowych.
- (art. 43 pkt 4, Rozp. 1828/2006)

Instrumenty inżynierii finansowej inwestują w mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa MŚP. Takie inwestycje mogą być dokonywane tylko na skutek ich powołania, własnej działalności, włącznie z kapitałem na rozruch lub przy rozszerzaniu działalności tych przedsiębiorstw, i tylko w działania, które osoby zarządzające instrumentami inżynierii finansowej oceniają jako potencjalnie gospodarczo rentowne.

Nie inwestują one w przedsiębiorstwa, które osiągnęły się w trudnej sytuacji w rozumieniu wytycznych wspólnotowych dotyczących pomocy państwa w celu rozwiązania i restrukturyzacji zaprzeczonych przedsiębiorstw od dnia 10 października 2004 (art. 45 Rozp. 1828/2006).

3.23. Pomoc publiczna i pomoc de minimis

Pojęcie 'pomoc publiczna' nie zostało precyzyjnie określone w dokumentach Unii Europejskiej. Jednak pośrednio na podstawie art. 87 ust. 1 Traktatu Ustanawiającego Wspólnotę Europejską (TWE) można uznać, iż pomocą publiczną jest wsparcie udzielane przedsiębiorstwu, o ile jednocześnie spełnione są następujące warunki:

- jest przyznawane przez Państwo lub pochodzi ze środków państwowych powołujących przywrócić dla podmiotu,
- udzielane jest na warunkach korzystniejszych niż oferowane na rynku,
- ma charakter selektywny (uprzywilejowuje określone przedsiębiorstwo lub przedsiębiorstwa albo produkcję określonych towarów),
- grał zakłóceniem lub zakłóca konkurencję oraz wpływa na wymianę handlową między Państwami Członkowskimi UE.

Aby podjąć decyzję, czy projekt objęty jest pomocą publiczną, IZ musi przeprowadzić tzw. test pomocy publicznej w oparciu o przesłanki występowania pomocy publicznej zawarte w art. 87 ust. 1 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską (TWE).

Zgodnie z art. 87 ust. 1 TWE „(...) wszelka pomoc przyznawana przez Państwo, Członkowskie lub przy użyciu środków państwowych, w jakiegokolwiek formie, która zakłada lub grał zakłóceniem konkurencji poprzez przyznanie niektórym przedsiębiorstwom lub produktom niektórych towarów, jest niezgodna ze wspólnym rynkiem w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między Państwami Członkowskimi.”

W celu rozstrzygnięcia, czy wsparcie otrzymane w ramach projektu stanowi pomoc publiczną należy ocenić, czy zostały spełnione w konkretnym przypadku wszystkie określone w art. 87 ust. 1 TWE przesłanki. Brak którejkolwiek z nich wyklucza istnienie pomocy publicznej w projekcie.

Czy podmiot otrzymujący wsparcie jest przedsiębiorcą w rozumieniu art. 87 TWE?

Zasady dotyczące udzielania pomocy publicznej mają zastosowanie wyłącznie do przedsiębiorstw działających zgodnie z prawem wspólnotowym, tj. wszystkich kategorii podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, niezależnie od formy prawnej i organizacyjnej. Źródłem finansowania oraz tego czy podmiot prowadzi działalność nastawioną na zysk. Za działalność gospodarczą w świetle przepisów wspólnotowych uważa się oferowanie dóbr i usług na danym rynku.

W świetle tej definicji przedsiębiorcami w rozumieniu przepisów wspólnotowych, to znalazły beneficjentami pomocy publicznej, mogą być zarówno osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, czy spółki prawa handlowego, ale również organizacje pozarządowe, przedsiębiorstwa państwowe i komunalne, zakłady budżetowe, gospodarstwa pomocnicze oraz inne jednostki organizacyjne należące do państwa lub jednostek samorządu terytorialnego. Może ona również obejmować instytucje kultury, uczelnie wyższe czy zakłady opieki zdrowotnej w zakresie, w jakim prowadzą one działalność gospodarczą.

Jeżeli projektodawca jest podmiotem prowadzącym działalność gospodarczą w świetle prawa wspólnotowego, należy zbadać występowanie pozostałych przesłanek wynikających z art. 87 ust. 1 TWE.

Czy działania wiążą się z użyciem zasobów publicznych?

Środki publiczne nie muszą być koniecznie przekazywane przez władze centralne, samorządowe, państwowe banki, agencje czy fundacje. Wsparcie może być również udzielone przez prywatny organ pośredni, który administruje środkami na terenie administracji publicznej. Ponieważ środki przyznawane w ramach funduszy strukturalnych, w tym EFR, traktowane są na równi ze środkami publicznymi, wsparcie przyznawane w ramach RPO WP powinno spełniać warunki wynikające ze wspólnotowych zasad pomocy publicznej. Przesłanka ta jest zatem spełniona w przypadku wszystkich projektów realizowanych w ramach RPO WP.

Środki finansowe będące pomocą publiczną mogą występować w różnych formach: dotacji, refundacji, gwarancji kredytowych, dekapitalizowaniu, zwolnienia, odroczenia, rozłożenia na raty oraz umorzenia środków publicznych itp.

Czy wsparcie udzielane jest tylko niektórym przedsiębiorcom?

Selektywność wsparcia oznacza, że udzielane jest ono konkretnemu podmiotowi bądź grupie podmiotów działających w danym sektorze gospodarki lub w konkretnym regionie kraju. Również wsparcie produkcji lub obrotu konkretnymi rodzajami towarów lub usług spełnia przesłankę selektywności. Tak więc wsparcie udzielane w ramach RPO WP jest selektywne, gdyż skierowane jest ono (zw. grupy docelowe) do podmiotów działających na terenie danego województwa. Wsparcie tylko dla małych i średnich przedsiębiorstw jest selektywne, gdyż automatycznie wyłącza inne (duże) przedsiębiorstwa.

Czy użycie środków publicznych wiąże się z przysporzeniem na rzecz określonego podmiotu, na warunkach korzystniejszych niż warunki rynkowe?

Biorąc pod uwagę fakt, że wsparcie w ramach RPO udzielane jest beneficjentom w postaci dotacji lub refundacji, które mają charakter bezwzględny, należy uznać, że takie dofinansowanie projektu stanowi korzyść ekonomiczną dla projektodawców, która jest niemożliwa do uzyskania w normalnych warunkach rynkowych (sąden komercyjny bank ani inna instytucja finansowa działająca na rynku nie udzieliłaby wsparcia bezwzględnemu, takiego jak dotacje czy refundacje).

Przykładowe przysporzenia spełniające warunek korzyści ekonomicznej to:

- uzyskanie dotacji na nową inwestycję, np. budowę zakładu lub zakup maszyn czy urządzeń;
- uzyskanie darmowych usług doradczych na pokrycie kosztów prac związanych z przygotowaniem nowej inwestycji, oraz usług doradczych.

Przysporzenia niestanowiące korzyści ekonomicznej:

- zakup sprzętu / wyposażenia nierzeczalnego związanego z funkcjonowaniem projektu pod warunkiem, że sprzęt ten nie będzie wykorzystywany do prowadzenia działalności komercyjnej w trakcie i po zakończeniu projektu z zachowaniem jego trwałości;
- Inne wydatki związane z realizowanym projektem – koszty pośrednie takie jak: koszty zarządu, opłaty administracyjne (najem powierzchni biurowych), opłaty za energię elektryczną, ciepłą, gazową, wodę, koszty materiałów biurowych i artykułów pismenicznych, koszty ochrony, środki do utrzymania czystości pomieszczeń czy sprzątanie pomieszczeń.

Czy pomoc zakłada lub grozi zakłóceniem konkurencji oraz wpływa na wymianę handlową między Państwami członkowskimi?

Wsparcie udzielone przedsiębiorcy musi zakładać lub grozić zakłóceniem konkurencji. W praktyce każde wsparcie, które jest selektywne i które stanowi dla przedsiębiorcy korzyść ekonomiczną jednocześnie grozi zakłóceniem konkurencji poprzez wzmacnianie jego pozycji w stosunku do potencjalnych lub faktycznych konkurentów. Jedynym wsparciem przedsiębiorcy działającego w warunkach monopolu nie spełnia tej przesłanki.

W odniesieniu do wpływu na wymianę handlową przesłankę tą należy rozumieć szeroko – obejmuje ona wszystkie aspekty wymiany gospodarczej, również te związane z międzynarodowym ruchem turystycznym. Wsparcie podmiotu gospodarczego z usług którego w sposób regularny korzystają obywatele innych Państw Członkowskich lub z usług którego

będą korzystać w wyniku udzielonego temu podmiotowi wsparcia, może wpłynąć na wymianę handlową (np.: przygraniczna turystyka letniskowa). Dominuje się, że gdy wsparcie udzielane jest podmiotowi gospodarczemu działającemu na rynku, na którym występuje wymiana handlowa między Państwami Członkowskimi spełnia tą przesłankę. Ewentualnie jej wyłączenie może nastąpić jedynie w wyniku analizy konkretnego przypadku udzielenie wsparcia.

Jezeli w wyniku analizy projektu okaże się, że jego dofinansowanie stanowi potencjalną dla beneficjenta, wielkość dofinansowania oraz kwotę kosztów kwalifikowanych uzależnione będą od szczegółowych zapisów RPO WP.

Kategorie	Opis	Wartość	Opis	Wartość
Pomoc na	wspieranie rozwoju gospodarczego i społeczno-ekonomicznego regionu	25 % wydatków kwalifikowalnych	w ramach projektów podlegających realizacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2007-2013	25 % wydatków kwalifikowalnych
Pomoc na	wspieranie rozwoju gospodarczego i społeczno-ekonomicznego regionu	25 % wydatków kwalifikowalnych	w ramach projektów podlegających realizacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2007-2013	25 % wydatków kwalifikowalnych

Podkreślenie kwalifikowalności wydatków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2007-2013

Kategorie	Opis	Wartość	Opis	Wartość
Pomoc na	wspieranie rozwoju gospodarczego i społeczno-ekonomicznego regionu	25 % wydatków kwalifikowalnych	w ramach projektów podlegających realizacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2007-2013	25 % wydatków kwalifikowalnych
Pomoc na	wspieranie rozwoju gospodarczego i społeczno-ekonomicznego regionu	25 % wydatków kwalifikowalnych	w ramach projektów podlegających realizacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2007-2013	25 % wydatków kwalifikowalnych

Tabela 3. Zestawienie kryteriów użytych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2007-2013

- Charakterystyka pomocy publicznej w odniesieniu do:
- rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 8 grudnia 2010 r. w sprawie udzielania pomocy na szkolenia w ramach regionalnych programów operacyjnych (Dz. U. Nr 234, poz. 1537).
 - rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 1 grudnia 2010 r. w sprawie udzielania pomocy na usługi doradcze dla mikroprzedsiębiorstw oraz innych przedsiębiorców w ramach regionalnych programów operacyjnych (Dz. U. Nr 235, poz. 1549).
 - rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych (Dz. U. Nr 239, poz. 1597).

Podkreślenie kwalifikowalności wydatków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2007-2013

4. Wydatki niekwalifikowalne

Do współfinansowania nie kwalifikują się następujące kategorie wydatków finansowych i na zakup nieruchomości:

- rezerwy na nieprzewidziane wydatki,
koszty dodatkowe, nieuwzględnione we wniosku o dofinansowanie,
koszty powtórki i ostatek ponoszonych w ramach zobowiązań finansowych,
provisę pobieraną w ramach operacji wymiany walut,
odsetki od zadłużenia, koszty kredytu,
kary i grzywny,
wydatki poniesione w związku z procesami sądowymi oraz realizacją ewentualnych postawieńek wydanych przez sąd z wyjątkiem wydatków związanych z odzyskiwaniem kwot nienależnie wypłaconych po akceptacji IZ RPO WP oraz wydatków wynikających z zastosowania procedur odwoławczych),
wydatek poniesiony na zakup środka trwałego, który był współfinansowany ze środków krajowych lub współfinansowany w przeciągu 7 lat poprzedzających datę zakupu środka trwałego przez beneficjenta,
podatek VAT, który może zostać odzyskany w oparciu o przepisy krajowe tj. ustawę o VAT,
wydatek poniesiony na zakup gruntu przekraczający 10% wartość całkowitych kosztów kwalifikowalnych projektu w projektach współfinansowanych w ramach EFRR (w przypadku projektów współfinansowanych ze środków EFRR wyższy udział procentowy dopuszczalny jest w projektach związanych z ochroną środowiska naturalnego, za zgodą IZ RPO WP).

Do współfinansowania nie kwalifikują się następujące kategorie wydatków związanych z kosztami osobowymi:

- wydatki związane z wynagrodzeniem wcześniej zatrudnionych przez beneficjentów pracowników, nawet jeśli faktycznie wykonywali pracę na rzecz projektu, jeśli beneficjent planowo nie oddelegował ich do pracy na rzecz projektu,
- wydatki związane z wynagrodzeniem nowych pracowników zatrudnionych na rzecz projektu lub wcześniej zatrudnionych przez beneficjenta pracowników oddelegowanych na rzecz projektu, jeśli faktycznie wykonują pracę związaną z bieżącą/dobrychczasową działalnością beneficjenta,
- zaskiski i inne świadczenia finansowane ze środków Zakładu Ubezpieczeń Społecznych m.in. zaskiski: rehabilitacyjna, macierzyńska, opiekuńcza oraz wychowawcza,
- zasiłek chorobowy,
- zasiłek pielęgnacyjny i rodzinny,
- zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych,
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- wydatki, które nie zostały należycie udokumentowane poprzez np. opisy stanowisk, karty czasu pracy, oddelegowania.

Do współfinansowania nie kwalifikują się następujące kategorie wydatków związanych z zarządzaniem projektem:

- ↳ wydatki bieżące jednostki, np. wydatki na utrzymywanie i administrację strony internetowej, wydatki na zatrudnienie pracowników itp.,
- ↳ całkowite koszty zarządzania projektem, koszty ogólne (koszty związane z projektem, które nie mogą zostać bezpośrednio przyporządkowane do konkretnego produktu lub usługi, takie jak opłaty czynszowe, koszty administracyjne, opłaty za energię, ogrzewanie, wodę, gaz itp.), koszty osobowe (związane z wynagrodzeniem pracowników) nie związane bezpośrednio z realizacją projektu objętego wsparciem, lecz z bieżącą (stałą lub okresową) działalnością podmiotu,
- ↳ wydatki na usługi prawnicze, doradcze, podatkowe, reklamowe, ekspertyzy techniczne i finansowe nie związane bezpośrednio z realizacją projektu objętego wsparciem, lecz z bieżącą (stałą lub okresową) działalnością podmiotu,
- ↳ wydatki poniesione na wypełnienie formularza wniosku o dofinansowanie projektu,
- ↳ wydatki na wszelkie opłaty administracyjne, które mogą być odzyskane przez beneficjenta (nawet, jeśli faktycznie beneficjent zaniechał ich odzyskania),
- ↳ wydatki operacyjne projektów inwestycyjnych – wydatki ponoszone w fazie eksploatacji inwestycji (np. do wydatków operacyjnych, które nie mogą być uznane za wydatki kwalifikowalne zalicza się wydatki poniesione na wynagrodzenia dla pracowników zatrudnionych w eksploatacyjnej fazie inwestycji, wydatki na produkty podlegające szybkiemu zużyciu, wydatki na części zamienne, energię i inne media oraz środki chemiczne do wykorzystania podczas fazy eksploatacyjnej inwestycji),
- ↳ wydatki związane z ruchem technologicznym instalacji.

Do współfinansowania nie kwalifikują się następujące kategorie wydatków związanych z działaniami promocyjnymi:

- ↳ instrumenty i metody informacji i promocji niezgodne z Wytycznymi Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013 dla beneficjentów w zakresie informacji i promocji.

Do współfinansowania nie kwalifikują się następujące kategorie wydatków związanych z naprawą sprzętu, eksploatacją:

- ↳ naprawy sprzętu wykorzystywanego w ramach projektu,
- ↳ wydatki poniesione na eksploatację.

Do współfinansowania nie kwalifikują się następujące kategorie wydatków związanych z przystąpieniem Prawa Zamówień Publicznych (Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655):

- ↳ wszelkie wydatki poniesione w ramach projektu zrealizowanego z pominięciem lub naruszeniem PZP (jeżeli dotyczy),
- ↳ w przypadku niespodlegania przez beneficjenta przepisom PZP lub ze względu na wartość zamówienia nieprzekraczającą kwotę obligującą beneficjenta do stosowania PZP, wszelkie wydatki poniesione przez beneficjenta – przy wywołaniu wykonawcy dla usług, dostaw lub robót budowlanych w ramach realizowanego projektu – polegające na:
 - ↳ niewybrania wykonawcy w oparciu o najbardziej korzystaną ekonomicznie i jakościową ofertę,
 - ↳ nieprzestrzeganiu przy wyborze wykonawcy i wydawkowaniu przez beneficjenta środków, prawa współfinansowego i krajowego m.in. w zakresie zapewnienia zasad

przejrzystości, jawności i ochrony uczciwej konkurencji oraz równości szans wykonawców na rynku ofert,

- ↳ niedożeniu wszelkich starań w celu uniknięcia konfliktu interesów rozumianego jako brak bezstronności i obiektywności przy wywołaniu przez beneficjenta wykonawcy do realizacji usług, dostaw lub robót budowlanych w ramach realizowanego projektu.

Do współfinansowania nie kwalifikują się wszelkie wydatki wyłączone przez IZ RPO WP poprzez odpowiednie zapisy szczegółowe w następnej części podręcznika.

Za wydatek niekwalifikowany uznawane będzie dodatkowe wynagrodzenie wypłacane przez beneficjenta wykonawcy dokumentacji niezbędnej do przygotowania projektu, uciążliwione od wykonu projektu do dofinansowania w ramach RPO WP.

Wydatki niekwalifikowalne związane z realizacją projektu ponosi beneficjent.

5. Wykaz wydatków kwalifikowanych i niekwalifikowanych dla poszczególnych osi, działań i schematów RPO WP

Poniżej przedstawiono wykaz wydatków kwalifikowanych i niekwalifikowanych dla poszczególnych osi, działań i schematów RPO WP. Nie jest to zamknięta lista wydatków, a jedynie wykaz najbardziej popularnych wydatków w ramach poszczególnych działań. W przypadku braku informacji o danym wydatku w poniższym wykazie, należy skonsultować zapisy podrecznika z częścią ogólną, a w przypadku dalszych wątpliwości – skonsultować się z Iz RPO WP.

5.1. Oś priorytetowa 1. Konkurencyjna i innowacyjna gospodarka

5.1.1. Działanie 1.1. Wsparcie kapitałowe przedsiębiorczości

5.1.1.1. Schemat A – Wsparcie kapitałowe funduszy

Wydatki kwalifikowane

Wydatki na wsparcie kapitałowe funduszy poręczeniowych i pożyczkowych (stają się one kwalifikowane w momencie przekazania środków finansowych na wyodrębniony rachunek bankowy celem powiększenia lub wytworzenia przez instytucję prowadzącą dany fundusz kapitału przeznaczanego na wsparcie finansowe mikro, małych i średnich przedsiębiorstw) realizujących inwestycje na terenie administracyjnym województwa podkarpackiego.

Odnosnie utworzenia lub dokapitalizowania funduszy zwrotnych zgodnie z art. 78 ust. 6 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 „(...) podczas częściowego lub całkowitego zamknięcia programu operacyjnego wydatki kwalifikowane określa się jako sumę:

- a) (...) lub
 - b) wszelkich płatności na inwestycje w przedsiębiorstwa dokonanych z każdego z powyższych funduszy; lub
 - c) wszelkich udzielonych gwarancji, w tym kwot przeznaczonych na gwarancje przez fundusze gwarancyjne; i
 - d) kwalifikowanych kosztów zarządzania.
- Pozatem współfinansowanie stosuje się do kwalifikowanych wydatków opłaconych przez beneficjenta (...).”

Wydatki na pokrycie kosztów administracji i zarządzania funduszem pożyczkowym lub poręczeniowym w szczególności:

- 1) koszty osobowe (wynagrodzenia) wraz z obligatoryjnymi składkami ZUS i PP pracowników zaangażowanych do bezpośredniej realizacji projektu (odpowiadających między innymi za: koordynację realizacji projektu, monitorowanie i sprawozdawczość

projektu, rozliczanie płatności, kosztów administracji i zarządzania). Premie, o ile zostały przewidziane w regulaminie danej instytucji, wprowadzono je do regulaminu instytucji oraz były wypłacane, co najmniej przez okres 6 miesięcy przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu. Wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy wskutek choroby płatne przez pracodawcę.

Wydatki związane z kosztami osobowymi winny być należycie udokumentowane tj. Beneficjent zobowiązany jest do przedstawienia następujących dokumentów:

- umowy o pracę i opisu stanowiska, określających obowiązki w zakresie realizacji projektu,
 - karty czasu pracy (powinny zawierać ilość godzin faktycznie przepracowanych przez danego pracownika w danym dniu z zaznaczeniem ilości godzin, które były wykonywane w ramach realizowanego projektu wraz z wykonywanymi czynnościami),
 - listy płac (wraz z udokumentowaniem zapłaty wynagrodzenia),
 - deklaracji ZUS, oświadczenie dotyczące zapłaty składek US za dany miesiąc (wraz z udokumentowaniem zapłaty),
 - regulaminu pracy (lub regulaminu wynagrodzenia pracowników; Beneficjent deklarujący wydatki poniesione na wynagrodzenia jako kwalifikowane powinien posiadać odpowiedni regulamin wynagrodzenia,
 - umów i rachunków do umów zlecenia/o dzieło (w przypadku umów zlecenia należy załączyć protokół odbioru wskazujący szczegółowy zakres wykonywanych czynności oraz liczbę godzin dotyczących realizacji danej umowy).
- 2) koszty podróży służbowych pracowników zaangażowanych do bezpośredniej realizacji projektu związane z daniem projektu (podróże służbowe muszą być rozliczane zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju (Dz.U.2002.236.1991 z późn. zm.) oraz Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju (Dz.U.2002.236.1990 z późn. zm.)),

- 3) koszty obsługi księgowej, informatycznej, prawniczej, administracyjnej funduszu świadczonych przez podmioty zewnętrzne. W ramach projektu kwalifikowana może być praca faktycznie wykonana, bezpośrednio związana z realizowanym projektem; umowy cywilnoprawne powinny zawierać stawki godzinową wg której rozliczone zostaną godziny faktycznie przepracowane na rzecz projektu (wynagrodzenie w formie ryczałtu nie stanowi wydatku kwalifikowanego),

- 4) koszty powierzchni biurowej (niezbędne do realizacji projektu, oparte na kosztach rzeczywistych, oszacowane zgodnie z przedstawioną przez wnioskodawcę i zaakceptowaną przez Iz RPO WP tabelą metodologią wyliczenia wartości kosztów):

- koszty najmu, dzierżawy powierzchni biurowej,
- koszty sprząkania i ochrony pomieszczeń,
- koszty amortyzacji powierzchni użytkowej biura przeznaczonej na realizację projektu,
- opłaty za energię elektryczną, ciepłą, gaz, wodę, opłaty przesyłowe, opłaty za odprowadzanie ścieków,
- konserwacja c.o.,

Koszty należy skalkulować w stosunku do określonej powierzchni użytkowanej na potrzeby projektu i odnieść proporcjonalnie do całkowitej powierzchni użytkowej.

- 5) zakup środków trwałych,
- 6) wyposażenie biurowe nie stanowiące środka trwałego,
- 7) materiały biurowe i eksploatacyjne, np. tonery, tusze, atramenty do drukarek,
- 8) leasing finansowy środków trwałych,
- 9) rozchwyłtanie odpisy amortyzacyjne sprzętu wykorzystywanego bezpośrednio na potrzeby projektu,
- 10) koszty zabezpieczenia należytego wykonania zobowiązań wynikających z umowy o dofinansowanie,
- 11) zakup wartości niematerialnej i prawnej może zostać uznany za wydatek kwalifikowany, jeśli wartość ta:
 - zostanie zakupiona od strony trzeciej na warunkach rynkowych, zgodnie z przepisami prawa,
 - zostanie ujęta w ewidencji księgowej Beneficjenta,
 - będzie wykorzystywana wyłącznie przez nabywcę do celów realizacji projektu z wyłączeniem sytuacji, w której nabywca się również prawo do udzielenia subwencji, oraz
 - podlega amortyzacji zgodnie z przepisami o rachunkowości,

12) zakup usług telefonicznych i internetowych, liczonych wskaźnikiem zaangażowania etatowego na podstawie zestawienia opracowanej metodologii (koszty rozmów telefonicznych mogą być również rozliczone na podstawie kosztów rzeczywistych, na podstawie prowadzonego rejestru rozmów telefonicznych lub/ i bilingu):

- wydatki poniesione na zakup usług telefonicznych należy skalkulować według proporcjonalnego podziału kosztów połączeń z danego numeru telefonu względem ilości osób korzystających z tego numeru telefonu w zależności od ich zaangażowania etatowego do projektu:

$$x = \frac{\text{Ilość etatów w projekcie korzystających z danego nr telefonu}}{\text{ogólna ilość etatów korzystających z danego nr telefonu}}$$

oraz oddzielnie dla abonamentu:

$$x = \frac{\text{Ilość etatów w projekcie obsługujących abonamentem}}{\text{ogólna ilość etatów obsługujących abonamentem}}$$

- koszty korzystania z Internetu, należy skalkulować według tzw.: współczynnika zaangażowania etatowego dla abonamentu za Internet, tj.:

$$x = \frac{\text{Ilość etatów w projekcie mających dostęp do Internetu}}{\text{ogólna ilość etatów mających dostęp do Internetu}}$$

13) zakup usług pocztowych i kurierskich (koszty faktycznie poniesione bezpośrednio z realizacją projektu),

14) koszty windykacji,

- 15) działania służące informacji o projekcie: kampania prasowa i medialna, opracowanie materiałów promocyjnych, broszur, tablica informacyjna,
- 16) koszty związane z otwarciem oraz prowadzeniem wydodrębionych na rzecz projektu rachunków bankowych,
- 17) opłaty pobierane od dokonywanych transakcji finansowych, których dokonanie jest niezbędne do realizacji projektu,
- 18) opłaty związane z lokowaniem wolnych środków funduszu podatkowego/poręczeńlowego w bezpieczne instrumenty rynku finansowego,
- 19) koszty eksploatacji (w tym konserwacji, usług serwisowych, przeglądów) i napraw sprzętu biurowego wykorzystywanego w ramach realizowanego projektu.

W przypadku projektów realizowanych w ramach Działania 1.1 Schemat A w sytuacji, gdy data zakończenia realizacji projektu przypada na inny dzień niż ostatni dzień miesiąca, a wydatki dotyczą konkretnego okresu realizacji projektu i zostaną poniesione/zrehabilitowane już po dacie zakończenia realizacji wskazanej w umowie o dofinansowanie, to mogą one zostać uznane za kwalifikowalne, ale tylko do wysokości faktycznie poniesionych kosztów skalkulowanych do daty zakończenia realizacji projektu¹².

Powyższe rozwiązanie stosowane jest do wydatków, które pojawiają się w ostatnim kwartale końcowym okresie realizacji projektu i dotyczą kosztów za energię elektryczną, ciepłą, gazową, wodę, opłat telefonicznych, dostępu do usług internetowych etc., w których okresie zapłaty jest ponoszony po okresie ich dostarczania/wykonania na przeszerzeni jednego lub kilku miesięcy, kwartału lub półrocza.

Wydatki na pokrycie kosztów kosztów administracji i zarządzania funduszem pożyczkowym i poręczeniowym kwalifikują się do objęcia wsparciem zgodnie z zapisami pkt. 3.20 Podręcznika o ile wynikają z wniosku o dofinansowanie projektu, (w wysokości nieprzekraczającej progów procentowych, o których mowa w art. 43 (4) Rozporządzenia Komisji (WE) Nr 1828/2006).

Wydatki niekwalifikowane

- wydatki na pokrycie kosztów administracji i zarządzania funduszem pożyczkowym lub poręczeniowym przekraczające pulapy wymienione w pkt. 3.20 Podręcznika,
- wydatki związane z udzieleniem wsparcia w formie pożyczek lub poręczeń:
 - dużym przedsiębiorcom,
 - mikro, małym i średnim przedsiębiorcom realizującym inwestycje poza terenem administracyjnym województwa podkarpackiego.
- koszty prowizji i odsetek ponoszonych w ramach zobowiązań finansowych,
- koszty kar i grzywien, a także koszty procesów sądowych oraz koszty realizacji ewentualnych postanowień wydanych przez sąd,
- koszty kredytu, odsetki od zadłużenia,
- prowizje pobierane w ramach operacji wymiany walut,
- koszty podatku VAT, który może zostać odzyskany w oparciu o przepisy krajowe, tj. ustawę o podatku od towarów i usług z dnia 11 marca 2004 r. z późn. zm.,
- koszty zakupu lub leasingu środków transportu,

¹² Wartość wydatku wyliczana od początku okresu (np. początek miesiąca) do dnia zakończenia realizacji projektu włącznie.

- ↳ koszty zakupu nieruchomości gruntowej niezabudowanej, gruntowej zabudowanej, budynkowej i lokalowej,
- ↳ koszty nabycia prawa własności użytkownika nieruchomości gruntowej niezabudowanej,
- ↳ koszty podatku, marży finansującego, odsetek od refinansowania kosztów, koszty ogólne, opłaty ubezpieczeniowe związane z leasingiem finansowym,
- ↳ koszty rat leasingowych wykracających poza ramy czasowe kwalifikowalności wydatków,
- ↳ koszty napraw, remontów pomieszczeń, powierzchni,
- ↳ zasiłki i inne świadczenia:
 - ekwiwalent ulgowy,
 - zasiłki i inne świadczenia finansowane ze środków ZUS (np. zasiłek rehabilitacyjny, zasiłek chorobowy, zasiłek finansowany z budżetu państwa (zasiłek pielęgnacyjny, zasiłek rodzinny),
 - zasiłek finansowany z budżetu państwa (zasiłek pielęgnacyjny, zasiłek rodzinny),
- ↳ odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych, świadczenia finansowane z ZFŚS (np. wczasy „pod gruszą”, bony żywieniowe, dopłaty do stołówek, itp.),
- ↳ odprawy emerytalno-rentowe,
- ↳ nagrody jubileuszowe,
- ↳ nagrody,
- ↳ składki na PFRON,
- ↳ koszty wynagrodzeń pracowników za pracę w godzinach nadliczbowych i nocnych,
- ↳ dodatkowe wynagrodzenie roczne,
- ↳ podatek od nieruchomości,
- ↳ zakup usług świadczonych w formie ryczałtu,
- ↳ szkolenia.

5.1.1.2. Schemat B – Bezpośrednie dotacje inwestycyjne

1. Konkurs ogłoszony w 2013 roku

Projekty objęte zasadami pomocy do minimum na wydatki inwestycyjne

Wydatki kwalifikowane

- ↳ wydatki na nabycie nowych lub używanych środków trwałych na stałe zastraszonych w projekcie i ściśle związanych z realizacją projektu pod warunkiem, że środki te będą związane w rejestr środków trwałych Beneficjentów oraz wydatki te będą praktycznie jako wydatki inwestycyjne zgodnie z zasadami rachunkowości, o ile środki trwały nie jest:
- 1) grantem (nr 0 według Klasyfikacji Środków Trwałych);

- 2) budynkiem i lokalem, spółdzielczym własnościowym prawem do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielczym prawem do lokalu niemieszkalnego (nr 1 według Klasyfikacji Środków Trwałych);
 - 3) środkiem transportu (nr 7 według Klasyfikacji Środków Trwałych);
 - 4) wyposażeniem, aparatem i sprzętem medycznym (nr 802 według Klasyfikacji Środków Trwałych);
 - 5) wyposażeniem technicznym dla prac biurowych (nr 803 według Klasyfikacji Środków Trwałych);
 - 6) narzędziem, przyrządem, ruchomością i wyposażeniem pozostałym (nr 808 według Klasyfikacji Środków Trwałych);
- w przypadku używanych środków trwałych, środek ten nie był współfinansowany z publicznych środków krajowych ani wspólnotowych w okresie 7 lat poprzedzających datę dokonania zakupu danego środka trwałego przez Beneficjenta. Dokumentację wymaganą w przypadku zakupu używanego środka trwałego reguluje zapis w punkcie 3.10.1 niniejszego podrozdziału.
- ↳ wydatki na nabycie wartości niematerialnych i prawnych poprzez nabycie licencji, pod warunkiem, że będą:
 - 1) wykorzystywane wyłącznie przez nabywcę;
 - 2) podlegać amortyzacji;
 - 3) nabyte od osoby trzeciej na warunkach rynkowych;
 - 4) stanowią majątek Beneficjenta, zostanie zachowany okres trwałości.
 - ↳ koszty podatku VAT, jeśli zgodnie z odrębnymi przepisami Beneficjentowi nie przysługuje prawo jego zwrotu lub odliczenia od należnego podatku od towarów i usług.

Wydatki niekwalifikowane stanowiły wydatki niewyśczerżone w wydatkach kwalifikowanych w tym m. in.:

- ↳ wydatki wymienione w pkt. 4 niniejszego podrozdziału,
- ↳ wydatki związane z przygotowaniem dokumentacji aplikacyjnej tj. dokumentów stanowiących załączniki do wniosku o dofinansowanie m.in. biznesplan,
- ↳ wydatki na zakup usług doradczych i szkoleniowych lub koszty świadczenia usług doradczych oraz szkoleń dla kadry zarządzającej i pracowników przedsiębiorstw,
- ↳ wydatki poniesione na zakup gruntu oraz wieczystego użytkownika,
- ↳ wydatki poniesione na zakup nieruchomości zabudowanej oraz prawa do lokalu, remontem pomieszczeń obiektów budowlanych, budowli i lokali (w tym sieci wodociągowe, kanalizacyjne, elektroenergetyczne, gazowe, telekomunikacyjne, drogi wewnętrzne),
- ↳ wydatki na zakup środków transportu,
- ↳ wydatki na leasing środków trwałych,
- ↳ koszty związane z przeprowadzeniem procedury dofinansowania zamówienia,
- ↳ zakup materiałów biurowych i eksploatacyjnych,
- ↳ koszty uzyskania decyzji administracyjnych, opłaty administracyjne,
- ↳ koszty zarządzania projektem i koszty ogólne określone w pkt. 3.18 i 3.19 niniejszego podrozdziału,
- ↳ wydatki związane z bieżącą działalnością firmy (koszty ogólne),
- ↳ wydatki związane z bieżącą naprawą maszyn/parku maszynowego,
- ↳ wydatki na środki trwałe, który nie posiada wartości technicznych niezbędnych do realizacji przedsięwzięcia objętego dofinansowaniem oraz nie spełnia obowiązujących norm i standardów,
- ↳ wydatki na zakup używanego sprzętu ICT,
- ↳ koszty osobowe - wynagrodzenia,

- operat szacunkowy,
- promocja projektu.

II. Pozostałe konkursy

Wydatki kwalifikowane

- zakup nieruchomości zabudowanej do 50% całkowitych wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem,
- zakup gruntu do 10% wydatków kwalifikowanych projektu (zakup gruntu jest niezbędny do realizacji projektu i stanowi jego integralną część),
- wydatki na nabycie robót i materiałów budowlanych związanych z budową, przebudową, modernizacją obiektów budowlanych, budowli i lokali, pod warunkiem, że są niezbędne do prawidłowej realizacji i osiągnięcia celów projektu (w tym sieci wodociągowe, kanalizacyjne, elektroenergetyczne, gazowe i telekomunikacyjne wykonywane w granicach działki, na której znajduje się obiekt budowlany). Ww. wydatki są kosztami kwalifikowanymi do 70% całkowitych wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem,
- wydatki na nabycie nowych lub używanych środków trwałych na stałe zainstalowanych w projekcie i ściśle związanych z realizacją projektu pod warunkiem, że środki te będą włączone w rejestr środków trwałych Beneficjenta oraz wydatki te będą traktowane jako wydatek inwestycyjny zgodnie z zasadami rachunkowości,
- w przypadku utrzymywania środków trwałych, środek ten nie był współfinansowany z publicznych środków krajowych ani wspólnotowych w okresie 7 lat poprzedzających datę dokonania zakupu danego środka trwałego przez Beneficjenta. Dokumentem poświadczającym ten fakt może być oświadczenie szefa rodziny,
- wydatki związane ze spłatą rat kapitałowych z tytułu leasingu finansowego środków trwałych oraz wartość niematerialnych i prawnych do wysokości wartości początkowej środka trwałego z dnia zawarcia umowy leasingu,
- wydatki na zakup lub leasing środków transportu pod warunkiem, że środek transportu jest samochodem specjalistycznym (nr 743 według Klasyfikacji Środków Trwałych), w przypadku gdy:
 - przedsiębiorca nie wykonuje działalności w zakresie usług transportowych (działalność transportowa nie jest jego działalnością główną - główną działalność gospodarczą określa się na podstawie przeważającego, procentowego udziału poszczególnych rodzajów działalności (PKD) w ogólnej wartości przychodów ze sprzedaży w ostatnim roku obrotowym lub jeżeli nie jest możliwe zastosowanie tego miernika na podstawie udziału pracujących, wykonujących poszczególne rodzaje działalności, w ogólnej liczbie pracujących),
 - środek transportu jest niezbędny do realizacji projektu i stanowi integralną część projektu,
- wydatki na zakup lub leasing pozostałych środków transportu z wyłączeniem samochodów specjalistycznych (nr 743 KST) oraz pozostałego taboru bezszynowego (nr 76 KST), w przypadku gdy:
 - przedsiębiorca nie wykonuje działalności w zakresie usług transportowych (działalność transportowa nie jest jego działalnością główną - główną działalność gospodarczą określa się na podstawie przeważającego, procentowego udziału poszczególnych rodzajów działalności (PKD) w ogólnej wartości przychodów ze sprzedaży w ostatnim roku obrotowym lub jeżeli nie jest możliwe zastosowanie tego miernika na podstawie udziału pracujących, wykonujących poszczególne rodzaje działalności, w ogólnej liczbie pracujących),
 - środek transportu jest niezbędny do realizacji projektu i stanowi integralną część projektu,

- wydatek na nabycie środka transportu nie jest jedynym lub głównym wydatkiem w projekcie.
- na potrzeby ustalenia ww. wielkości wartość środka transportu porównujemy do wartości całego projektu - wydatek jest główny, jeśli jego wartość przekracza 50 % wartości całego projektu.
- wydatki na nabycie wartości niematerialnych i prawnych poprzez nabycie patentów, licencji, know-how lub nieopatentowanej wiedzy technicznej. (pod warunkiem, że: będą wykorzystywane wyłącznie przez nabywcę, podlegają amortyzacji, będą nabyte od osoby trzeciej na warunkach rynkowych, będą stanowiąc majątek Beneficjenta, zostaną zachowane okres trwałości),
- koszty podatku VAT, jeśli zgodnie z odrębnymi przepisami Beneficjentowi nie przysługuje prawo jego zwrotu lub odliczenia od należnego podatku od towarów i usług,
- wydatki na zakup nowego sprzętu ICT,
- wydatki na inwestycje z zakresu zarządzania jakością np. ISO 9001, 14001, CEM, ERP oraz inne,
- wydatki na wdrażanie wydajnych systemów zarządzania środowiskiem oraz wdrażanie i stosowanie technologii zapobiegawia zanieczyszczeniu środowiska,
- wydatki na wdrażanie systemów zarządzania w celu spełnienia wymagań europejskich norm ISO, jeśli zgodność z wymaganiami normy ISO zostanie weryfikacyjnie zweryfikowana,
- wydatki na tworzenie i rozwijanie powiązań kooperacyjnych (min. wydatki związane z wspólnymi inwestycjami i działaniami marketingowymi firm),
- prace związane z przygotowaniem nowej inwestycji oraz usługi doradcze z nią związane. Usługi doradcze muszą być świadczące przez doradców zewnętrznych, nie mogą mieć charakteru ciągłego ani okresowego, jak również nie są związane ze zwykłymi wydatkami operacyjnymi (np. doradztwo podatkowe, regulamin usługi prawnicza lub reklamowe, itp.).

Wydatki niekwalifikowane

- wydatki związane z działalnością firmy (koszty ogólne),
- wydatki związane z kosztami naprawy maszyn/parku maszynowego,
- wydatki na środki trwałe, który nie posiada własności technicznych niezbędnych do realizacji przedsięwzięcia objętego dofinansowaniem oraz nie spełnia obowiązujących norm i standardów,
- transport zakupionych środków trwałych,
- wydatki poniesione na wykonanie robót dodatkowych,
- wydatek poniesiony na pokrycie kosztów robót ziemnych, w przypadku gdy zmiany polegają na rezygnacji z wykonania części robót objętych przedmiotem zamówienia, a w ich miejsce zleca się wykonanie innych robót budowlanych o wartości nie powodującej przekroczenia ceny oferty,
- opłaty za przyłączenie do sieci wodociągowej, kanalizacyjnych, elektroenergetycznych, gazowych i telekomunikacyjnych,
- wydatki na wdrażanie wydajnych systemów zarządzania środowiskiem oraz wdrażanie i stosowanie technologii zapobiegawia zanieczyszczeniu środowiska (jako element uzupełniający projektów inwestycyjnych) dla przedsiębiorstw, dla których minęły okresy dostosowania w zakresie wdrożenia i zgodności z unijnymi dyrektywami,
- wydatki na zakup używanego sprzętu ICT,
- wydatki na zakup lub leasing środków transportu przez przedsiębiorców z sektora transportowego lub wykonujących działalność w zakresie drogowego transportu towarowego,
- wydatki na zakup lub leasing środków transportu, w przypadku gdy środek transportu jest jedynym bądź głównym wydatkiem w projekcie, z wyłączeniem samochodów specjalistycznych (nr 743 KST) oraz pozostałego taboru bezszynowego (nr 76 KST),

- ↳ koszty osobowe - wynagrodzenia,
- ↳ koszty związane z umową leasingu, a w szczególności: podatek, marża finansującego, odsłatki od refinansowania kosztów, koszty ogólne, opłaty ubezpieczeniowe,
- ↳ szkolenia pracowników,
- ↳ zakup środków trwałych polegający na wymianie maszyn i urządzeń,
- ↳ remont,
- ↳ operat szacunkowy,
- ↳ opłaty administracyjne związane z pracami budowlanymi,
- ↳ ubezpieczenie,
- ↳ promocja projektu.

5.1.2. Działanie 1.2. Instytucje otoczenia biznesu

1. Projekty podlegające przepisom o regionalnej pomocy inwestycyjnej

Do wydatków kwalifikowanych w ramach projektu (nowej inwestycji³¹) zalicza się wydatki poniesione na:

- 1) Nabycie robót oraz materiałów budowlanych związanych z adaptacją i modernizacją, nie wymagających pozwolenia na budowę lub zgłoszenia robót budowlanych, zgodnie z obowiązującą ustawą Prawo budowlane z dnia 7 lipca 1994 r. z późn. zm., pod warunkiem, że są niezbędne do prawidłowej realizacji i osiągnięcia celów projektu;
- 2) Nabycie środków trwałych³² na stałe zainstalowanych w projekcie i ściśle związanych z realizacją projektu (m.in. maszyn, urządzeń, narzędzi, przyrządów i aparatury, wyposażenie techniczne dla prac biurowych), pod warunkiem, że środki te będą związane w rejestr środków trwałych beneficjenta oraz wydatki te będą traktowane jako wydatek inwestycyjny zgodnie z zasadami rachunkowości;
- 3) Nabycie wartości niematerialnych i prawnych związanych z transferem technologii m.in. poprzez nabycie patentów, licencji, know-how lub nieopatentowanej wiedzy technicznej, jeżeli spełniają łącznie następujące warunki:
 - a) będą wykorzystywane wyłącznie w ramach przedsiębiorstwa, które otrzymało pomoc,
 - b) będą podlegać amortyzacji zgodnie z przepisami o rachunkowości,
 - c) będą nabyte od osób fizycznych na warunkach rynkowych, przy czym kupujący nie może sprawować kontroli nad sprzedawcą, a sprzedawca nad kupującym w rozumieniu art. 3 rozporządzenia Rady (WE) nr 139/2004 z dnia 20 stycznia 2004 r. w sprawie kontroli koncentracji przedsiębiorstw (rozporządzenie WE w sprawie kontroli łączenia przedsiębiorstw) (Dz. Urz. UE L 24 z 29.01.2004, str. 1) Dz. Urz. UE Polska wydanie specjalne, rozdz. 8, t. 3, str. 40),
 - d) będą stanowiły aktywne beneficjenta pomocy co najmniej przez 3 lat, a w przypadku mikroprzedsiębiorcy, małego lub średniego przedsiębiorcy - co najmniej przez 3 lata.

W przypadku beneficjenta pomocy innego niż mikroprzedsiębiorca, mały lub średni przedsiębiorca wydatki na nabycie wartości niematerialnych i prawnych (określone powyżej) uwzględnia się w wysokości nieprzekraczającej 50% całkowitych wydatków kwalifikowanych.

- 4) Spłatę rat kapitałowych z tytułu leasingu finansowego środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych do wysokości wartości początkowej środka trwałego z dnia zawarcia umowy leasingu;
- 5) Opłaty związane z transportem, montażem lub instalacją środków trwałych nabytych w ramach projektu, z wyłączeniem własnego transportu, własnego montażu lub własnej instalacji z zastrzeżeniem, że usługi te może zostać uznana za kwalifikowaną wyłącznie w przypadku, gdy zgodnie z przepisami o rachunkowości zwiększą wartość początkową środka trwałego ujętą w ewidencji środków trwałych beneficjenta;
- 6) Zakup przez podmioty będące mikroprzedsiębiorcami, małymi lub średnimi przedsiębiorcami usług doradczych niezbędnych dla prawidłowego przygotowania oraz realizacji i osiągnięcia celów projektu pod warunkiem, że świadczone są przez doradców zewnętrznych oraz nie mają charakteru ciągłego ani okresowego, ani nie są związane ze

³¹ Nowa inwestycja obejmuje inwestycję w środki trwałe lub wartości niematerialne lub prawne związane z utworzeniem nowego przedsiębiorstwa, rozbudową istniejącego przedsiębiorstwa, dywersyfikacją działalności poprzez wprowadzanie nowych dodatkowych produktów lub zasadniczą zmianą dotyczącą procesu produkcyjnego w istniejącym przedsiębiorstwie (zgodnie z § 5 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 20 maja 2008 r. w sprawie udzielania pomocy na wdrażanie potencjału instytucji otoczenia biznesu w ramach regionalnych programów operacyjnych).

³² Środki trwałe nabyte przez beneficjenta pomocy innego niż mikroprzedsiębiorca, mały lub średni przedsiębiorca powinny być nowe (zgodnie z § 5 ust. 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 20 maja 2008 r. w sprawie udzielania pomocy na wdrażanie potencjału instytucji otoczenia biznesu w ramach regionalnych programów operacyjnych).

zwykłymi wydatkami operacyjnymi, w szczególności rutynowymi usługami doradztwa podatkowego, regulowanymi usługami prawniczymi lub reklamowymi¹⁵ oraz, zgodnie z przepisami o rachunkowości, zwiększając wartość początkową środków trwałych/ wartości niematerialnych i prawnych będących przedmiotem projektu;

7) Koszty podatku VAT, jeśli Beneficjentowi nie przysługują i nie będzie przysługiwać w okresie trwania projektu, prawo do jego zwrotu lub odliczenia.

Katalog wydatków niekwalifikowanych dla projektów stanowiących nową inwestycję:

- 1) Wydatki wymienione w pkt. 4 niniejszego podręcznika;
- 2) Wydatki związane z przygotowaniem dokumentacji aplikacyjnej tj. dokumentów stanowiących załączniki do wniosku o dofinansowanie m.in. biznesplan;
- 3) Wydatki na zakup usług doradczych i szkoleniowych lub koszty świadczenia usług doradczych oraz szkoleń dla kadry zarządzającej i pracowników przedsiębiorstw w zakresie m.in.: zarządzania, identyfikacji potrzeb w zakresie kwalifikacji pracowników, organizacji pracy, zarządzania BHP, elastycznych form pracy, wdrażania technologii produkcyjnych przyznanych środków, wykształcania w prowadzonej działalności technologii informacyjnych i komunikacyjnych;
- 4) Wydatek poniesiony na zakup gruntu;
- 5) Wydatek poniesiony na zakup nieruchomości zabudowanej;
- 6) Wydatki na nabycie robót i materiałów budowlanych związanych z budową, rozbudową, pomniejszeniem obiektów budowlanych, budowlą i lokali (w tym siedl wodociągowe, kanalizacyjne, elektroenergetyczne, gazowe, telekomunikacyjne, drogi) wewnętrzne wykonane w granicach działki na której znajduje się obiekt budowlany);
- 7) Remonty;
- 8) Wydatek na zakup oraz leasing środka transportu;
- 9) Wydatki związane z bieżącymi naprawami środków trwałych;
- 10) Koszty związane z umową leasingu, a w szczególności: podatek, marża finansującego, odsetki od refinansowania kosztów, koszty ogólne, opłaty ubezpieczeniowe;
- 11) Wkład niepieniężny;
- 12) Koszty związane z wykończeniem wykonawcy (m.in. przygotowanie SNVZ, przeprowadzenie przetargów);
- 13) Szkolenia pracowników;
- 14) Promocja projektu;
- 15) Koszty uzyskania decyzji administracyjnych, opłaty administracyjne;
- 16) Koszty zarządzania projektem i koszty ogólne określone w pkt. 3.18 i 3.19 niniejszego podręcznika;
- 17) Wydatek na obsługę instrumentów zabezpieczających realizację umowy o udzielenie wsparcia;
- 18) Wydatek na pokrycie kosztów związanych z otwarciem oraz prowadzeniem przez beneficjenta wyodrębnionego na potrzeby projektu subkonta na rachunku bankowym lub odrębnego rachunku bankowego.

¹⁵ Zgodnie z § 9 ust. 7-9 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Gospodarki z dnia 20 maja 2009 r. w sprawie udzielania pomocy na wzmiankowane przedsięwzięcia finansowe w ramach regionalnych programów operacyjnych

¹⁶ Wyłączenie na doradztwo oraz szkolenia dla przedsiębiorców w tym zakresie jest przewidziane w Programie Operacyjnym Kapitał Ludzki – priorytet VII.

II. Projekty objęte zasadami pomocy de minimis.

Katalog wydatków kwalifikowanych obelminde:

- 1) Nabycie robót oraz materiałów budowlanych związanych z adaptacją i modernizacją, nie wymagającą pozwolenia na budowę lub zgłoszenia robót budowlanych, zgodnie z obowiązującą ustawą Prawo budowlane z dnia 7 lipca 1994 r. z późn. zm., pod warunkiem, że są niezbędne do prawidłowej realizacji i osiągnięcia celów projektu;
- 2) Wydatki na nabycie środków trwałych na stałe zainstalowanych w projekcie i ściśle związanych z realizacją projektu (m.in. maszyny, urządzenia, narzędzia, przyrządy i aparatury, wyposażenia technicznego dla prac biurowych), pod warunkiem, że środki te będą włączone w rejestr środków trwałych beneficjenta oraz wydatki te będą traktowane jako wydatek inwestycyjny zgodnie z zasadami rachunkowości;
- 3) Nabycie wartości niematerialnych i prawnych związanych z transferem technologii m.in. poprzez nabycie patentów, licencji, know-how lub nieopatentowanej wiedzy technicznej;
- 4) Wydatki na spłatę rat kapitałowych z tytułu leasingu finansowego środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych do wysokości wartości początkowej środka trwałego z dnia zawarcia umowy leasingu;
- 5) Opłaty związane z transportem, montażem lub instalacją środków trwałych nabytych w ramach projektu, z wyłączeniem własnego transportu, własnego montażu lub własnej instalacji z zastrzeżeniem, że usługi te może zostać uznana za kwalifikowaną wyłącznie w przypadku gdy zgodnie z przepisami o rachunkowości zwiększa wartość początkową środka trwałego ujęta w ewidencji środków trwałych beneficjenta;
- 6) Wydatki na wynajem pomieszczeń, sprzętu multimedialnego, nagłośnienia i wyposażenie niezbędnych do realizacji celów projektu, poniesione w okresie realizacji projektu;
- 7) Wydatki na materiały promocyjne-informacyjne/instrumenty promocyjne: spoty telewizyjne i radiowe, ulotki, foldery, katalogi, materiały multimedialne, bilbordy, plakaty, witryny/servisy Internetowe, strony www itp.;
- 8) Tłumaczenia materiałów;
- 9) Wydatki związane z zakupem publikacji oraz zakupem usług związanych z opracowaniem materiałów na konferencje i seminaria itp.;
- 10) Wydatki na zakup/wynajem nośników reklamowych (kanałów promocyjnych): powleczonych reklamowych, czasu antenowego, miejsca na witrynie/servisie Internetowym, powierzchni prasowych, linków sponsorowanych itp.;
- 11) Usługi cateringu dla uczestników konferencji i seminariów;
- 12) Koszty amortyzacji aktywów, zarówno środków trwałych jak i wartości niematerialnych i prawnych niezbędnych do realizacji projektu, zgodnie z pkt. 3.13 niniejszego podręcznika;
- 13) Wydatki dotyczące świadczenia usług drogą elektroniczną – koszty nabycia praw do użytkowania domen Internetowych, stworzenia portali, stron Internetowych w części i zakresie odpowiadającym kosztom niezbędnym do świadczenia usług drogą elektroniczną i niezbędnych do realizacji celów projektu;
- 14) Zakup usług doradczych niezbędnych dla prawidłowego przygotowania oraz realizacji i osiągnięcia celów projektu pod warunkiem, że nie mają charakteru ciągłego ani okresowego, ani nie są związane z zwykłymi wydatkami operacyjnymi, w szczególności rutynowymi usługami doradczymi podatkowego, regulacyjnymi usługami prawniczymi lub reklamowymi;
- 15) Koszty podatku VAT, jeśli Beneficjentowi nie przysługują i nie będzie przysługiwać w okresie trwania projektu prawo do jego zwrotu lub odliczenia;
- 16) Promocja projektu.

Katalog wydatków niekwalifikowanych:

- 1) Wydatki wymienione w pkt. 4 niniejszego podręcznika;
- 2) Wydatki związane z przygotowaniem dokumentacji aplikacyjnej tj. dokumentów stanowiących załączniki do wniosku o dofinansowanie m.in. biznesplan;
- 3) Wydatki na zakup usług doradczych i szkoleniowych lub koszty świadczenia usług doradczych oraz szkoleń dla kadry zarządzającej i pracowników przedsiębiorstw w zakresie m.in.: zarządzania BHP, elastycznych form pracy, wdrażania technologii produkcyjnych przyjaznych środowisku, wykorzystania w prowadzonej działalności technologii informacyjnych i komunikacyjnych¹⁷;
- 4) Wydatki poniesiony na zakup gruntu;
- 5) Wydatki poniesiony na zakup nieruchomości zabudowanej;
- 6) Wydatki na nabycie robót i materiałów budowlanych związane z budową, rozbudową, pomieszczeń obiektów budowlanych, budowli i lokali (w tym sieci wodociągowe, kanalizacyjne, elektroenergetyczne, gazowe, telekomunikacyjne, drogi wewnętrzne wykonawcze w granicach działki na której znajduje się obiekt budowlany);
- 7) Wydatki na zakup lub leasing środka transportu;
- 8) Wkład niepieniężny;
- 9) Koszty związane z umową leasingu, a w szczególności: podatek, marża finansującego, odsetki od refinansowania kosztów, koszty ogólne, opłaty ubezpieczeniowe;
- 10) Koszty związane z wykonaniem wykonawcy (m.in. przygotowanie SNW, przeprowadzenie przetargów);
- 11) Szkolenia pracowników;
- 12) Zakup materiałów biurowych i eksploatacyjnych;
- 13) Koszty uzyskania decyzji administracyjnych, opłaty administracyjne;
- 14) Koszty zarządzania projektem i koszty ogólne określone w pkt. 3.18 i 3.19 niniejszego podręcznika.

5.1.3. Działanie 1.3. Regionalny system innowacji

I. Projekty badawczo-rozwojowe (dotyczy wniosków ubiegających się o dofinansowanie w trybie konkursowym)

Wydatki kwalifikowane

Do współfinansowania kwalifikują się:

- koszty odpłatnego korzystania z gruntów,
- odpisy amortyzacyjne od budynków lub budowli,
- nabycie, odpłatne korzystanie lub wytworzenie środków trwałych (w przypadku gdy środki trwałe nie są wykorzystywane na potrzeby realizacji projektu przez całkowity okres ich użytkowania, wydatkiem kwalifikowalnym mogą być tylko odpisy amortyzacyjne);
- maszyn i urządzeń,
- aparatury,

¹⁷ Wydatki na doradztwo oraz szkolenia dla przedsiębiorców w tym zakresie jest przewidziane w Programie Operacyjnym Kapitał Ludzki – priorytet VII.

- nabycie wartości niematerialnych i prawnych niezbędnych do realizacji projektu w postaci patentów, licencji, know-how lub nieopatentowanej wiedzy technicznej, jeżeli spełniają łącznie następujące warunki:
 - będą podlegały amortyzacji zgodnie z przepisami o rachunkowości,
 - będą nabyte od osób trzecich na warunkach rynkowych, przy czym kupujący nie może sprawować nad sprzedawcą, a sprzedawca nad kupującym kontroli, o której mowa w art. 3 rozporządzenia Rady (WE) nr 139/2004 z dnia 20 stycznia 2004 r. w sprawie kontroli koncentracji przedsiębiorstw (rozporządzenie WE w sprawie kontroli łączenia przedsiębiorstw) (Dz. Urz. UE L 24 z 29.01.2004, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 8, t. 3, str. 40),
 - będą stanowiły aktywa przedsiębiorcy przez co najmniej 5 lat, a w przypadku mikroprzedsiębiorcy, małego lub średniego przedsiębiorcy przez co najmniej 3 lata,
 - bieżąca działalność bezpośrednio związana z realizacją badań:
 - umowa najmu powierzchni wykorzystywanej do badań,
 - zakup usług: telekomunikacyjnych, komunalnych, grzewczych, dostawy i przesyłu energii elektrycznej, wody i/lub gazu,
 - zakup materiałów i środków eksploatacyjnych¹⁸,
 - zatrudnienie personelu projektu, w zakresie w jakim są zatrudnieni przy projekcie, obejmujące wynagrodzenie brutto oraz składki obowiązkowe, w tym składki na ubezpieczenia społeczne:
 - pracowników badawczych,
 - pracowników technicznych,
 - pozostałych pracowników pomocniczych,
 - Wydatki przeznaczone na zatrudnienie pozostałych pracowników pomocniczych nie mogą być wyższe niż 2% wartości całkowitych wydatków projektu.
 - zakup usług doradczych wykorzystywanych wyłącznie na potrzeby realizacji badań - maksymalnie do 20% wartości całkowitych wydatków projektu
 - realizację badań przez osoby trzecie wykonywanych na podstawie umowy zawartej na warunkach rynkowych - maksymalnie do 20% wartości całkowitych wydatków projektu,
 - koszty podatku VAT, jeśli zgodnie z przepisami przepisami beneficjentowi nie przysługuje prawo jego zwrotu lub odliczenia od należnego podatku od towarów i usług,
- UWAGA:**
Odpisy amortyzacyjne ustala się zgodnie z przepisami o rachunkowości.
Odpisy amortyzacyjne nie mogą zostać uznane za kwalifikowane, jeżeli dotyczą aktywów uprzednio sfinansowanych ze środków publicznych.
- Wydatki niekwalifikowane**
- wszystkie pozostałe wydatki, niewymienione w rozdziale 5.1.3 pkt I.

¹⁸ Koszty nabycia materiałów i środków eksploatacyjnych mających bezpośrednie zastosowanie przy prowadzeniu prac naukowo-badawczych (np. próbki, odczynniki, reagenty) nie są kwalifikowane.

II. Pozostałe projekty (dotyczy wniosków ubiegających się o dofinansowanie w trybie konkursowym)

Wydatki kwalifikowane

- ↳ zakup nowej lub używanej (tylko MŚP) aparatury naukowo-badawczej, pod warunkiem, że aparatura:
 - będzie stanowiła środki trwałe i zostanie odpowiednio ujęta w ewidencji księgowej beneficjenta,
 - będzie trwale związana z celami projektu, tzn. będzie wykorzystywana do prowadzenia prac/usług badawczo-rozwojowych na rzecz gospodarki,
 - musi posiadać cechy wymagane dla eksploatacji projektu i spełniać odpowiednie normy techniczne.
- Przez aparaturę naukowo-badawczą należy rozumieć zestawy urządzeń badawczych, pomiarowych lub laboratoryjnych o małym stopniu uniwersalności i wysokich parametrach technicznych (zazwyczaj wyższych o kilka rzędów dokładności pomiaru w stosunku do typowej aparatury stosowanej do celów produkcyjnych lub eksploatacyjnych). Do aparatury naukowo-badawczej nie zalicza się:
- sprzętu komputerowego,
 - innych urządzeń niewykorzystywanych bezpośrednio do realizacji B+R.

W przypadku używanej aparatury naukowo-badawczej kwalifikowane są wydatki na aparaturę, która nie była współfinansowana z publicznych środków krajowych ani wspólnotowych w okresie 7 lat poprzedzających datę dokonania zakupu środka trwałego przez beneficjenta. Dokumentem potwierdzającym ten fakt może być oświadczenie zbywcy.

Cena używanego środka trwałego nie może przekraczać jego wartości rynkowej i nie może być wyższa od ceny podobnego, ale nowego sprzętu.

Cena nowego środka trwałego może obejmować: cenę zakupu środka trwałego powiększoną o koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem go do użytku, np. koszty instalacji.

- ↳ wydatki na spłatę rat kapitałowych z tytułu leasingu finansowego aparatury naukowo-badawczej do wysokości wartości początkowej środka trwałego z dnia zawarcia umowy leasingu,
- ↳ koszty podatku VAT, jeśli zgodnie z odrębnymi przepisami Beneficjentowi nie przysługuje prawo jego zwrotu lub odliczenia od należnego podatku od towarów i usług.

Wydatki niekwalifikowane

- ↳ wszystkie pozostałe wydatki, niewymierzone w rozdziale 5.1.3 pkt II.

III. Projekty kluczowe (dotyczy wniosków ubiegających się o dofinansowanie w trybie indywidualnym)

W zakresie projektów, których wsparcie nosi znamiona pomocy publicznej, kwalifikowalność wydatków wynikać będzie z przepisów wiążących rozporządzeń Ministra Rozwoju Regionalnego.

Wydatki kwalifikowane

- ↳ wydatki na prace przygotowawcze, w tym:
 - ↳ przygotowanie niezbędnej dokumentacji projektowej i innych prac związanych z przygotowaniem nowej inwestycji – zgodnie z pkt. 3.1.1 niniejszego podręcznika,

- ↳ wydatki na nabycie praw własności lub wieczystego użytkownika nieruchomości zabudowanej lub niezabudowanej zgodnie z pkt. 3.1.4 i 3.1.5 niniejszego podręcznika,
- ↳ opłaty finansowe, doradztwo i inne usługi związane z realizacją projektu – zgodnie z pkt. 3.1.0 niniejszego podręcznika,
- ↳ wydatki na nabycie robót i materiałów budowlanych związanych z budową, rozbudową, adaptacją pomieszczeń, obiektów budowlanych, budowli i lokali, pod warunkiem, że są niezbędne do prawidłowej realizacji i osiągnięcia celów projektu,
- ↳ w przypadku wykonania obiektu budowlanego, który będzie wykorzystywany zarówno do realizacji projektu jak i w innej działalności testujący – wydatki na nabycie robót i materiałów budowlanych związanych z wykonaniem części wspólnych (np. korytarzy, szatni, stołówek, toalet, świdliwy, klatek schodowych, pokoi dla nauczycieli i kadry szkoleniowej, pokoiu narad), są kwalifikowane pod warunkiem właściwego uzasadnienia ich niezbędności i zasadności dla realizacji projektu. Elementy wspólne budynki są kwalifikowane zgodnie z proporcją przedstawiającą udział powierzchni wykorzystywanych na potrzeby projektu w całkowitej powierzchni budynku bez pomieszczeń wspólnych.

Proporcję tę wylicza się następująco:

- ↳ należy ustalić powierzchnię budynku wykorzystywaną tylko na potrzeby projektu,
- ↳ należy ustalić powierzchnię pomieszczeń wspólnych budynku, wykorzystywaną jednocześnie na potrzeby projektu, jak i na potrzeby z nim niezwiązane,
- ↳ należy ustalić całkowitą powierzchnię budynku rozumianą jako sumę powierzchni wszystkich pomieszczeń budynku (powierzchnia związana z projektem i powierzchnia niezwiązana z projektem + powierzchnia wspólna),
- ↳ od całkowitej powierzchni budynku należy odjąć powierzchnię pomieszczeń wspólnych,
- ↳ proporcję otrzymuje się poprzez odniesienie powierzchni budynku wykorzystywanej tylko na potrzeby projektu do całkowitej powierzchni budynku bez powierzchni pomieszczeń wspólnych.

500 m² - powierzchnia wykorzystywana na potrzeby projektu,

250 m² - powierzchnia wykorzystywana na części wspólne (np. komunikacja, toalety, pokoje dla nauczycieli)

250 m² - powierzchnia niewykorzystywana na potrzeby projektu

1000 m² - całkowita suma powierzchni

1000 m² - 250 m² = 750 m² (całkowita powierzchnia lokalu bez pomieszczeń wspólnych)

500 : 750 = 0,6667 = 66,67%

Wartość 66,67% będzie stosowana do obliczenia wartości kosztów kwalifikowanych pomieszczeń wspólnych.

Jżeli pomieszczenie będzie wykorzystywane zarówno na potrzeby projektu jak i na potrzeby z nim niezwiązane, a wydatki na nabycie robót i materiałów budowlanych związanych z wykonaniem pomieszczenia wyniosłyby 70,000 zł, to kwalifikowane w ramach projektu może być tylko:

70,000 zł x 66,67% = 46,200 zł

Wydatki na części wspólne w projekcie muszą być bezpośrednio związane z realizacją projektu i osiągnięciem zamierzonych celów.

- ↳ wydatki na zaplanowanie terenów przy budynkach, w których będzie realizowany projekt, np. budowa parkingów, chodników oraz dróg dojazdowych pod warunkiem

własnościowego uzasadnienia niezbędności i zasadności ich realizacji. Jeżeli w budynkach będzie prowadzona również działalność niezwiązana z realizacją projektu, powyższe wydatki na infrastrukturę są kwalifikowane częściowo zgodnie z zasadami obliczania dofinansowania części wspólnych, przedstawionych w poprzednim punkcie.

wydatki na pokrycie kosztów zarządzania projektem i kosztów ogólnych zgodnie z pkt. 3.18 i 3.19 niniejszego podręcznika oraz na sprawowanie funkcji inspektora nadzoru i/lub nadzoru autorskiego, konserwatorskiego, archeologicznego i geotechnicznego jeżeli ich konieczność zostanie wykazana na etapie składania wniosków maksymalnie do 3% wartości całkowitej projektu liczone zgodnie z metodologią wyliczania zawartą w punkcie 3.14 podręcznika;

Beneficjent chce wybudować i wyposażać obiekt kabinowy o wartości 620 000 zł. Chce również pokryć wydatki na sprawowanie funkcji inspektora nadzoru i wydatki na pokrycie kosztów osobowych pracownika zajmującego się realizacją projektu. Aby wyliczyć maksymalną wysokość kosztu kwalifikowanego za sprawowanie funkcji inspektora nadzoru oraz koszty osobowe pracownika realizującego projekt należy obliczyć:

$$A = 620\,000 \text{ zł}$$

$$X = ?$$

$$X = 620\,000 \text{ zł} / 0,97 = 639\,175,26 \text{ zł}$$

stąd wydatek kwalifikowany na sfinansowanie ww. kosztów w tym projekcie wyniesie może maksymalnie 19 175,25 zł (3% * 639 175,26 zł bez zaokrąglenia w górę).

wydatki na nabywanie, instalację nowych środków trwałych na stałe zainstalowanych w projekcie i ściśle związanych z realizacją projektu, w tym: maszyny, urządzenia, narzędzia, przyrządy i aparatura, wyposażenie laboratorium, infrastruktura techniczna,

wydatki na zakup, wytworzenie lub modernizację aparatury badawczej załączanej do środków trwałych na stałe zainstalowanej w projekcie i ściśle związanej z realizacją projektu,

opłaty związane z transportem, montażem lub instalacją urządzeń nabytych w ramach projektu, z wyłączeniem własnego transportu, własnego montażu lub własnej instalacji z zastrzeżeniem, że usługa ta może zostać uznana za kwalifikowaną wyłącznie w przypadku, gdy zgodnie z przepisami o rachunkowości zwiększa wartość początkową środka trwałego ujętą w ewidencji środków trwałych wnioskodawcy,

wydatki na spłatę rat kapitałowych z tytułu leasingu finansowego środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych do wysokości wartości początkowej środka trwałego z dnia zawarcia umowy leasingu,

wydatki na nabywanie wartości niematerialnych i prawnych związanych z transferem technologii poprzez nabywanie patentów, licencji, know-how lub nieopublikowanej wiedzy technicznej (pod warunkiem, że będą wykonywane wyłącznie przez nabywcę, podlegając amortyzacji zgodnie z przepisami o rachunkowości, będą nabyte od osoby trzeciej na warunkach rynkowych, będą stanowiły aktywa Beneficjenta pomocy przez co najmniej 5 lat, a w przypadku mikroprzedsiębiorcy, małego i średniego przedsiębiorcy – co najmniej przez 3 lata),

koszty podatku VAT, jeśli zgodnie z odrębnymi przepisami Beneficjentowi nie przysługuje prawo jego zwrotu lub odliczenia od należnego podatku od towarów i usług,

wydatki na zakup nowego sprzętu ICT związanego bezpośrednio z realizacją celu projektu,

wydatki na stworzenie i rozwój portali i strony www z wyłączeniem wykonawstwa własnego, stanowiące element uzupełniający projektu, tylko w przypadku kiedy dotyczą bezpośrednio projektu i mają na celu transfer technologii, wiedzy, efektów niematerialnych projektu i nie są związane z bieżącą działalnością Beneficjenta,

- wydatki na ochronę patentową i doradztwo w zakresie ochrony własności intelektualnej wraz z opłatami za pierwsze zgłoszenie patentowe będące bezpośrednim wynikiem realizowanego projektu,
- wydatki na certyfikację rezultatów projektu,
- wydatki w zakresie cross-financeingu nieprzekraczające 5% finansowania współfinansowanego danego projektu,

Beneficjent realizuje projekt o całkowitej wartości wynoszącej 2 000 000 zł. Wydatki kwalifikowane wyniosą 1 500 000 zł i zostały objęte dofinansowaniem na poziomie 85%, stąd wartość dofinansowania wynosi 975 000,00 zł. Dofinansowanie z EFRR stanowi 85% wartości dofinansowania wydatków kwalifikowanych, a zatem 828 750,00 zł. 5% wartość finansowania współfinansowanego stanowi wartość 41 437,50 zł (5% * 828 750,00 zł). Zatem, w ramach wydatków na szkolenie w zakresie eksploatacji urządzeń nabytych w ramach projektu, Beneficjent może wydać maksymalnie do 41 437,50 zł.

– wydatki związane z nabyciem publikacji, dostępem do baz danych i innych odpowiednich źródeł informacji niezbędnych do realizacji projektu,

– wydatki na wydawnictwa, opracowanie analiz i raportów związanych bezpośrednio z realizacją projektu, jeśli tak stanowi wniosek o dofinansowanie i wydatki te nie były współfinansowane z publicznych środków krajowych ani współfinansowanych w okresie 7 lat poprzedzających datę dokonania zakupu przez Beneficjenta. Dokumentem potwierdzającym ten fakt może być oświadczenie zbywcy, które Beneficjent składa wraz z wnioskiem o płatność,

– wydatki związane z współpracą z zagranicznymi ośrodkami naukowymi i naukowcami, w tym koszty tłumaczeń (jako element uzupełniający projektu).

Wydatki niekwalifikowane

- zgodnie z zapisami pkt. 4 niniejszego podręcznika, z wyłączeniem wydatków na pokrycie kosztów zarządzania projektem i kosztów ogólnych na zasadach przewidzianych w katalogu wydatków kwalifikowanych w ramach niniejszego działania,
- remont, w tym remont dotyczący już istniejących części wspólnych budynku,
- wydatki związane z bieżącą działalnością Beneficjenta,
- wydatki poniesione na wykonanie robót dodatkowych,
- wydatki poniesione na pokrycie kosztów robót zamiennych, w przypadku gdy zmiany polegają na rezygnacji z wykonania części robót ojętych przedmiotem zamówienia, a w ich miejsce zleca się wykonanie innych robót budowlanych nawet o wartości nie powodującej przekroczenia ceny oferty,
- opłaty za przyłączenie do sieci wodociągowych, kanalizacyjnych, elektroenergetycznych, gazowych i telekomunikacyjnych,
- wydatki na zakup środków transportu, z wyjątkiem środków transportu oznaczonych w Klasyfikacji Środków Trwałych jako:
 - nr 780 – samoloty,
 - nr 782 – samoloty,
 - nr 783 – samoloty,
 - nr 784 – samoloty,
- wydatki na zakup używanych środków trwałych,
- wydatki na promocję projektu.

5.1.4. Działanie 1.4. Promocja gospodarcza i aktywizacja inwestycyjna regionu

5.1.4.1. Schemat A – Projekty inwestycyjne

Wydatki kwalifikowane

- do współfinansowania kwalifikują się wydatki na prace przygotowawcze poniesione na opracowanie następującej niezbędnej dokumentacji związanej z przygotowaniem projektu:
 - studium wykonalności,
 - dokumentacji technicznej,
 - oceny oddziaływania na środowisko,
 - map lub szkiców lokalnych sytuujących projekt,
 - dokumentacji przetargowej,
 - operatów szacunkowych,
- wydatki na nabycie prawa własności lub wieczystego użytkowania nieruchomości niezabudowanej do wysokości 10% całkowitych kosztów kwalifikowalnych projektu zgodnie z pkt. 3.12 niniejszego podręcznika wraz z wydatkami bezpośrednio związanymi z nabyciem nieruchomości (opłaty notarialne),
- przygotowanie terenu pod budowę, w tym:
 - prace geodezyjne,
 - prace ziemne,
 - prace budowlano-montażowe,
 - prace instalacyjne,
 - prace rozbiórkowe,
 - prace związane z zagospodarowaniem terenu,
- przebudowa oraz budowa sieci w szczególności: sieci wodociągowej, gazowej, ciepłowniczej, elektroenergetycznej, kanalizacji sanitarnej oraz deszczowej niezbędnej do kompleksowego uzbrojenia terenów inwestycyjnych,
- wydatki na sprawowanie funkcji inspektora nadzoru i/lub nadzoru autorskiego, konserwatorskiego, archeologicznego i geotechnicznego,
- wydatki na nabycie robót, materiałów budowlanych, sprzętu oraz wyposażenia niezbędnego związanego z funkcjonowaniem inwestycji,
- wydatki poniesione na odrestaurowanie i odbudowę obiektów budowlanych, budowli i lokali, położonych na uzbrajonym terenie inwestycyjnym stanowiące maksymalnie 10% całkowitych kosztów kwalifikowanych projektu, liczone w sposób analogiczny jak w przypadku nabycia prawa własności lub wieczystego użytkowania nieruchomości niezabudowanej,
- wydatki na przebudowę infrastruktury technicznej kolidującej z inwestycją,
- wydatki na prace wykończeniowe,
- wydatki na opłaty z tytułu zajęcia pasa drogowego (w trakcie okresu realizacji projektu), opłaty za usunięcie drzew lub krzewów, odszkodowania z tytułu przedwczesnego wyrębu drzewostanu, opłaty z tytułu użytkowania gruntów leżących na cele nieleśne oraz rolniczy na cele nierolnicze w okresie realizacji projektu, mogą być uznane za kwalifikowane, jeśli opłaty te są należne podmiotowi innemu niż beneficjent,
- wydatki na odzwrotzenie nawierzchni drogi poza pasem prowadzonych robót mogą być uznane za kwalifikowane, jeśli obowiązek odzwrotzenia nawierzchni drogi wynika z zezwolenia na zajęcie pasa drogowego.

- opłaty z tytułu ustanowienia służebności przesyłu dotyczącego zgody na wejście w teren działek, przez które przebiegać będzie inwestycja oraz umowy użyczenia gruntu,
 - wydatki na odszkodowania za zajęcie cudzej nieruchomości na czas prowadzenia robót budowlanych lub za utracenie ziół,
 - wydatki związane z uzyskaniem prawa dostępu do terenu budowy mogą być uznane za kwalifikowane, jeśli nie jest możliwy swobodny dostęp do terenu budowy z drogi publicznej,
 - wydatki związane z robotami budowlanymi dotyczącymi dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych, wewnętrznych oraz mostów na nich, niezbędnych do zapewnienia dojazdu do terenów inwestycyjnych oraz infrastrukturą towarzyszącą jako element projektu z zakresu uzbrojenia terenów inwestycyjnych,
 - wydatki na zakup i wdrożenie systemów pomiaru, monitoringu i obsługi sieci oraz zabezpieczenia obiektów będących przedmiotem projektu,
 - wydatki na promocję projektu, tj. niezbędne wydatki na działania promocyjne i informacyjne zgodne z charakterem projektu, pod warunkiem, że w działaniach tych przekazywane są informacje o wsparciu finansowym pochodzącym z Unii Europejskiej.
- #### Wydatki niekwalifikowane
- zgodnie z zapisami pkt. 4 niniejszego podręcznika,
 - uzbrojenie terenów przeznaczonych pod budowę budynków mieszkalniowych, przebudowa oraz budowa sieci w szczególności: sieci wodociągowej, gazowej, ciepłowniczej, elektroenergetycznej, telekomunikacyjnej, kanalizacji sanitarnej oraz deszczowej z przeznaczeniem dla mieszkańców,
 - przebudowa oraz budowa sieci telekomunikacyjnej w ramach kompleksowego uzbrojenia terenów inwestycyjnych,
 - wydatki poniesione na wykonanie robót dodatkowych,
 - wydatki poniesione na pokrycie kosztów robót ziemnych, w przypadku gdy zmiany polegają na rezygnacji z wykonania części robót objętych przedmiotem zamówienia, a w ich miejsce zbędną się wykonanie innych robót budowlanych nawet gdy ich wartość nie przekracza ceny oferty,
 - opłaty za przyłączenie do sieci wodociągowej, kanalizacyjnych, elektroenergetycznych, gazowych i telekomunikacyjnych,
 - wydatki związane z budową dróg przekraczające 70% całkowitych wydatków kwalifikowanych projektu,
 - wydatki związane z robotami budowlanymi dotyczącymi mostów przekraczające 50% dopuszczalnego limitu dla wydatków kwalifikowanych dotyczących budowy dróg,
 - wydatki poniesione na odrestaurowanie i odbudowę obiektów budowlanych, budowli, lokali, położonych na uzbrajonym terenie inwestycyjnym stanowiące więcej niż 10% całkowitych kosztów kwalifikowanych projektu,
 - wydatki na zakup środków transportu,
 - koszty zarządzania projektem zgodnie z pkt. 3.16 niniejszego podręcznika,
 - koszty ogólne, zgodnie z pkt. 3.17 niniejszego podręcznika,
 - w przypadku poszerzenia terenów inwestycyjnych wydatki związane z doposażeniem dotychczasowego obszaru strefy, mające na celu powiązanie z nowym obszarem,
 - wkład niepieniężny.

5.1.4.2. Schemat A – Projekty inwestycyjne (dotyczy projektów polegających na modernizacji infrastruktury lotniskowej)

Wydatki kwalifikowane

- do współfinansowania kwalifikują się wydatki na prace przygotowawcze poniesione na opracowanie następującej niezbędnej dokumentacji związanej z przygotowaniem projektu:
 - studium wykonalności,
 - dokumentacji technicznej,
 - oceny oddziaływania na środowisko,
 - map lub szkiców lokalnych sytuujących projekt,
 - dokumentacji przetargowej,
- przygotowanie terenu pod budowę, w tym:
 - prace geodezyjne,
 - prace ziemne,
 - prace budowlano-montażowe,
 - prace instalacyjne,
 - prace robótowe,
 - prace związane z zagospodarowaniem terenu,
- urządzenie terenu w wymagane media, w tym: m.in.: sieć i przyłącza elektryczne zasilające, teletechniczne, kanalizację sanitarną, sieć gazową, ciepłowniczą, wodociągową,
- budowa, przebudowa i wyposażenie istniejącej infrastruktury lotniskowej w celu prowadzenia działalności szkoleniowej – ćwiczeniowo - treningowej (droga startowa, droga kołowa, wieża kontroli lotów i inne),
- instalacja elementów infrastruktury lotniskowej, m.in. oświetlenie, systemy naprowadzania, niezbędne pomoce nawigacyjne, systemy łączności, zabezpieczenie metrologiczne lotniska (ogrodzek młot),
- wydatki z zakresu bezpieczeństwa ruchu lotniskowego m.in. budowa ogrodzenia lotniska, droga pobitowa,
- przyzyskanie infrastruktury lotniskowej do wymogów ochrony środowiska (np. urządzenia odwadniające w tym kanalizacja deszczowa, zbiorniki retencyjne, zbiorniki odprowadzające, separatory dla wód opadowych i inne),
- wydatki na sprawowanie funkcji inspekcji nadzoru i/lub nadzoru autorskiego, konserwatorskiego, archeologicznego i geotechnicznego,
- wydatki na nabywanie robót, materiałów budowlanych, sprzętu oraz wyposażenia nieruchomości związane z funkcjonowaniem inwestycji,
- wydatki na przebudowę infrastruktury technicznej kolidującej z inwestycją,
- wydatki na prace wykończeniowe,
- wydatki na opłaty z tytułu zajęcia pasa drogowego (w trakcie okresu realizacji projektu), opłaty za usunięcie drzew lub krzewów mogą być uznane za kwalifikowane, jeśli opłaty te są należne podmiotowi innemu niż beneficjent,
- wydatki na odškodowanie za zajęcie cudzej nieruchomości na czas prowadzenia robót budowlanych lub za utracone zbiory mogą być uznane za kwalifikowane,
- wydatki na zakup i wdrożenie systemów pomiaru, monitoringu i obsługi sieci oraz zabezpieczenia obiektów będących przedmiotem projektu,
- wydatki na promocję projektu, tj. niezbędne wydatki na działania promocyjne i informacyjne zgodnie z charakterem projektu, pod warunkiem, że w działaniach tych przekazywane są informacje o wsparciu finansowym pochodzącym z Unii Europejskiej.

Wydatki niekwalifikowane

- zgodnie z zapisami pkt. 4 niniejszego podrozdziału,
- zakup środków transportu, w tym taboru lotniczego,
- wydatki na roboty budowlane i/lub zakup wyposażenia w zakresie lotniska innych niż dotyczący prowadzenia działalności szkoleniowo-ćwiczeniowo-treningowej (np. działalności komercyjnej, hotele, sklepy, restauracje),
- przebudowa oraz budowa sieci w szczególności: sieci wodociągowej, gazowej, ciepłowniczej, elektroenergetycznej, telekomunikacyjnej, kanalizacji sanitarnej oraz deszczowej z przeznaczeniem dla mieszkańców,
- wydatek poniesiony na wykonanie robót dodatkowych,
- wydatek poniesiony na pokrycie kosztów robót ziemnych, w przypadku gdy zmiany polegają na rezygnacji z wykonania części robót objętych przedmiotem zamówienia, a w ich miejsce zleca się wykonanie innych robót budowlanych, nawet gdy ich wartość nie przekracza ceny oferty,
- opłaty za przyłączenie do sieci wodociągowej, kanalizacyjnych, elektroenergetycznych, gazowych i telekomunikacyjnych,
- audyt projektu,
- wynajem środków trwałych (sprzęt i wyposażenie),
- koszty zarządzania projektem zgodnie z pkt. 3.16 niniejszego podrozdziału,
- koszty ogólne zgodnie z pkt. 3.17 niniejszego podrozdziału.

5.1.4.3. Schemat B – Projekty pozainwestycyjne

Wydatki kwalifikowane

- wydatki poniesione na instrumenty zabezpieczające realizację umowy o dofinansowanie, o ile ich podjęcie jest wymagane,
- koszty amortyzacji środków trwałych i/lub wartości niematerialnych i prawnych wykorzystywanych do realizacji projektu przez okres w którym są one niezbędne do realizacji projektu – zgodnie z pkt. 3.11 niniejszego podrozdziału, przy czym niekwalifikowana jest amortyzacja jednorazowa,
- wydatki na wynajem sprzętu dla potrzeb projektu w okresie, w którym jest on niezbędny do jego realizacji,
- koszty transportu materiałów i sprzętu do obsługi projektu oraz materiałów będących przedmiotem ekspozycji,
- podroże służbowe i zakwaterowanie osób biorących udział w przedsięwzięciu będącym przedmiotem projektu do łącznej wysokości nie przekraczającej 30% całkowitych kosztów kwalifikowanych projektu (sposób obliczenia identyczny jak w przypadku zakupu gruntu); podroże służbowe muszą być rozliczane zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju (Dz.U.2002.236.1991 z późn. zm.) oraz Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju (Dz.U.2002.236.1990 z późn. zm.); w przypadku imprez targowo - wystawienniczych zakwaterowanie obejmuje okres nie dłuższy niż dwa dni przed rozpoczęciem i dwa dni po zakończeniu danej imprezy,
- zakup usług związanych z opracowaniem i wytworzeniem materiałów promocyjnych/instrumentów promocyjnych - dotyczy materiałów promocyjnych ofertę wnioskodawcy i/lub województwo podkarpackie w okresie niezbędnym do realizacji projektu;

- ↳ wydatki na zakup/wynajem nośników reklamowych /kiosków promocyjnych: powierzchni reklamowych, czasu antenowego, miejsca na witrynie/serwisie internetowym, powierzchni prasowych, linków sponsorowanych, itp. - dotyczy materiałów promujących ofertę Wnioskodawcy i/lub województwo podkarpackie w okresie niezbędnym do realizacji projektu;
- ↳ wydatki na zakup usług związanych z kolportażem i dystrybucją materiałów promocyjnych: roznoszenie ulotek, rozklejanie plakatów, montowanie billboardów, mailing, kolportaż bezpośredni, itp. - dotyczy materiałów promujących ofertę Wnioskodawcy i/lub województwo podkarpackie w okresie niezbędnym do realizacji projektu;
- ↳ wydatki na zakup usług związanych z opracowaniem i/lub wykonaniem projektu awansacji stoiska oraz opracowaniem i/lub wykonaniem projektu aranżacji siedziby targów, imprezy targowo - wystawienniczej lub innego przedsięwzięcia promocyjnego (w zależności od charakteru projektu);
- ↳ wydatki na wynajem powierzchni targowo - wystawienniczej i/lub siedziby: targów, imprezy wystawienniczej lub innego przedsięwzięcia promocyjnego (w zależności od charakteru projektu);
- ↳ wydatki na wynajem elementów zabudowy: stoiska wystawienniczego i/lub siedziby: targów, imprezy wystawienniczej lub innego przedsięwzięcia promocyjnego (w zależności od charakteru projektu);
- ↳ wydatki na opracowanie katalogu targowego;
- ↳ wydatki na wpis do katalogu targowego;
- ↳ wydatki na zakup usług w zakresie obsługi technicznej stoiska/targów/imprezy wystawienniczych/innych imprez promocyjnych (w zależności od charakteru projektu), opłaty wizowe, koszty związane z odprawami celnymi oraz koszty ubezpieczeń (osób biorących udział w przedsięwzięciu będącym przedmiotem projektu oraz ekspozatów);
- ↳ wydatki na zakup biletów wstępu na imprezy targowo - wystawiennicze - wyłącznie dla osób biorących udział w misjach gospodarczych powiązanych ze zwiędzeniem targów/imprez wystawienniczych;
- ↳ opłaty rejestryjne;
- ↳ wydatki na zakup usług tłumaczeń;
- ↳ wydatki na zakup usług polegających na obsłudze cateringowej - dotyczy typów projektów: udział przedsiębiorców w misjach gospodarczych za granicą oraz „Realizacja kampanii promocyjnych województwa podkarpackiego”;
- ↳ wydatki na zakup usług zorganizowania misji gospodarczej.

Wydatki niekwalifikowane

- ↳ zgodnie z zapisami pkt. 4 niniejszego podręcznika,
- ↳ koszty związane z zarządzaniem projektem i funkcjonowaniem biura projektowego,
- ↳ wydatki na zakup lub wytworzenie środków trwałych, oraz wartości niematerialnych i prawnych,
- ↳ koszty osobowe pracowników (wynagrodzenia oraz podrodne) zaangażowanych do realizacji projektu bez względu na formę zatrudnienia i rodzaj umowy (w tym umowy cywilno - prawne).
- ↳ zasiłki i inne świadczenia, w tym:
 - ↳ ekwiwalent urlopowy,
 - ↳ zasiłek i inne świadczenia finansowane ze środków ZUS (np. zasiłek rehabilitacyjny, macierzyński, opiekuńczy, wyrównawczy),
 - ↳ zasiłek finansowane z budżetu państwa (np. zasiłek pielęgnacyjny, zasiłek rodzinny),
 - ↳ zasiłek chorobowy.

- ↳ odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych (ZFŚS), świadczenia finansowane z ZFŚS (np. wczasy „pod gruszą”, bony żywnościowe, dopłaty do sędziów, itp.),
- ↳ odpisy emerytalne - rentowe,
- ↳ nagrody jubileuszowe,
- ↳ nagrody i premie uznaniowe,
- ↳ składki na PFROZ,
- ↳ wydatki na przygotowanie dokumentacji aplikacyjnej projektu,
- ↳ wydatki na roboty i materiały budowlane,
- ↳ wydatki związane z otwarcie i prowadzeniem wyodrębnionego na część projektu subkonta na rachunku bankowym Wnioskodawcy lub odrębnego rachunku bankowego, opłaty pobierane od dokonywanych transakcji finansowych (krajowych lub zagranicznych),
- ↳ wydatki na zakup gruntów i nieruchomości,
- ↳ wydatki na zakup usług doradczych (w tym prawnych, finansowych i technicznych) oraz księgowych,
- ↳ wydatki na zakup lub leasing środków transportu,
- ↳ wydatki na zakup domów,
- ↳ wydatki na zakup mleka na serwerze,
- ↳ wydatki związane z pozycjonowaniem serwisu/witryny internetowej,
- ↳ wydatki na przebiegi takśowa,
- ↳ koszty rozmów telefonicznych.

5.2. Os priorytetowa 2. Infrastruktura techniczna

5.2.1. Działanie 2.1. Infrastruktura komunikacyjna

5.2.1.1. Schemat A – Drogi wojewódzkie, Schemat B – Drogi powiatowe, Schemat C – Drogi gminne

Wydatki kwalifikowane

- wydatki na prace przygotowawcze, w tym:
 - przygotowanie dokumentacji projektowej wraz z koniecznymi ekspertyzami, raportem oddziaływania na środowisko, itp.,
 - przygotowanie studium wykonalności,
 - zakup nieruchomości,
 - przygotowanie dokumentacji związanej z udzieleniem zamówienia publicznego.
- wydatki na prace związane z robotami budowlanymi dotyczącymi dróg i mostów wojewódzkich, powiatowych i gminnych oraz infrastruktury towarzyszącej, a także obwodnic opieszaków zurbanizowanych na drogach wojewódzkich, powiatowych i gminnych oraz infrastruktury towarzyszącej, w tym:
 - przygotowanie terenu, prac geodezyjnych,
 - prace ziemne,
 - prace budowlane,
 - prace montażowe,
 - nadzór sprawowany w imieniu inwestora w zakresie prawidłowości realizacji inwestycji,
- wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia oraz instalacji,
- wydatki na promocję projektu.

Wydatki niekwalifikowane

- roboty budowlane i modernizacja ścieżek dróg wewnętrznych,
- wydatki na drogi gminne dojazdowe do gruntów rolnych, wydzielanych w ramach projektów scaleniowych¹⁵,
- wydatki na drogi krajowe w miastach na potrzeby bieżącej eksploatacji i remontów dróg,
- wydatki poniesione na wypełnienie formularza wniosku o dofinansowanie projektu,
- podatek VAT, który może zostać odzyskany w oparciu o przepisy krajowe tj. ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług,
- wydatki poniesione na zakup środków trwałych, który był współfinansowany ze środków krajowych lub współfinansowany w przedziale 7 lat poprzedzających datę zakupu środka trwałego przez beneficjenta,

¹⁵ Inną dotychczasową pomocą Programem Operacyjnym Polityki Spółności, Wspólnej Polityki Rolnej i Wspólnej Polityki Rybackiej.

- odsetki od zadłużenia, koszty kredytu.

W odniesieniu do projektów polegających na usuwaniu skutków powodzi, która miała miejsce w 2010 r., zastosowanie mają powyższe zapisy dotyczące wydatków kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych właściwych dla działania 2.1, odpowiednio: schemat A + Drogi wojewódzkie, schemat B – Drogi powiatowe, schemat C – Drogi gminne w zakresie służącym odciążeniu, z uwzględnieniem współczesnych standardów, infrastruktury publicznej dotkniętej powodzią. Zakres rzeczowy projektu musi ograniczać się do tych elementów infrastruktury publicznej, w których wystąpiły straty spowodowane powodzią.

5.2.1.2. Schemat D – Transport publiczny

Wydatki kwalifikowane

- wydatki na prace przygotowawcze, w tym:
 - przygotowanie dokumentacji projektowej wraz z koniecznymi ekspertyzami, raportem oddziaływania na środowisko, itp.,
 - przygotowanie studium wykonalności,
 - zakup nieruchomości,
 - przygotowanie dokumentacji związanej z udzieleniem zamówienia publicznego,
- wydatki na prace związane z robotami budowlanymi w zakresie transportu multimodalnego, w tym centrów logistycznych (projekty o wartości kosztów kwalifikowanych poniżej 20 mln zł), a także w zakresie transportu publicznego, w tym:
 - przygotowanie terenu, prac geodezyjnych,
 - prace ziemne,
 - prace budowlane,
 - prace montażowe,
 - nadzór sprawowany w imieniu inwestora w zakresie prawidłowości realizacji inwestycji,
- wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia oraz instalacji w zakresie transportu multimodalnego, w tym centrów logistycznych – projekty o wartości kosztów kwalifikowanych poniżej 20 mln PLN, a także w zakresie wyposażenia (w tym zakup taboru) dla transportu publicznego,
- wydatki na modernizację taboru transportu publicznego, w tym w zakresie zastosowania alternatywnych źródeł zasilania,
- wydatki na promocję projektu.

Wydatki niekwalifikowane

- wydatki na roboty budowlane i/lub zakup wyposażenia w centrach logistycznych – projekty o wartości kosztów kwalifikowanych powyżej 20 mln PLN,
- wydatki na zakup środków transportu nie posiadających świadectwa/certyfikatu dopuszczenia określonego typu pojazdu do eksploatacji na terenie Polski,
- wydatki na zakup środków transportu nie spełniających europejskich norm dotyczących komunikacji zbiorowej,
- wydatki na zakup środków transportu nie spełniających norm europejskich dotyczących przewożenia osób niepełnosprawnych,
- wydatki na roboty budowlane i modernizację punktów działalności usługowo-gospodarczej powstającej na inne podmioty w obrębie zajezdni autobusowych i tramwajowych,

- wydatek poniesiony na wypełnienie formularza wniosku o dofinansowanie projektu,
- podatek VAT, który może zostać odzyskany w oparciu o przepisy krajowe tj. ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług,
- wydatek poniesiony na zakup środka trwałego, który był współfinansowany ze środków krajowych lub wspólnotowych w przedziale 7 lat poprzedzających datę zakupu środka trwałego przez beneficjenta,
- odsetki od zadłużenia, koszty kredytu,
- wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia ruchomego, nie stanowiących środków trwałych.

5.2.1.3. Schemat E – Infrastruktura kolejowa

Wydatki kwalifikowane

- wydatki na prace przygotowawcze, w tym:
 - przygotowanie dokumentacji projektowej wraz z koniecznymi ekspertyzami, raportem oddziaływania na środowisko, itp.,
 - przygotowanie studiów wykonalności,
 - zakup nieruchomości,
 - przygotowanie dokumentacji związanej z udzieleniem zamówienia publicznego,
- wydatki na prace związane z robotami budowlanymi, w tym:
 - przygotowanie terenu, prac geodezyjnych,
 - prace ziemne,
 - prace budowlane,
 - prace montażowe,
 - nadzór sprawowany w imieniu inwestora w zakresie prawidłowości realizacji inwestycji,
- wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia oraz instalacji, w szczególności wydatki na zakup taboru dla połączeń regionalnych i/lub roboty budowlane dot. regionalnej sieci kolejowej, w tym przyczyniający się do tworzenia systemu regionalnych połączeń kolejowych z węzłami przeladkowymi,
- wydatki na promocję projektu.

Wydatki niekwalifikowane

- wydatki na zakup środków transportu z wyłączeniem szynobusów i Elektrycznych Zespołów Trakcyjnych (EZT),
- wydatki na zakup środków transportu nie posiadających świadectwa/certyfikatu dopuszczenia określonego typu pojazdu kolejowego do eksploatacji na terenie Polski,
- wydatki na zakup środków transportu nie spełniających europejskich norm dotyczących taboru kolejowego,
- wydatki na zakup środków transportu nie spełniających przez tabory normy europejskiej dotyczącej przewożenia osób niepełnosprawnych,
- wydatek poniesiony na wypełnienie formularza wniosku o dofinansowanie projektu,
- podatek VAT, który może zostać odzyskany w oparciu o przepisy krajowe tj. ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług,
- wydatek poniesiony na zakup środka trwałego, który był współfinansowany ze środków krajowych lub wspólnotowych w przedziale 7 lat poprzedzających datę zakupu środka trwałego przez beneficjenta,

- odsetki od zadłużenia, koszty kredytu,
- wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia ruchomego, nie stanowiących środków trwałych.

5.2.1.4. Schemat F – Infrastruktura lotniska Rzeszów-Jasionka

Wydatki kwalifikowane

- wydatki na prace przygotowawcze, w tym:
 - przygotowanie dokumentacji projektowej wraz z koniecznymi ekspertyzami, raportem oddziaływania na środowisko, itp.,
 - przygotowanie studiów wykonalności,
 - zakup nieruchomości,
 - przygotowanie dokumentacji związanej z udzieleniem zamówienia publicznego,
- wydatki na prace związane z robotami budowlanymi w zakresie portu lotniczego Rzeszów-Jasionka (projekty inne niż realizowane w ramach PO Infrastruktura i Środowisko), w tym:
 - przygotowanie terenu, prac geodezyjnych,
 - prace ziemne,
 - prace budowlane,
 - prace montażowe,
 - nadzór sprawowany w imieniu inwestora w zakresie prawidłowości realizacji inwestycji,
- wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia oraz instalacji w zakresie portu lotniczego Rzeszów-Jasionka (projekty inne niż realizowane w ramach PO Infrastruktura i Środowisko),
- wydatki na promocję projektu.

Wydatki niekwalifikowane

- wydatki na roboty budowlane i/lub zakup wyposażenia w zakresie portów lotniczych innych niż dotyczących portu lotniczego Rzeszów-Jasionka,
- zakup środków transportu – nie związanych bezpośrednio z zabezpieczeniem obsługi ruchu lotniczego,
- wydatek poniesiony na wypełnienie formularza wniosku o dofinansowanie projektu,
- podatek VAT, który może zostać odzyskany w oparciu o przepisy krajowe tj. ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług,
- wydatek poniesiony na zakup środka trwałego, który był współfinansowany ze środków krajowych lub wspólnotowych w przedziale 7 lat poprzedzających datę zakupu środka trwałego przez beneficjenta,
- odsetki od zadłużenia, koszty kredytu,
- wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia ruchomego, nie stanowiących środków trwałych.

5.2.2. Działanie 2.2. Infrastruktura energetyczna

Wydatki kwalifikowane

- wydatki na prace przygotowawcze, w tym:

- przygotowanie dokumentacji projektowej wraz z koniecznymi ekspertyzami, raportem oddziaływania na środowisko, itp.,
- przygotowanie studium wykonalności,
- zakup nieruchomości,
- przygotowanie dokumentacji związanej z udzieleniem zamówienia publicznego,
- wydatki na prace związane z robotami budowlanymi, w tym:
 - przygotowanie terenu, prac geodezyjnych,
 - prace ziemne,
 - prace budowlane,
 - prace montażowe,
 - nadzór sprawowany w imieniu inwestora w zakresie prawidłowości realizacji inwestycji,

w szczególności:

- wydatki na roboty budowlane i/lub wyposażenie w zakresie przedsięwzięć dotyczących odnawialnych źródeł energii – projekty o wartości kosztów kwalifikowanych powyżej 0,5 mln PLN i wartości całkowitych wydatków niezbędnych do realizacji projektu poniżej 20 mln PLN, przy czym:
 - dla projektów realizowanych na obszarach objętych interwencją PROW, dla których wnioskodawcą jest gmina
 - minimalna wartość dofinansowania wynosić będzie powyżej 3 mln PLN,
 - minimalna wartość dofinansowania wynosić będzie poniżej 3 mln PLN, tylko w przypadku gdy gmina nie może już korzystać ze wsparcia z PROW (np. gdy z PROW otrzymała wsparcie na 2,5 mln PLN, a kolejny projekt ma wartość przekraczającą pozostałą kwotę możliwą do wykorzystania w PROW),
- dla inwestycji w zakresie wytwarzania energii elektrycznej z biomasy lub biogazu oraz w zakresie budowy lub rozbudowy małych elektrowni wodnych, - maksymalna wartość całkowitych wydatków niezbędnych do realizacji projektu wynosić będzie poniżej 10 mln PLN,
- wydatki na roboty budowlane i/lub wyposażenie w zakresie przedsięwzięć dotyczących infrastruktury przesyłu energii elektrycznej lub przesyłu energii ciepłej – projekty o wartości całkowitych wydatków niezbędnych do realizacji projektu poniżej 20 mln PLN,
- wydatki na budowę systemów dystrybucji gazu ziemnego na terenach niezagazifikowanych oraz modernizacja istniejących sieci dystrybucji – projekty o wartości kosztów kwalifikowanych poniżej 8 mln PLN,
- wydatki na roboty budowlane i/lub wyposażenie w zakresie przedsięwzięć dotyczących wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła, w tym w skojarzeniu – projekty o wartości całkowitych wydatków niezbędnych do realizacji projektu poniżej 10 mln PLN,
- wydatki na kompleksową termomodernizację obiektów użyteczności publicznej oraz zmianę źródeł wytwarzania energii w celu ograniczenia tzw. 'niskiej emisji' – projekty o wartości całkowitych wydatków niezbędnych do realizacji projektu poniżej 10 mln PLN,
- modernizacja obiektów spalania paliw z wyjątkiem zakresu wymienionego w załączniku XII do Traktatu o Przysąpieniu Rzeczypospolitej Polskiej do UE,
- wydatki na zakup sprzętu i wyposażenie oraz instalacji,
- wydatki na promocję projektu.

Wydatki niekwalifikowane

- wydatki na roboty budowlane i/lub wyposażenie w zakresie przedsięwzięć dotyczących odnawialnych źródeł energii – projekty o wartości kosztów kwalifikowanych wynoszących 0,5 mln PLN i poniżej 0,5 mln PLN oraz projekty o wartości całkowitych wydatków niezbędnych do realizacji projektu wynoszących 20 mln PLN i powyżej 20 mln PLN,
- wydatki związane z uruchomieniem i prowadzeniem plantacji roślin służących do produkcji biomasy i biopaliw,
- wydatki na dobrowanie produkcji energii elektrycznej pochodzącej z konwencjonalnych źródeł energii tj. paliw kopalnych (węgiel kamienny i brunatny, ropa naftowa),
- wydatki na roboty budowlane i/lub wyposażenie w zakresie przedsięwzięć dotyczących wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła, w tym w skojarzeniu, – projekty o wartości kosztów kwalifikowanych wynoszących 10 mln PLN i powyżej 10 mln PLN,
- wydatki na budowę ciepłowni wykorzystujących konwencjonalne źródła energii tj. paliwa kopalne (węgiel kamienny i brunatny, ropa naftowa),
- wydatki na roboty budowlane i/lub wyposażenie w zakresie przedsięwzięć dotyczących infrastruktury przesyłu energii elektrycznej lub przesyłu energii ciepłej – projekty o wartości całkowitych wydatków niezbędnych do realizacji projektu wynoszących 20 mln PLN i powyżej 20 mln PLN,
- wydatki na budowę systemów dystrybucji gazu ziemnego na terenach niezagazifikowanych oraz modernizacja istniejących sieci dystrybucji – projekty o wartości kosztów kwalifikowanych wynoszących 8 mln PLN i powyżej 8 mln PLN,
- wydatki w ramach projektu realizowane w budynkach mieszkalnych,
- wydatki na kompleksową termomodernizację obiektów użyteczności publicznej oraz zmianę źródeł wytwarzania energii w celu ograniczenia tzw. 'niskiej emisji' – projekty o wartości całkowitych wydatków niezbędnych do realizacji projektu wynoszących 10 mln PLN i powyżej 10 mln PLN,
- wydatki na podłączenie odbiorców usług do sieci dystrybucji ciepła, gazu ziemnego, dystrybucji energii elektrycznej,
- wydatek poniesiony na wypełnienie formularza wniosku o dofinansowanie projektu,
- podatek VAT, który może zostać odzyskany w oparciu o przepisy krajowe tj. ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług,
- wydatek poniesiony na zakup środka trwałego, który był współfinansowany ze środków krajowych lub współfinansowany w przedziale 7 lat poprzedzających datę zakupu środka trwałego przez beneficjenta,
- odsetki od zadłużenia, koszty kredytu,
- wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia ruchomego, nie stanowiących środków trwałych.

W odniesieniu do projektów polegających na usuwaniu skutków powodzi, która miała miejsce w 2010 r., zastosowanie mają powyższe zapisy dotyczące wydatków kwalifikowanych i niekwalifikowanych właściwych dla działania 2.2 Infrastruktura energetyczna w zakresie służącym odnowieniu, z uwzględnieniem współczesnych standardów, infrastruktury publicznej dołączanej powodzią. Zakres rzeczowy projektu musi ograniczać się do tych elementów infrastruktury publicznej, w których wystąpiły straty spowodowane powodzią.

5.3. Oś priorytetowa 3. Społeczeństwo informacyjne

Wydatki kwalifikowane

- wydatki na e-usługi publiczne o wymiarze regionalnym i lokalnym (w tym e-zdrowie, e-edukacja),
- wydatki na e-usługi w administracji publicznej – m.in. elektroniczny obieg dokumentów, podpis elektroniczny,
- wydatki na ekspertyzy związane z przeprowadzeniem inwentaryzacji zasobów sprzętowych i systemowych beneficjenta,
- wydatki na budowę i wdrażanie platform elektronicznych na poziomie regionalnym i/lub lokalnym,
- wydatki związane z tworzeniem geograficznych Systemów Informacji Przestrzennej dla poziomu regionalnego i lokalnego,
- wydatki na budowę i/lub rozbudowę lokalnych i regionalnych sieci szerokopasmowych współzależających z siecią szerokopasmową na poziomie regionalnym i/lub krajowym,
- wydatki na zakup sprzętu, oprogramowania i urządzeń perifereryjnych będących nierzemalną częścią szerszego projektu związanego ze społeczeństwem informacyjnym,
- wydatki na zapewnienie bezpieczeństwa przesyłania i przechowywania danych,
- wydatki bieżące: np. abonament za dzierżawę łącza Internetowych²⁰,
- wydatki na podłączenie do sieci odbiorców usług objętych projektem²¹,
- wydatki związane z prowadzeniem kont poczty Internetowej, serwerów, rejestracją i utrzymaniem domen, zleceniem prowadzenia serwisu www²²,
- wydatki na zakup wyposażenia nierzemalnie związanego z funkcjonowaniem projektu np. klimatyzatory serwerowni, wyposażenie telecentrów,

Przez wyposażenie nierzemalnie związane z funkcjonowaniem projektu należy uznać urządzenia i środki ruchome umożliwiające normalną pracę zakupionym w projekcie produktom, bez których produkty te nie mogłyby działać poprawnie lub bez uległoby znaczeniu (np. brak klimatyzatorów w serwerowni spowodowałby przegrzanie serwerów lub brak systemów zasilania energią (UPS) może spowodować spalanie komputerów w pracowni lub utratę danych).

- wydatki na działania z zakresu tworzenia punktów dostępu do informacji (np. turystycznej i kulturalnej) w połączeniu z tworzeniem PTP-ów),
- wydatki na opracowanie koncepcji i stworzenie stron www, portali, jeżeli jest to nierzemalna część szerszego projektu związanego ze społeczeństwem informacyjnym,
- wydatki związane z aktualizacją, konserwacją, digitalizacją i tworzeniem danych cyfrowych,
- wydatki związane z tworzeniem dedykowanego oprogramowania,

Oprogramowanie dedykowane powstaje w oparciu o indywidualne potrzeby klienta zgodnie z modelem funkcjonowania jego instytucji. Przykładem może być System Ewidencji Osób w Gminie, baza danych atrakcji turystycznych na terenie gminy wraz z możliwością planowania podróży on-line itp.

²⁰ Wydatek może zostać uznany za kwalifikowany w sytuacji, gdy będzie niezbędny dla zrealizowania projektu, oraz poniesiony będzie wyłączenie w okresie jego realizacji w ramach fazy inwestycyjnej. Pozostałe koszty eksploatacyjne należy uznać za niekwalifikowane.

²¹ Jw.

²² Jw.

Ponieważ standardowy proces budowy oprogramowania dedykowanego jest złożony, kwalifikowane są wszystkie koszty związane z jego tworzeniem:

- wydatki związane z rozpoznaniem potrzeb – określeniem celu, obszarów krytycznych, identyfikacją procesów i specyfikacją funkcjonalną tworzonego oprogramowania (np. wywiady z przyszłymi użytkownikami),
- wydatki związane z projektem technicznym i funkcjonalnym – szczegółową specyfikacją realizowanych funkcji, rdz. występujących w systemie, przypadków użycia, diagramów przepływu danych, projektem funkcjonalnym i technicznym czyszczenia,
- wydatki związane z prototypowaniem – budową prototypu rozwiązania, zawierającego implementację podstawowych funkcji w ograniczonym zakresie,
- wydatki związane z implementacją końcową systemu,
- wydatki związane z wdrożeniem i oddaniem do eksploatacji.

Nie są kwalifikowane wydatki związane ze szkoleniami w zakresie obsługi oprogramowania, ponieważ w cel priorytetowej 3 nie przewidziano finansowania krzyżowego.

- wydatki na prace przygotowawcze, w tym:
 - przygotowanie dokumentacji projektowej wraz z koniecznymi ekspertyzami, raportem oddziaływania na środowisko, itp.,
 - przygotowanie studium wykonalności,
 - zakup nieruchomości,
 - przygotowanie dokumentacji związanej z udzieleniem zamówienia publicznego,
- wydatki na prace związane z robotami budowlanymi, w tym:
 - przygotowanie terenu, prace geodezyjne,
 - prace ziemne,
 - prace budowlane,
 - prace montażowe,
 - nadzór sprawowany w imieniu inwestora w zakresie prawidłowości realizacji inwestycji,
- wydatki na promocję projektu.

Wydatki niekwalifikowane

- wydatki na utrzymanie dotychczasowej infrastruktury,
- wydatki związane z wyposażeniem sal dydaktycznych w komputery w instytucjach oświatowych,
- wydatki na opracowanie koncepcji i stworzenie stron www, portali, jeżeli nie jest to jeden z elementów większego projektu,
- wydatki na rozbudowę, unowocześnienie, promocję i informację o dotychczas istniejącym portalu oraz na jego utrzymanie,
- szkolenia beneficjentów,
- wydatki poniesione na wypełnienie formularza wniosku o dofinansowanie projektu, podatek VAT, który może zostać odzyskany w oparciu o przepisy krajowe tj. ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług,

- ↳ wydatek poniesiony na zakup środka trwałego, który był współfinansowany ze środków krajowych lub wspólnotowych w przedziale 7 lat poprzedzających datę zakupu środka trwałego przez beneficjenta,
- ↳ odsetki od zadłużenia, koszty kredytu.

5.4. Oś priorytetowa 4. Ochrona środowiska i zapobieganie zagrożeniom

5.4.1. Działanie 4.1. Infrastruktura ochrony środowiska

5.4.1.1. Schemat A – Infrastruktura oczyszczania ścieków

Wydatki kwalifikowane

- ↳ wydatki na prace przygotowawcze, w tym:
 - ↳ przygotowanie dokumentacji projektowej wraz z koniecznymi ekspertyzami, raportem oddziaływania na środowisko, itp.,
 - ↳ przygotowanie studium wykonalności,
 - ↳ zakup nieruchomości,
 - ↳ przygotowanie dokumentacji związanej z udzieleniem zamówienia publicznego,
- ↳ wydatki na prace związane z robotami budowlanymi, w tym:
 - ↳ przygotowanie terenu, prace geodezyjne,
 - ↳ prace ziemne,
 - ↳ prace budowlane,
 - ↳ prace montażowe,
 - ↳ podłączenie do sieci kanalizacyjnych odbiorów usług (z wyłączeniem podłączenia odbiorów usług do systemu przydomowych oczyszczalni ścieków) – wydatkiem kwalifikowanym będzie odcinek przewodu kanalizacyjnego łączący studzienkę kanalizacyjną położoną na posesji odbiorcy usług z siecią kanalizacyjną lub w przypadku braku studzienki – odcinek przewodu kanalizacyjnego od granicy działki do sieci kanalizacyjnej,
- ↳ nadzór sprawowany w imieniu inwestora w zakresie prawidłowości realizacji inwestycji,
- ↳ wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia oraz instalacji,
- ↳ wydatki na promocję projektu.

Wydatki niekwalifikowane

- ↳ w odniesieniu do projektów w zakresie infrastruktury kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków: wydatki na projekty w obszarze aglomeracji powyżej 15 000 RLN /lub niewymienionych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych,
- ↳ odcinek przewodu kanalizacyjnego od studzienki znajdującej się na posesji odbiorcy usług do budynku lub w przypadku braku studzienki, odcinek przewodu kanalizacyjnego od granicy nieruchomości gruntowej odbiorcy usług do budynku,
- ↳ wydatki na zakup środków transportu, bez względu na to w jakim zakresie są one związane z prowadzeniem gospodarki wodno-ściekowej,
- ↳ wydatek poniesiony na wypełnienie formularza wniosku o dofinansowanie projektu,
- ↳ podatek VAT, który może zostać odzyskany w oparciu o przepisy krajowe tj. ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług,

- wydatek poniesiony na zakup środka trwałego, który był współfinansowany ze środków krajowych lub wspólnotowych w przedziale 7 lat poprzedzających datę zakupu środka trwałego przez beneficjenta,
- odsetki od zadłużenia, koszty kredytu,
- wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia ruchomego, nie stanowiących środków trwałych.

5.4.1.2. Schemat B – Zaopatrzenie w wodę

Wydatki kwalifikowane

- wydatki na prace przygotowawcze, w tym:
 - przygotowanie dokumentacji projektowej wraz z koniecznymi ekspertyzami, raportem oddziaływania na środowisko, itp.,
 - przygotowanie studium wykonalności,
 - zakup nieruchomości,
 - przygotowanie dokumentacji związanej z udzieleniem zamówienia publicznego,
- wydatki na prace związane z robotami budowlanymi, w tym:
 - przygotowanie terenu, prac geodezyjnych,
 - prace ziemne,
 - prace budowlane,
 - prace montażowe,
 - podłączenie do sieci wodociągowej odbiorów usług (przyłącze wodociągowe) w przypadku jeżeli właścicielem przyłącza jest beneficjent lub podmiot upoważniony do gromadzenia wydatków kwalifikowanych w ramach projektu (cały odcinek przewodu łączącego sieć wodociagową z wewnętrzną instalacją wodociagową z wodociagową w nieruchomości odbiorcy usług wraz z zaworem na wodociagową z wewnętrzną instalacją wodociagową w nieruchomości odbiorcy usług wraz z zaworem na wodociagową z wewnętrzną instalacją wodociagową w nieruchomości odbiorcy usług),
 - nadzór sprawowany w imieniu inwestora w zakresie prawidłowości realizacji inwestycji,
- wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia oraz instalacji,
- wydatki na promocję projektu.

Wydatki niekwalifikowane

- podłączenie do sieci wodociągowej odbiorów usług (przyłącze wodociagowe) w przypadku jeżeli właścicielem przyłącza jest odbiorca usług (cały odcinek przewodu łączącego sieć wodociagową z wewnętrzną instalacją wodociagową w nieruchomości odbiorcy usług wraz z zaworem na wodociagową z wewnętrzną instalacją wodociagową w nieruchomości odbiorcy usług, bez względu na to w jakim zakresie są one związane z prowadzeniem gospodarki wodno-ściekowej),
- wydatki związane z infrastrukturą oczyszczania ścieków,
- wydatki w ramach projektów z zakresu infrastruktury dostarczania i/lub uzdatniania wody w przypadku braku właściwego unieszkodliwiania ścieków na obszarach objętych tymi projektami,
- wydatek poniesiony na wypełnienie formularza wniosku o dofinansowanie projektu, podatek VAT, który może zostać odzyskany w oparciu o przepisy krajowe tj. ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług,
- wydatek poniesiony na zakup środka trwałego, który był współfinansowany ze środków krajowych lub wspólnotowych w przedziale 7 lat poprzedzających datę zakupu środka trwałego przez beneficjenta,

- odsetki od zadłużenia, koszty kredytu,
- nie kwalifikują się zbiorniki, które mogą otrzymać dofinansowanie w ramach działania 4.2,
- wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia ruchomego, nie stanowiących środków trwałych,
- wydatki na prace realizowane własnymi.

5.4.1.3. Schemat C – Zagospodarowanie odpadów

Wydatki kwalifikowane

- wydatki na prace przygotowawcze, w tym:
 - przygotowanie dokumentacji projektowej wraz z koniecznymi ekspertyzami, raportem oddziaływania na środowisko, itp.,
 - przygotowanie studium wykonalności,
 - zakup nieruchomości,
 - przygotowanie dokumentacji związanej z udzieleniem zamówienia publicznego,
- wydatki na prace związane z robotami budowlanymi, w tym:
 - przygotowanie terenu, prac geodezyjnych,
 - prace ziemne,
 - prace budowlane,
 - prace montażowe,
 - nadzór sprawowany w imieniu inwestora w zakresie prawidłowości realizacji inwestycji,
- wydatki na prace związane z wyposazeniem oraz instalacją, w szczególności:
 - wydatki na roboty budowlane w zakresie selektywnej zbiórki odpadów lub obiektów przekształcania odpadów w celu odzysku i/lub unieszkodliwiania odpadów,
 - wydatki na budowę nowych, modernizację istniejących i rekonstruację zamkniętych składowisk, likwidację mogiłników, likwidację „dzikich wysypisk, itp.,
 - wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia oraz instalacji, w szczególności:
 - wydatki na wyposażenie w zakresie selektywnej zbiórki odpadów lub obiektów przekształcania odpadów w celu odzysku i/lub unieszkodliwiania odpadów,
 - wydatki na zakup specjalistycznych samochodów wysokiego zgłotności do transportu odpadów jako część projektu infrastrukturalnego,
 - wydatki na zakup specjalistycznych samochodów przeznaczonych do załadunku i rozładunku pojemników do selektywnej zbiórki odpadów np. typu dzwon,
 - wydatki na zakup wyposażenia niezbędnego do realizacji projektu np. kontenerów, tylko jako część projektu infrastrukturalnego,
- wydatki na promocję projektu.

Wydatki niekwalifikowane

- wydatki na projekty zawierające przedsięwzięcia z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi niezgodnie z Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Podkarpackiego,
- w odniesieniu do projektów w zakresie gospodarki odpadami: wydatki na projekty dotyczące przedsięwzięć obsługujących powyżej 150 tys. mieszkańców,

* samochody to są wyposażone w hydrauliczny układ wysięgu odpadów do wysięgu mieszczących z różnymi typów pojemników. Prasa wysięgu zgłotności powyżej 350 l (35 T).

- wydatki na zakup środków transportu (np. pojazdów asenizacyjnych, beczkowozów, itp.) z wyjątkiem samochodów wysokiego zgniotu, ponieważ nie realizują one celów działania,
- wydatków poniesionych na wypełnienie formularza wniosku o dofinansowanie projektu,
- podatek VAT, który może zostać odzyskany w oparciu o przepisy krajowe tj. ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług,
- wydatek poniesiony na zakup środków białego, który był współfinansowany ze środków krajowych lub wspólnotowych w przedziale 7 lat poprzedzających datę zakupu środka białego przez beneficjenta,
- odsetki od zadłużenia, koszty kredytu,
- wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia ruchomego, nie stanowiących środków trwałych z wyłączeniem cross-finansingu.

5.4.2. Działanie 4.2. Infrastruktura przeciwpowodziowa i racjonalna gospodarka zasobami wodnymi

Wydatki kwalifikowane

- wydatki na prace przygotowawcze, w tym:
 - przygotowanie dokumentacji projektowej wraz z koniecznymi ekspertyzami, raportem oddziaływania na środowisko, itp.,
 - przygotowanie studium wykonalności,
 - zakup nieruchomości,
 - przygotowanie dokumentacji związanej z udzieleniem zamówienia publicznego, przygotowanie strategii zarządzania ryzykiem powodziowymi: m.in. opracowanie ocen ryzyka powodziowego, map zagrożeń, planów zarządzania ryzykiem powodziowymi i studiów ochrony przeciwpowodziowej itp.,
- wydatki na prace związane z robotami budowlanymi, w tym:
 - przygotowanie terenu, prac geodezyjnych,
 - prace ziemne,
 - prace budowlane,
 - prace montażowe,
 - nadzór sprawowany w imieniu inwestora w zakresie prawidłowości realizacji inwestycji,

w szczególności:

- wydatki związane z robotami budowlanymi w zakresie renowacji cieków wodnych i terenów wodno-błotnych, utrzymaniem naturalnego charakteru cieków poza terenami o zwartej zabudowie, odtworzeniem terenów podmokłych,
- wydatki na roboty budowlane w zakresie urządzeń przeciwpowodziowych (m.in. wałów z niezbędnymi drogami dojazdowymi, przepompowni, polderów, suchych zbiorników, kanałów ulgi itp.), regulacji i utrzymania cieków wodnych oraz innych form retencji, małych zbiorników wielozadaniowych o pojemności mniejszej niż 10 mln m³ i stopni wodnych,
- wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia oraz instalacji, w szczególności:
 - wydatki związane z wyposażeniem w zakresie renowacji cieków wodnych i terenów wodno-błotnych, utrzymaniem naturalnego charakteru cieków poza terenami o zwartej zabudowie, odtworzeniem terenów podmokłych,
 - wydatki na wyposażenie w zakresie urządzeń przeciwpowodziowych (m.in. wałów z niezbędnymi drogami dojazdowymi, przepompowni, polderów, suchych zbiorników, kanałów ulgi itp.), regulacji i utrzymania cieków wodnych oraz innych

- form retencji, małych zbiorników wielozadaniowych o pojemności mniejszej niż 10 mln m³ i stopni wodnych,
- wydatki na promocję projektu.

Wydatki niekwalifikowane

- wydatki na projekty w zakresie infrastruktury przeciwpowodziowej realizowane na cele rolnicze,
- wydatek poniesiony na wypełnienie formularza wniosku o dofinansowanie projektu, podatek VAT, który może zostać odzyskany w oparciu o przepisy krajowe tj. ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług,
- wydatek poniesiony na zakup środka trwałego, który był współfinansowany ze środków krajowych lub wspólnotowych w przedziale 7 lat poprzedzających datę zakupu środka trwałego przez beneficjenta,
- odsetki od zadłużenia, koszty kredytu,
- wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia ruchomego, nie stanowiących środków trwałych.

5.4.3. Działanie 4.3. Zachowanie oraz ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazowej

Wydatki kwalifikowane

- wydatki na prace przygotowawcze, w tym:
 - przygotowanie dokumentacji projektowej wraz z koniecznymi ekspertyzami, raportem oddziaływania na środowisko, itp.,
 - przygotowanie studium wykonalności,
 - zakup nieruchomości,
 - przygotowanie dokumentacji związanej z udzieleniem zamówienia publicznego.
- wydatki na prace związane z robotami budowlanymi, w tym:
 - przygotowanie terenu, prac geodezyjnych,
 - prace ziemne,
 - prace budowlane, w szczególności w zakresie infrastruktury służącej promocji obszarów Natura 2000; dotyczącej centrów edukacji ekologicznej; budowy przejazdów dla zwierząt i/lub likwidacja barier ekologicznych,
 - prace montażowe,
 - nadzór sprawowany w imieniu inwestora w zakresie prawidłowości realizacji inwestycji,
- wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia oraz instalacji, w szczególności:
 - wydatki na wyposażenie dotyczące infrastruktury służącej promocji obszarów Natura 2000,
 - wydatki na wyposażenie centrów edukacji ekologicznej,
 - wydatki na zachowanie różnorodności gatunkowej, ekosystemowej i krajobrazowej (m.in. na roboty budowlane i/lub wyposażenie ośrodków rehabilitacji zwierząt chronionych, pielęgnacja i konserwacja pomników przyrody ożywionej i nieożywionej itp.),
 - wydatki z zakresu ochrony śladów przyrodniczych, gatunków roślin, zwierząt i grzybów (m.in. renowacja zniszczonych i cennych ekosystemów i śladów przyrodniczych),
 - wydatki na przeprowadzenie inwentaryzacji przyrodniczej,
 - wydatki na opracowanie planów ochrony dla obszarów NATURA 2000, parków krajobrazowych i rezerwatów przyrody,

- wydatki na zakup gabionów zwierząt i roślin uwzględnionych w załączniku nr 1 do dyrektywy EWG 79/409/EWG z 2 kwietnia 1979 r. o ochronie dziko żyjących ptaków (Directive on the Conservation of Wild Birds) – dyrektywy „ptasiej” oraz w załączniku nr 2 Dyrektywy 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory – dyrektywy „siedliskowej”, a także umieszczonych w Polskiej Czerwonej Księdze Roślin, Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt, Czerwonej Księdze Roślin i Grzybów Polski (dokumentach polskich) dotyczących zagrożonych gatunków roślin i zwierząt;
- wydatki dotyczące monitoringu przyrodniczego;
- wydatki na kampanie promocyjne i informacyjne, imprezy masowe, konkursy ekologiczne, w tym promocja obszarów NATURA 2000, projekty z zakresu edukacji ekologicznej – wyłącznie jako element typów projektów wymienionych w tiret od 1 do 9 (wydatki kwalifikowalne w tym zakresie mogą stanowić nie więcej niż 5% całkowitej wartości projektu);
- wydatki na promocję projektu.

Wydatki niekwalifikowane

- wydatki na budowę lub instalację urządzeń stałych lub ruchomych służących do ochrony i wzbogacenia fauny i flory wodnej oraz rekultywacji wód śródlądowych, w tym terenów torf i tras migracyjnych gatunków migrujących, poprzez przywrócenie środowisk wodnym śródlądowym (ponieważ będą one finansowane w ramach Programu „Zrównowazony rozwój sektora rybołówstwa i przyrodniczych obszarów rybactwa na lata 2007-2013”);
- wydatki na przeprowadzenie zrównowazonej akwakultury zgodnie ze szczegółowymi ograniczeniami związanymi z ochroną środowiska, wynikającymi z wyznaczenia obszarów ochrony należącej do sieci Natura 2000, wydatki na ochronę i poprawę stanu środowiska naturalnego w ramach sieci Natura 2000, tam gdzie działania dotyczą bezpośrednio gospodarki rybactwa oraz zarybienia gatunkami zagrożonymi oraz cennymi z biologicznego i gospodarczego punktu widzenia (ponieważ będą one finansowane w ramach Programu „Zrównowazony rozwój sektora rybołówstwa i przyrodniczych obszarów rybactwa na lata 2007-2013”);
- wydatki na pielęgnację i odnawianie drzewostanów zaleszonych w wyniku wystąpienia katastrof naturalnych (ponieważ projekty tego typu realizowane będą w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013);
- wydatki na zakup środków ochrony roślin;
- wydatek poniesiony na wypienienie formularza wniosku o dofinansowanie projektu, podatek VAT, który może zostać odzyskany w oparciu o przepisy krajowe tj. ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług;
- wydatek poniesiony na zakup środka trwałego, który był współfinansowany ze środków krajowych lub wspólnotowych w przedziale 7 lat poprzedzających datę zakupu środka trwałego przez beneficjenta;
- odsetki od zadłużenia, koszty kredytu;
- wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia ruchomego, nie stanowiących środków trwałych z wyłączeniem omów - finansingu.

5.4.4. Działanie 4.4. Zwalczanie i zapobieganie zagrożeniom

Wydatki kwalifikowane

- wydatki na prace przygotowawcze, w tym:
 - przygotowanie dokumentacji projektowej wraz z koniecznymi ekspertyzami, raportem oddziaływania na środowisko, itp.,

- przygotowanie studium wykonalności,
- zakup nieruchomości,
- przygotowanie dokumentacji związanej z udzieleniem zamówienia publicznego,
- wydatki na prace związane z robotami budowlanymi, w tym:
 - przygotowanie terenu, prac geodezyjnych,
 - prace ziemne,
 - prace budowlane,
 - prace montażowe,
 - nadzór sprawowany w imieniu inwestora w zakresie prawidłowości realizacji inwestycji,
- w szczególności:
 - wydatki na roboty budowlane dot. monitoringu środowiskowego, narzędzi obserwowania środowiska, gromadzenia i przetwarzania informacji o środowisku (np. stacje kontrolne i ostrzegawcze, bazy danych, mapy);
 - wydatki na roboty budowlane dot. obiektów i wyposażenia jednostek odpowiedzialnych za podejmowanie działań ratowniczych w sytuacji pożarów, klęsk żywiołowych, awarii i katastrof technicznych, chemicznych i ekologicznych (z wyłączeniem administracji rządowej), w tym tworzenie i modernizacja systemów łączności;
 - wydatki na roboty budowlane dot. osuwisk, w tym np.:
 - zabezpieczenie przed wystąpieniem osuwisk,
 - likwidację skutków osuwisk; przywrócenie stanu pierwotnego infrastruktury będącej własnością wnioskodawcy lub będącej w jego zarządzie wraz z zabezpieczeniem przed dalszym osuwaniem się ziemi. Nie będą się kwalifikowały projekty polegające wyłącznie na przywróceniu stanu pierwotnego infrastruktury, nie uwzględniające zabezpieczenia przed dalszym osuwaniem się ziemi;
- wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia oraz instalacji, w szczególności:
 - wydatki na wyposażenie dot. monitoringu środowiskowego, narzędzi obserwowania środowiska, gromadzenia i przetwarzania informacji o środowisku (np. stacje kontrolne i ostrzegawcze, bazy danych, mapy);
 - wydatki na wyposażenie obiektów i wyposażenia jednostek odpowiedzialnych za podejmowanie działań ratowniczych w sytuacji pożarów, klęsk żywiołowych, awarii i katastrof technicznych, chemicznych i ekologicznych (z wyłączeniem administracji rządowej), w tym tworzenie i modernizacja systemów łączności;
- wydatki na promocję projektu.

Wydatki niekwalifikowane

- wydatki w zakresie wprowadzenia mechanizmów zabezpieczających, w tym zwłaszcza w odniesieniu do zagrożenia pożarowego lasów, których beneficjentami są Nadleśnictwa Państwowe Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe. Projekty takie realizowane będą w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013;
- wydatek poniesiony na wypienienie formularza wniosku o dofinansowanie projektu, podatek VAT, który może zostać odzyskany w oparciu o przepisy krajowe tj. ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług;
- wydatek poniesiony na zakup środka trwałego, który był współfinansowany ze środków krajowych lub wspólnotowych w przedziale 7 lat poprzedzających datę zakupu środka trwałego przez beneficjenta;
- odsetki od zadłużenia, koszty kredytu;
- wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia ruchomego, nie stanowiących środków trwałych.

5.5.05 priorytetowa 5. Infrastruktura publiczna

5.5.1. Działanie 5.1. Infrastruktura edukacyjna

5.5.1.1. Schemat A – Projekty z zakresu szkolnictwa wyższego

Wydatki kwalifikowane

- wydatki na prace przygotowawcze, w tym:
 - przygotowanie dokumentacji projektowej wraz z koniecznymi ekspertyzami, raportem oddziaływania na środowisko, itp.,
 - przygotowanie studium wykonalności,
 - zakup nieruchomości,
 - przygotowanie dokumentacji związanej z udzieleniem zamówienia publicznego,

Wydatki na prace związane z robotami budowlanymi, w tym:

- przygotowanie terenu, prac geodezyjnych,
- prace ziemne,
- prace budowlane,
- prace montażowe,
- nadzór sprawowany w imieniu inwestora w zakresie prawidłowości realizacji inwestycji,
- roboty budowlane i/lub zakup sprzętu, wyposażenia i instalacji (w tym dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych) obiektów szkolnictwa wyższego: dydaktycznych, naukowych – badawczych (w tym laboratoriów, pracowni, bibliotek, obiektów sportowych, o ile służą zajęciom dydaktycznym, w tym w zakresie wychowania fizycznego, i innych),
- roboty budowlane i/lub zakup sprzętu, wyposażenia i instalacji (w tym dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych) obiektów szkolnictwa wyższego w zakresie infrastruktury towarzyszącej, np. akademiki – wyłącznie jako element projektu wymiennego w ww. trybie,
- roboty budowlane i/lub zakup sprzętu, wyposażenia i instalacji w zakresie poprawy wydajności energetycznej budynków i zwiększenia wydajności produkcji, transmisji oraz dystrybucji ciepła i elektryczności mogą być realizowane wyłącznie jako element projektu wymiennego w schemacie A,
- wydatki na promocję projektu.

Wydatki niekwalifikowane

- wydatki na zakup sprzętu informatycznego i oprogramowania do celów innych niż dydaktyczne,
- wydatki związane z informatyzacją systemu zarządzania placówką,
- zakup środków transportu,
- wydatki związane z bieżącą eksploatacją i utrzymaniem obiektów oraz wyposażenia,
- wydatki na projekty zgodne z RSI związane z rozbudową lub tworzeniem zaplecza badawczo-rozwojowego (projekty te będą się kwalifikować do Osi priorytetowej 1, działania 1.3 Regionalny system innowacji),

- wydatki na projekty znajdujące się na liście Indyktywnej Programu Infrastruktura i Środowisko oraz w planie inwestycyjnym Programu Rozwoju Pojski Wschodniej,
- wydatki na obiekty sportowe nie służące szkoleniu wyższemu do działalności edukacyjnej (wsparcie tego rodzaju obiektów przewidziane jest w działaniu 5.3 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna),
- wydatki poniesione na wypełnienie formularza wniosku o dofinansowanie projektu, podatek VAT, który może zostać odzyskany w oparciu o przepisy krajowe tj. ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług,
- wydatki poniesione na zakup środka trwałego, który był współfinansowany ze środków krajowych lub wspólnotowych w przedziale 7 lat poprzedzających datę zakupu środka trwałego przez beneficjenta,
- odsetki od zadłużenia, koszty kredytu,
- wydatki na roboty budowlane i/lub wyposażenie w zakresie pomieszczeń, w których prowadzona jest administracja podmiotu,
- wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia ruchomego, nie stanowiącego środków trwałych.

5.5.1.2. Schemat B – Projekty z zakresu systemu oświaty

Wydatki kwalifikowane

- wydatki na prace przygotowawcze, w tym:
 - przygotowanie dokumentacji projektowej wraz z koniecznymi ekspertyzami, raportem oddziaływania na środowisko, itp.,
 - przygotowanie studium wykonalności,
 - zakup nieruchomości,
 - przygotowanie dokumentacji związanej z udzieleniem zamówienia publicznego.
- wydatki na prace związane z robotami budowlanymi, w tym:
 - przygotowanie terenu, prac geodezyjnych,
 - prace ziemne,
 - prace budowlane,
 - prace montażowe,
 - nadzór sprawowany w imieniu inwestora w zakresie prawidłowości realizacji inwestycji,
 - roboty budowlane i/lub zakup sprzętu, wyposażenia i instalacji (w tym dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych) obiektów dydaktycznych w szkołach i placówkach tworzących system oświaty, w tym obiektów sportowych, o ile służą zajęciom dydaktycznym, w tym w zakresie wychowania fizycznego,
 - roboty budowlane i/lub zakup sprzętu, wyposażenia i instalacji (w tym dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych) obiektów infrastruktury towarzyszącej w szkołach i placówkach tworzących system oświaty, np. bursy, internaty, stołówki – wyłącznie jako element projektu wymiennego w ww. trybie,
 - roboty budowlane i/lub zakup sprzętu, wyposażenia i instalacji w zakresie poprawy wydajności energetycznej budynków i zwiększenia wydajności produkcji, transmisji oraz dystrybucji ciepła i elektryczności mogą być realizowane wyłącznie jako element projektu wymiennego w schemacie B,
 - wydatki na instalację systemów monitoringu i zabezpieczenia infrastruktury edukacyjnej,

- wydatki na wyposażenie szkół, innych placówek objętych systemem oświaty w nowoczesny sprzęt dydaktyczny, komputery itp. pod warunkiem, że służyć będą celom dydaktycznym i stanowiłyby środki trwałe oraz wartość wydatku będzie równa lub większa od kwoty 1500 zł brutto, tj. jednoodrodni asortyment na poziomie faktury (pozyty na jednej fakturze) będzie o wartości równej lub wyższej niż 1500 zł brutto,
- wydatki na promocję projektu.

Wydatki niekwalifikowane

- wydatki związane z budową sieci dostępowej,
- wydatki związane z bieżącą eksploatacją i utrzymaniem obiektów oraz wyposażeniem,
- zakup środków transportu,
- wydatki związane z informatyzacją systemu zarządzania placówką,
- wydatki na projekty znajdujące się na liście Indykacyjnej Programu Infrastruktura i Środowisko oraz w planie inwestycyjnym Programu Rozwoju Polski Wschodniej,
- wydatki na obojętne sportowe nie służące placówkom oświaty do działalności edukacyjnej (wsparcie tego rodzaju obiektów przewidziane jest w działaniu 5.3 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna),
- wydatek poniesiony na wypełnienie formularza wniosku o dofinansowanie projektu,
- podatek VAT, który może zostać odzyskany w oparciu o przepisy krajowe tj. ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług,
- wydatek poniesiony na zakup środka trwałego, który był współfinansowany ze środków krajowych lub wspólnotowych w przedziale 7 lat poprzedzających datę zakupu środka trwałego przez beneficjenta,
- odsetki od zadłużenia, koszty kredytu,
- wydatki na roboty budowlane i/lub wyposażenie w zakresie pomieszczeń, w których prowadzona jest administracja podmiotu,
- wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia ruchomego nie stanowiących środków trwałych oraz poniżej 1500 zł, tj. niekwalifikowalny będzie jednorodny asortyment na poziomie faktury (pozyty na jednej fakturze) o wartości mniejszej niż 1500 zł brutto,
- wydatki na prace realizowane siłami własnymi.

5.5.2. Działanie 5.2. Infrastruktura ochrony zdrowia i pomocy społecznej

5.5.2.1. Schemat A – Projekty z zakresu ochrony zdrowia

Wydatki kwalifikowane

- wydatki na prace przygotowawcze, w tym:
 - przygotowanie dokumentacji projektowej wraz z koniecznymi ekspertyzami, raportem oddziaływania na środowisko, itp.,
 - przygotowanie studium wykonalności,
 - zakup nieruchomości,
 - przygotowanie dokumentacji związanej z udzieleniem zamówienia publicznego,
- wydatki na prace związane z robotami budowlanymi, w tym:
 - przygotowanie terenu, prac geodezyjnych,

- prace ziemne,
 - prace budowlane,
 - prace montażowe,
 - nadzór sprawowany w imieniu inwestora w zakresie prawidłowości realizacji inwestycji,
- W szczególności:

- wydatki na roboty budowlane w zakresie rozbudowy, nadbudowy, przebudowy, montażu, remontu (w tym dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych) obiektów związanych z infrastrukturą ochrony zdrowia, z wyłączeniem ratownictwa medycznego,
- wydatki na dostosowanie jednostek ochrony zdrowia do obowiązujących przepisów prawa,
- wydatki na roboty budowlane w zakresie poprawy wydajności energetycznej budynków i zwiększenia wydajności produkcji, transmisji oraz dystrybucji ciepła i elektryczności jedynie jako element szerszego projektu,
- wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia oraz instalacji, w szczególności:
 - wydatki na zakup i modernizację sprzętu medycznego do diagnostyki, terapii i rehabilitacji oraz specjalistycznego i wyspecjalizowanego sprzętu służącego m.in. wykrywaniu i leczeniu chorób układu krążenia, nowotworów m.in. sprzęt do: angiografii inwazyjnej, koronarografii, sprzęt radiologiczny z możliwością tworzenia obrazów cyfrowych i możliwością analizy telemedycznej, manometrii, tomografii, aparaty USG, EEG, EKG, aparaty do hemodializy, endoskopy z torami wstępnymi wraz z osprzętem do sterylizacji itp.,
 - wydatki na sprzęt komputerowy i oprogramowanie jedynie w takich przypadkach, kiedy sprzęt ten i oprogramowanie będą wykorzystywane w świadczonych przez dany zakład opiekę zdrowotnej usługach medycznych,
 - wydatki na wyposażenie w zakresie poprawy wydajności energetycznej budynków i zwiększenia wydajności produkcji, transmisji oraz dystrybucji ciepła i elektryczności (jedynie jako element szerszego projektu).
- wydatki na promocię projektu.

Wydatki niekwalifikowane

- wydatki na roboty budowlane i/lub wyposażenie w zakresie ratownictwa medycznego;
- wydatki na roboty budowlane dotyczące budowy budynków,
- wydatki na infrastrukturę ochrony zdrowia dla publicznych uczelni medycznych lub publicznych uczelni prowadzących działalność dydaktyczną i badawczą w dziedzinie nauk medycznych,
- wydatki związane z bieżącą eksploatacją i utrzymaniem obiektów oraz wyposażenia; wydatek poniesiony na wypełnienie formularza wniosku o dofinansowanie projektu, podatek VAT, który może zostać odzyskany w oparciu o przepisy krajowe tj. ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług,
- wydatek poniesiony na zakup środka trwałego, który był współfinansowany ze środków krajowych lub wspólnotowych w przedziale 7 lat poprzedzających datę zakupu środka trwałego przez beneficjenta,
- odsetki od zadłużenia, koszty kredytu,
- sprzęt jednorazowego użytku,
- wydatki na roboty budowlane i/lub wyposażenie w zakresie pomieszczeń w których prowadzona jest administracja podmiotu,
- wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia ruchomego, nie stanowiących środków trwałych,

5.5.2.2. Schemat B - Projekty z zakresu pomocy społecznej

Wydatki kwalifikowane

- ↳ wydatki na prace przygotowawcze, w tym:
 - ↳ przygotowanie dokumentacji projektowej wraz z koniecznymi ekspertyzami, raportem oddziaływania na środowisko, itp.,
 - ↳ przygotowanie studium wykonalności,
 - ↳ zakup nieruchomości,
 - ↳ przygotowanie dokumentacji związanej z udzieleniem zamówienia publicznego,
- ↳ wydatki na prace związane z robotami budowlanymi, w tym:
 - ↳ przygotowanie terenu, prac geodezyjnych,
 - ↳ prace ziemne,
 - ↳ prace budowlane,
 - ↳ prace montażowe,
 - ↳ nadzór sprawowany w imieniu inwestora w zakresie prawidłowości realizacji inwestycji,
- ↳ wydatki na prace związane z robotami budowlanymi (w tym dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych) obiektów pomocy społecznej, np. domów pomocy społecznej, ośrodków wsparcia, ośrodków adopcyjno-opiekunческих, placówek opiekuńczo-wychowawczych, ośrodków dla bezdomnych, centrów i klubów integracji społecznej, zakładów aktywności zawodowej, ośrodków dla uchodźców, innych,
- ↳ dostosowanie jednostek pomocy społecznej do obowiązujących przepisów prawa,
- ↳ wydatki na roboty budowlane w zakresie poprawy wydajności energetycznej budynków i zwiększenia wydajności produkcji, transmisji oraz dystrybucji ciepła i elektryczności jedynie jako element szerszego projektu,
- ↳ wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia oraz instalacji, w szczególności:
 - ↳ wydatki na sprzęt komputerowy i oprogramowanie jedynie w takich przypadkach, kiedy sprzęt ten i oprogramowanie będą wykorzystywane w usługach świadczonych przez daną placówkę pomocy społecznej,
 - ↳ wydatki na wyposażenie obiektów pomocy społecznej, np. domów pomocy społecznej, ośrodków wsparcia, ośrodków adopcyjno-opiekunческих, placówek opiekuńczo-wychowawczych, ośrodków dla bezdomnych, centrów i klubów integracji społecznej, zakładów aktywności zawodowej, ośrodków dla uchodźców, innych,
 - ↳ wydatki na wyposażenie w zakresie poprawy wydajności energetycznej budynków i zwiększenia wydajności produkcji, transmisji oraz dystrybucji ciepła i elektryczności (jedynie jako element szerszego projektu),
- ↳ wydatki na promocję projektu.

Wydatki niekwalifikowane

- ↳ wydatki poniesione na wypełnienie formularza wniosku o dofinansowanie projektu,
- ↳ zakup środków transportu,
- ↳ wydatki związane z bieżącą eksploatacją i utrzymaniem obiektów oraz wyposażenia,

- ↳ podatek VAT, który może zostać odzyskany w oparciu o przepisy krajowe tj. ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług,
- ↳ wydatek poniesiony na zakup środka trwałego, który był współfinansowany ze środków krajowych lub wspólnotowych w przedziale 7 lat poprzedzających datę zakupu środka trwałego przez beneficjenta,
- ↳ odsetki od zadłużenia, koszty kredytu,
- ↳ sprzęt jednorazowego użytku,
- ↳ wydatki na roboty budowlane i/lub wyposażenie w zakresie pomieszczeń, w których prowadzona jest administracja podmiotu,
- ↳ wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia ruchomego, nie stanowiących środków trwałych.

5.5.3. Działanie 5.3. Infrastruktura sportowa i rekreacyjna

5.5.3.1. Schemat A - Euroboliska

Wydatki kwalifikowane

- ↳ wydatki na prace przygotowawcze, w tym:
 - ↳ przygotowanie dokumentacji projektowej wraz z koniecznymi ekspertyzami, raportem oddziaływania na środowisko, itp.,
 - ↳ przygotowanie studium wykonalności,
 - ↳ zakup nieruchomości,
 - ↳ przygotowanie dokumentacji związanej z udzieleniem zamówienia publicznego,
- ↳ wydatki na prace związane z robotami budowlanymi, w tym:
 - ↳ przygotowanie terenu, prac geodezyjnych,
 - ↳ prace ziemne,
 - ↳ prace budowlane,
 - ↳ prace montażowe,
 - ↳ nadzór sprawowany w imieniu inwestora w zakresie prawidłowości realizacji inwestycji,
- ↳ wydatki na prace związane z robotami budowlanymi (w tym dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych) obiektów pomocy społecznej, np. domów pomocy społecznej, ośrodków wsparcia, ośrodków adopcyjno-opiekunческих, placówek opiekuńczo-wychowawczych, ośrodków dla bezdomnych, centrów i klubów integracji społecznej, zakładów aktywności zawodowej, ośrodków dla uchodźców, innych,
- ↳ dostosowanie jednostek pomocy społecznej do obowiązujących przepisów prawa,
- ↳ wydatki na roboty budowlane w zakresie poprawy wydajności energetycznej budynków i zwiększenia wydajności produkcji, transmisji oraz dystrybucji ciepła i elektryczności jedynie jako element szerszego projektu,
- ↳ wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia oraz instalacji, w szczególności:
 - ↳ wydatki na roboty budowlane w zakresie budowy boisk sportowych o sztucznej nawierzchni; płyta boiska o sztucznej nawierzchni trawistej, oświetlenie i ogrodzenie,
 - ↳ wydatki na roboty budowlane w zakresie poprawy wydajności energetycznej budynków i zwiększenia wydajności produkcji, transmisji oraz dystrybucji ciepła i elektryczności (jedynie jako element szerszego projektu),
- ↳ wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia oraz instalacji, w szczególności:
 - ↳ wydatki na zakup sprzętu sportowego,
 - ↳ wydatki na zakup i montaż instalacji systemów monitoringu i zabezpieczenia boisk jedynie jako element szerszego projektu,
 - ↳ wydatki na wyposażenie w zakresie budowy boisk sportowych o sztucznej nawierzchni; płyta boiska o sztucznej nawierzchni trawistej, oświetlenie i ogrodzenie,
 - ↳ wydatki na wyposażenie w zakresie poprawy wydajności energetycznej budynków i zwiększenia wydajności produkcji, transmisji oraz dystrybucji ciepła i elektryczności (jedynie jako element szerszego projektu),
- ↳ wydatki na promocję projektu.

Wydatki niekwalifikowane

- wydatki związane z obiektami sportowymi służącymi szkołom wyższymi i placówkom oświaty do działalności edukacyjnej, których wsparcie przewidziano w ramach działania 5.1 Infrastruktura edukacyjna,
- wydatki związane z obiektami sportowymi i rekreacyjnymi o znaczeniu turystycznym, których wsparcie przewidziano w osi priorytetowej 6 Turystyka i kultura,
- wydatki związane z bieżącą eksploatacją i utrzymaniem obiektów sportowych i rekreacyjnych,
- zakup środków transportu,
- wydatek poniesiony na wypełnienie formularza wniosku o dofinansowanie projektu,
- podatek VAT, który może zostać odzyskany w oparciu o przepisy krajowe tj. ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług,
- wydatek poniesiony na zakup środka trwałego, który był współfinansowany ze środków krajowych lub wspólnotowych w przedziale 7 lat poprzedzających datę zakupu środka trwałego przez beneficjenta,
- odsetki od zadłużenia, koszty kredytu,
- wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia ruchomego, nie stanowiących środków trwałych.

5.5.3.2. Schemat B – Projekty z zakresu innej infrastruktury sportowej i rekreacyjnej

Wydatki kwalifikowane

- wydatki na prace przygotowawcze, w tym:
 - przygotowanie dokumentacji projektowej wraz z koniecznymi ekspertyzami, raportem oddziaływania na środowisko, itp.,
 - przygotowanie studiów wykonalności,
 - zakup nieruchomości,
 - przygotowanie dokumentacji związanej z udzieleniem zamówienia publicznego,
- wydatki na prace związane z robotami budowlanymi, w tym:
 - przygotowanie terenu, prace geodezyjne,
 - prace ziemne,
 - prace budowlane,
 - prace montażowe,
 - nadzór sprawowany w imieniu inwestora w zakresie prawidłowości realizacji inwestycji,

W szczególności:

- wydatki na roboty budowlane (w tym dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych) w zakresie infrastruktury sportowej lub rekreacyjnej: przywalnie, lodowiska, stadiony, hale sportowe, boiska, ścieżki rowerowe i inne obiekty oraz zespoły ww. obiektów,
- wydatki na roboty budowlane w zakresie poprawy wydajności energetycznej budynków i zwiększenia wydajności produkcji, transmisji oraz dystrybucji ciepła i elektryczności (wyłącznie jako element szerszego projektu),
- wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia oraz instalacji, w szczególności:

- wydatki na wyposażenie w zakresie infrastruktury sportowej lub rekreacyjnej: przywalnie, lodowiska, stadiony, hale sportowe, boiska, ścieżki rowerowe i inne obiekty oraz zespoły ww. obiektów,
- wydatki na zakup sprzętu sportowego,
- wydatki na wyposażenie w zakresie poprawy wydajności energetycznej budynków i zwiększenia wydajności produkcji, transmisji oraz dystrybucji ciepła i elektryczności (wyłącznie jako element szerszego projektu),
- wydatki na zakup i montaż instalacji systemów monitoringu i zabezpieczenia infrastruktury sportowej i rekreacyjnej jako element szerszego projektu,
- wydatki na promocję projektu.

Wydatki niekwalifikowane

- wydatki związane z obiektami sportowymi służącymi szkołom wyższymi i placówkom oświaty do działalności edukacyjnej, których wsparcie przewidziano w ramach działania 5.1 Infrastruktura edukacyjna,
- wydatki związane z obiektami sportowymi i rekreacyjnymi o znaczeniu turystycznym, których wsparcie przewidziano w osi priorytetowej 6 Turystyka i kultura,
- wydatki dotyczące ścieżek rowerowych zakwalifikowanych do dofinansowania w ramach programu Rozwój Polski Wschodniej,
- wydatki związane z bieżącą eksploatacją i utrzymaniem obiektów sportowych i rekreacyjnych,
- zakup środków transportu,
- wydatek poniesiony na wypełnienie formularza wniosku o dofinansowanie projektu, podatek VAT, który może zostać odzyskany w oparciu o przepisy krajowe tj. ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług,
- wydatek poniesiony na zakup środka trwałego, który był współfinansowany ze środków krajowych lub wspólnotowych w przedziale 7 lat poprzedzających datę zakupu środka trwałego przez beneficjenta,
- odsetki od zadłużenia, koszty kredytu,
- wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia ruchomego, nie stanowiących środków trwałych.

W odniesieniu do projektów polegających na usuwaniu skutków powodzi, która miała miejsce w 2010 r., zastosowanie mają powyższe zapisy dotyczące wydatków kwalifikowanych i niekwalifikowanych właściwych dla działania 5.3 schemat B – Inna infrastruktura sportowa i rekreacyjna w zakresie skutecznego odwarzenia, z uwzględnieniem współczesnych standardów, infrastruktury publicznej dotkniętej powodzią. Zakres rzeczowy projektu musi ograniczać się do tych elementów infrastruktury publicznej, w których wystąpiły straty spowodowane powodzią.

5.6. Oś priorytetowa 6. Turystyka i kultura

Wydatki kwalifikowane

- wydatki na obiekty infrastruktury turystycznej, w tym m.in. szlaki, trasy turystyczne, węzły narciarskie, przystanki wodne, kąpieliska i inne formy infrastruktury służącej rozwojowi turystyki wraz z infrastrukturą sanitarną, gastronomiczną, noclegową, informacyjną,
- wydatki na obiekty służące udostępnianiu dla turystów atrakcji turystycznych, w tym ośrodki komunikacyjne, parkingi, punkty widokowe, wieże widokowe, zadaszenia itp. wraz z infrastrukturą sanitarną, gastronomiczną, noclegową, informacyjną,
- wydatki na punkty informacji turystycznej, kampanie reklamowe i inne działania informacyjne i promocyjne,
- wydatki na architekturę, zrójowia, parki zdrojowe, plażynie wód, domy zdrojowe oraz promocję produktu uzdrowiskowego,
- wydatki na renowację, konserwację, remonty, restaurację oraz zachowanie obiektów dziedzictwa kulturowego wraz z otoczeniem, a także ich adaptację na cele kulturalne lub turystyczne,
- wydatki na konserwację zabytkowych muzealiów, szlaczeków, zabytkowych archiwaliów, katedraliów oraz innych zabytków ruchomych,
- wydatki na infrastrukturę służącą udostępnianiu obiektów dziedzictwa kulturowego, w tym szlaków komunikacyjnych, parkingów, itp.,
- wydatki na roboty budowlane dotyczące instytucji kultury wraz z otoczeniem, w tym teatrów, bibliotek, ognisk artystycznych, muzeów, domów kultury, galerii sztuki,
- wydatki na monitoring i zabezpieczenie obiektów infrastruktury turystycznej, dziedzictwa kulturowego oraz instytucji kultury wraz z otoczeniem na wypadek zagrożeń,
- wydatki na tworzenie systemów informacji kulturalnej, informacji dotyczącej obiektów dziedzictwa kulturowego oraz rozwoju i modernizacji publicznej infrastruktury informacyjnej (np. centra i punkty informacji kulturalnej),
- wydatki na wyposażenie służące prowadzeniu działalności kulturalnej w obiektach budowlanych (wyłączenie jako jeden z elementów projektu),
- wydatki na organizację imprez kulturalnych o znaczeniu regionalnym, np. festiwalu, targów (wyłączenie jako elementu przedsięwzięcia infrastrukturalnych),
- wydatki na przygotowanie i realizację programów rozwoju i promocji lokalnych lub regionalnych produktów turystyki kulturowej i przyrodniczej (wyłączenie jako element przedsięwzięcia infrastrukturalnych),
- wydatki na przystosowanie obiektów turystycznych i dziedzictwa kulturowego oraz instytucji kultury do potrzeb osób niepełnosprawnych (tylko jako element większego projektu),
- wydatki na cyfrową archiwizację zasobów instytucji kultury,

Wydatki na prace przygotowawcze, w tym:

- przygotowanie dokumentacji projektowej wraz z koniecznymi ekspertyzami, raportem oddziaływania na środowisko, itp.,
 - przygotowanie studium wykonalności,
 - zakup nieruchomości,
 - przygotowanie dokumentacji związanej z udzieleniem zamówienia publicznego,
- wydatki na prace związane z robotami budowlanymi, w tym:

- przygotowanie terenu, prac geodezyjnych,
- prace ziemne,
- prace budowlane,
- prace montażowe,
- nadzór sprawowany w imieniu inwestora w zakresie prawidłowości realizacji inwestycji,
- wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia oraz instalacji,
- zakupów towarów lub usług związanych z promocją lokalnych lub regionalnych produktów turystyki kulturalnej i przyrodniczej,
- wydatki na promocję projektu.

Wydatki niekwalifikowane

- wydatki w obiektach spełniających funkcję zabytku kulturalnego i turystycznego, jak i inne funkcje – zakres niezwiązany z funkcjami kulturalnymi i/lub turystycznymi wykonywanymi ponad proporcjonalny udział powierzchni zajmowanej przez funkcje kulturalne i turystyczne w całkowitej powierzchni budynków (zapis nie dotyczy obiektów dziedzictwa kulturowego),
- wydatki związane z zabytkami na które brak jest zgody konserwatora zabytków,
- wydatki na inwestycje w gospodarstwach agroturystycznych oraz inwestycje turystyczne prowadzone przez przedsiębiorców innych niż Agencja Rozwoju Przemysłu,
- wydatki na utworzenie i funkcjonowanie jednostek organizacyjnych powstałych do obsługi imprez lub kampanii promocyjnych,
- wydatki na szkolenia pracowników obiektów turystycznych,
- wydatki poniesione na wypełnienie formularza wniosku o dofinansowanie projektu, podatek VAT, który może zostać odzyskany w oparciu o przepisy krajowe tj. ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług,
- wydatki poniesione na zakup środków trwałych, który był współfinansowany ze środków krajowych lub wspólnotowych w przedziale 7 lat poprzedzających datę zakupu środków trwałych przez beneficjenta,
- oszczędności od zadłużenia, koszty kredytu,
- wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia ruchomego, nie stanowiących środków trwałych.

5.7. Oś priorytetowa 7. Spójność wewnątrzregionalna

5.7.1. Działanie 7.1. Rewitalizacja miast

Wydatki kwalifikowane

- wydatki na prace przygotowawcze, w tym:
 - przygotowanie lokalnego programu rewitalizacji oraz działań służących zwiększeniu aktywności społeczności zamieszkujących obszary poddane rewitalizacji w tworzeniu, wdrażaniu lub aktualizowaniu tego dokumentu,
 - przygotowanie dokumentacji projektowej wraz z koniecznymi ekspertyzami, raportem oddziaływania na środowisko, itp.,
 - przygotowanie studium wykonalności,
 - zakup nieruchomości,
 - przygotowanie dokumentacji związanej z udzieleniem zamówienia publicznego,
- wydatki na prace związane z robotami budowlanymi, w tym:
 - przygotowanie terenu, prac geodezyjnych,
 - prace ziemne,
 - prace budowlane,
 - prace montażowe,
 - nadzór sprawowany w imieniu inwestora w zakresie prawidłowości realizacji inwestycji i nadzoru konserwatorskiego,

w szczególności:

- wydatki na przedsięwzięcia na obszarach i w obiektach rewitalizowanych, w tym dotyczące renowacji, rewitalizacji, modernizacji, adaptacji i wyposażenia istniejącej zabudowy na cele gospodarcze, społeczne, edukacyjne, kulturalne oraz turystyczne oraz poprawy estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej w szczególności nieodpłatne i ogólnodostępne parkingi, chodniki oraz drogi wewnętrzne będące częścią szerszego projektu,
- wydatki dotyczące budowy nowych obiektów,
- wydatki dotyczące renowacji części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych oraz renowacji i adaptacji na cele mieszkaniowe budynków istniejących stanowiących własność władz publicznych lub własność podmiotów działających w celach niezarobkowych,
- wydatki dotyczące wyposażenia nowych obiektów,
- wydatki dotyczące systemów poprawy bezpieczeństwa publicznego oraz przedsięwzięć mających na celu walkę z przestępczością i patologiami społecznymi,
- wydatki dotyczące przedsięwzięć służących aktywizacji społeczności zamieszkujących obszary rewitalizowane oraz przeciwdziałaniu negatywnym zjawiskom społecznym,
- wydatki na cross-financing mogą dotyczyć wyłączenia projektów w ramach kategorii 6.1 - Zintegrowane projekty na rzecz rewitalizacji obszarów miejskich i wiejskich, przy czym udział wydatków kwalifikowanych na cross-financing nie może być wyższy niż 3% łącznych wydatków kwalifikowanych w projekcie.
- wydatki w ramach cross-financingu mogą dotyczyć wyłącznie przedsięwzięć służących zwiększeniu aktywności społeczności zamieszkujących obszary poddane rewitalizacji w tworzeniu i wdrażaniu lokalnego programu rewitalizacji. Nie będą uznawane za kwalifikowane wydatki dotyczące przedsięwzięć na etapie eksploatacji infrastruktury

wytworzonej w wyniku projektu np. szkolenia realizowane przez stowarzyszenie - instytucję szkoleniową w zrealizowanym w wyniku realizacji projektu obiekcie.

Maksymalny koszt jednostkowy na jednego uczestnika działań związanych z cross-financingiem nie może przekroczyć 300,00 PLN/os. Wymagana jest szczegółowa kalkulacja ilości, rodzaju i kosztów działań wraz z cenami jednostkowymi, a także liczba ostatecznych odbiorców oraz wyliczenie kosztu jednostkowego na uczestnika.

- zakup towarów i usług na promocję projektu,
- koszty zarządzania projektem.

Wydatki niekwalifikowane

- finansowanie projektów, nie ujętych w lokalnym Programie Rewitalizacji (nie wymienionych w dokumencie lub nie znajdujących się w granicach obszaru podlegającego rewitalizacji), nie przyznających się do realizacji celów działania,
- wydatki na podłączenie do sieci kanalizacyjnych i wodociągowych (zgodnie z kwalifikowaniem wydatków w ramach działania 4.1),
- budowa budynków mieszkalnych,
- adaptacja, przebudowa, remont budynków, powierzeni na cele mieszkaniowe, dotychczas nie posiadających takiego przeznaczenia (nie dotyczy renowacji i adaptacji budynków stanowiących własność publiczną lub własność podmiotów działających w celach niezarobkowych wykorzystywane na cele mieszkaniowe z przeznaczeniem dla gospodarstw domowych lub osób o szczególnych potrzebach),
- remont, przebudowa, adaptacja budynków administracji publicznej w celach wyłącznie administracyjnych, (za wyjątkiem funkcji szkoleniowych, przekwalifikowywania, poradnictwa zawodowego osób bezrobotnych, zapobiegania przestępczości - przyznających się do realizacji celów działania i dla jednostek, które uczestniczą w realizacji programu)²⁴,
- zakup obiektów wykorzystywanych jako miejsce świadczenia usług przez administrację publiczną (za wyjątkiem funkcji szkoleniowych, przekwalifikowywania, poradnictwa zawodowego osób bezrobotnych - przyznających się do realizacji celów działania dla jednostek, które uczestniczą w realizacji programu),
- uzbudowanie terenu pod budowę budynków mieszkalnych,
- remont, przebudowa indywidualnych mieszkań (prace budowlano-montażowe),
- rozbiórka budynków pod budowę budynków mieszkalnych,
- zakup nieruchomości dla celów mieszkaniowych,
- wydatek poniesiony na wypełnienie formularza wniosku o dofinansowanie projektu,
- podatek VAT, który może zostać odzyskany w oparciu o przepisy krajowe tj. ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług,
- wydatek poniesiony na zakup środka trwałego, który był współfinansowany ze środków krajowych lub wspólnotowych w przedziale 7 lat poprzedzających datę zakupu środka trwałego przez beneficjenta,
- odsetki od zadłużenia, koszty kredytu,
- wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia ruchomego, nie stanowiących środków trwałych z wyłączeniem cross - finansingu,
- wydatki na cross-financing dla projektów w ramach kategorii 7B - Infrastruktura mieszkaniowa.

²⁴ dotyczy to np. remontu obiektu będącego siedzibą ośrodka estetycznego w ramach zrealizowanego kompleksu urbanistycznego - w takim wypadku, jeżeli wpływa to na atrakcyjność turystyczną, cały wydatek może zostać uznany za kwalifikowany. Należy zaznaczyć, że w takim przypadku dokonano przesłania danych kwalifikowalności pod kątem realizacji celów ośi priorytetowej.

5.7.2. Działanie 7.2. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych

Wydatki kwalifikowane

- prace porządkowe związane z oczyszczaniem terenu z materiałów, sprzętu i chemikaliów powojennych i poprzemysłowych, asfaltacją i wywozem niepotrzebnych materiałów,
- koszty adaptacji pomieszczeń przeznaczonych do specjalnych wymogów technicznych, związanych z prowadzeniem ekologicznego typu działalności,
- zakup wyposażenia niezbędnego do funkcjonowania projektu,

Wydatki na prace przygotowawcze, w tym:

- przygotowania lokalnego programu rewitalizacji oraz działań służących zwiększeniu aktywności społeczności zamieszkujących obszary poddane rewitalizacji w tworzeniu i wdrażaniu tego dokumentu,
- przygotowanie dokumentacji projektowej wraz z koniecznymi ekspertyzami, raportem oddziaływania na środowisko, itp.,
- przygotowanie studium wykonalności,
- zakup nieruchomości,

Wydatki na prace związane z robotami budowlanymi, w tym:

- przygotowanie dokumentacji związanej z udzieleniem zamówienia publicznego,
- prace budowlane,
- prace montażowe,
- nadzór sprawowany w imieniu inwestora w zakresie prawidłowości realizacji inwestycji i nadzoru konserwatorskiego,

w szczególności:

- wydatki dotyczące przedsięwzięć na obszarach i w obiektach rewitalizowanych służących ich adaptacji do potrzeb gospodarczych, społecznych, edukacyjnych, kulturalnych oraz turystycznych,
- wydatki dotyczące rekultywacji terenów zdegradowanych,
- wydatki dotyczące renowacji części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych oraz renowacji i adaptacji na cele mieszkaniowe budynków istniejących stanowiących własność władz publicznych lub własność podmiotów działających w celach niezarobkowych (wydatki dotyczące mieszkaliwstwa mogą być ponoszone na terenach zdegradowanych, tj. poprzemysłowych, poprzemysłowych, powojennych lub powstałych w wyniku zaniedbania rozporządzonych inwestycji),
- w ramach projektów polegających na zagospodarowaniu terenów zdegradowanych - wydatki dotyczące budowy nowych obiektów, które służyć będą gospodce ww. terenów do celów gospodarczych, społecznych, edukacyjnych, kulturalnych oraz turystycznych,
- wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia oraz instalacji,
- wydatki dotyczące przedsięwzięć służących wypróbowaniu obszarów i obiektów rewitalizowanych,
- wydatki na cross-financing mogą dotyczyć wyłączenia projektów w ramach kategorii 50 - Rewitalizacja obszarów przemysłowych i rekultywacja skażonych gruntów, przy czym udział wydatków kwalifikowanych na cross-financing nie może być wyższy niż 3% łączonych wydatków kwalifikowanych w projekcie.

Wydatki w ramach cross-financjingu mogą dotyczyć wyłączenia przedsięwzięć służących zwiększeniu aktywności społecznej zamieszkujących obszary poddane rewitalizacji w

tworzeniu i wdrażaniu lokalnego programu rewitalizacji. Nie będą uznawane za kwalifikowane wydatki dotyczące przedsięwzięć na etapie eksploatacji infrastruktury wytworzonej w wyniku projektu np. szkolenia realizowane przez stowarzyszenie - instytucję szkoleniową w zaspokajaniu w wyniku realizacji projektu obiektu.

Maksymalny koszt jednostkowy na jednego uczestnika działań związanych z cross-financingiem nie może przekroczyć 300,00 PLN/os. Wymagana jest szczegółowa kalkulacja floty, podziału i kosztów działań wraz z cenami jednostkowymi, a także liczba uczestników odbiorców oraz wyliczenie kosztu jednostkowego na uczestnika.

- zakup towarów i usług na promocię projektu.

Wydatki niekwalifikowane

- finansowanie projektów, nie ujętych w Lokalnym Programie Rewitalizacji (nie wymienionych w dokumencie lub nie znajdujących się w granicach obszaru podlegającego rewitalizacji), nie przyczyniających się do realizacji celów działania,
- wydatki na podłączenie do sieci kanalizacyjnych i wodociągowych (zgodnie z kwalifikowaniem wydatków w ramach działania 4.1),
- budowa budynków mieszkalnych,
- adaptacja, przebudowa, remont budynków, powierzeni na cele mieszkaniowe dotychczas nie posiadających takiego przeznaczenia (nie dotyczy renowacji i adaptacji budynków stanowiących własność publiczną lub własność podmiotów działających w celach niezarobkowych wykorzystywane na cele mieszkaniowe z przeznaczeniem dla gospodarstw domowych lub osób o szczególnych potrzebach),
- remont, przebudowa, adaptacja budynków administracji publicznej w celach wyłączenia administracyjnych, (za wyjątkiem funkcji szkoleniowych, przekwalifikowywania, powołania zawodowego osób bezrobotnych, zapobiegania przestępczości oraz funkcji związanych ze zwiększeniem aktywności gospodarczej - przyczyniających się do realizacji celów działania i dla jednostek, które uczestniczą w realizacji programu),
- zakup obiektów wykorzystywanych jako miejsce świadczenia usług przez administrację publiczną (za wyjątkiem funkcji szkoleniowych, przekwalifikowywania, powołania zawodowego osób bezrobotnych - przyczyniających się do realizacji celów działania dla jednostek, które uczestniczą w realizacji programu),
- uzbrojenie terenu pod budowę budynków mieszkalnych,
- remont, przebudowa indywidualnych mieszkań (prace budowlano-montażowe),
- rozbudowa budynków pod budowę budynków mieszkalnych,
- zakup nieruchomości dla celów mieszkaniowych,
- wydatek poniesiony na wypełnienie formularza wniosku o dofinansowanie projektu, podatek VAT, który może zostać odzyskany w oparciu o przepisy krajowe tj. ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług,
- wydatek poniesiony na zakup środków trwałych, który był współfinansowany ze środków krajowych lub wspólnotowych w przedziale 7 lat poprzedzających datę zakupu środków trwałych przez beneficjenta,
- odsetki od zadłużenia, koszty kredytu,
- wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia ruchomego, nie stanowiących środków trwałych z wyłączeniem cross - finansingu,
- wydatki na cross-financing dla projektów w ramach kategorii 79 - Infrastruktura mieszkaniowa.

5.7.3. Działanie 7.3. Aktywizacja obszarów zmarginalizowanych gospodarstwa

5.7.3.1. Schemat A – Projekty realizowane na terenach zmarginalizowanych gospodarstwa

Wydatki kwalifikowane

- wydatki na prace przygotowawcze, w tym:
 - przygotowanie dokumentacji projektowej wraz z koniecznymi ekspertyzami, raportem oddziaływania na środowisko, itp.,
 - przygotowanie szacunku wykonawstwa,
 - zakup nieruchomości,
 - przygotowanie dokumentacji związanej z udzieleniem zamówienia publicznego,
 - wydatki na prace związane z robotami budowlanymi, w tym:
 - przygotowanie terenu, prace geodezyjne,
 - prace ziemne,
 - prace budowlane,
 - prace montażowe,
 - nadzór sprawowany w imieniu inwestora w zakresie prawidłowości realizacji inwestycji i nadzoru konserwatorskiego,
- W szczególności:
- wydatki dotyczące uzbrojenia terenów wraz ze zwiększeniem ich dostępności komunikacyjnej m.in. poprzez modernizację i budowę bezpośrednich dróg dojazdowych – nie będą dopuszczane projekty dotyczące wyłącznie infrastruktury drogowej,
 - wydatki dotyczące niezagospodarowanych oraz niedokończonych w wyniku zaniechania inwestycji obiektów w celu dostosowania ich do potrzeb gospodarczych, społecznych, edukacyjnych, kulturalnych i turystycznych,
 - wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia oraz instalacji,
 - zakupy towarów lub usług związanych z promocją uzbrojonych terenów inwestycyjnych,
 - zakup towarów i usług na promocję projektu.

Wydatki niekwalifikowane

- wydatki na podłączenie do sieci kanalizacyjnych i wodomiarowych (zgodnie z kwalifikowaniem wydatków w ramach działania 4.1),
- zakup obiektów wykorzystywanych jako miejsce świadczenia usług przez administrację publiczną (za wyjątkiem funkcji szkoleniowych, przekwalifikowania, poradnictwa zawodowego osób bezrobotnych - przyzyskujących się do realizacji celów działania dla jednostek, które uczestniczą w realizacji programu),
- uzbrojenie terenu pod budowę budynków mieszkalnych (prace budowlano-montażowe), remont, przebudowa indywidualnych mieszkań (prace budowlano-montażowe),
- rozbudowa budynków pod budowę budynków mieszkalnych,
- zakup nieruchomości dla celów mieszkaniowych,
- wydatki związane ze zwiększeniem dostępności komunikacyjnej uzbrojonych terenów m.in. poprzez modernizację i budowę bezpośrednich dróg dojazdowych przebiegających 70% całkowitych wydatków kwalifikowanych projektu,
- wydatki poniesione na wypełnienie formularza wniosku o dofinansowanie projektu,

- podatek VAT, który może zostać odzyskany w oparciu o przepisy krajowe tj. ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług,
- wydatki poniesione na zakup środka trwałego, który był współfinansowany ze środków krajowych lub wspólnotowych w przedziale 7 lat poprzedzających datę zakupu środka trwałego przez beneficjenta,
- odsetki od zadłużenia, koszty kredytu,
- wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia ruchomego, nie stanowiących środków trwałych.

5.7.3.2. Schemat B – Projekty realizowane na terenach zniszczonych przez powódź

W ramach niniejszego działania realizowane będą projekty służące odtworzeniu infrastruktury publicznej oraz obiektów dziedzictwa kulturowego dotkniętych powodzią w 2010 roku.

W zależności od typu realizowanego projektu zastosowanie mają zapisy dotyczące wydatków kwalifikowanych i niekwalifikowanych właściwych dla osi priorytetowej/działania/schematu RPO VIP, do którego wpisuje się przedsięwzięcie:

L.p.	Typ projektu	Wydatki kwalifikowane i niekwalifikowane
1.	odtworzenie dróg i mostów wojewódzkich, powiatowych i gminnych o znaczeniu regionalnym i lokalnym oraz infrastruktury towarzyszącej	zastosowanie mają zapisy dotyczące wydatków kwalifikowanych i niekwalifikowanych właściwych dla działania 2.1, odpowiednio: schemat A – Drogi wojewódzkie, schemat B – Drogi powiatowe, schemat C – Drogi gminne w zakresie służącym odtworzeniu, z uwzględnieniem współczesnych standardów, infrastruktury publicznej dotkniętej powodzią w 2010 r. Zakres rzeczowy projektu musi ograniczać się do tych elementów infrastruktury publicznej, w których wystąpiły straty spowodowane powodzią.
2.	odtworzenie infrastruktury przesyłu energii elektrycznej lub przesyłu energii cieplnej	wydatków kwalifikowanych i niekwalifikowanych właściwych dla działania 2.2 Infrastruktura energetyczna w zakresie służącym odtworzeniu, z uwzględnieniem współczesnych standardów, infrastruktury publicznej dotkniętej powodzią w 2010 r. Zakres rzeczowy projektu musi ograniczać się do tych elementów infrastruktury publicznej, w których wystąpiły straty spowodowane powodzią.
3.	odtworzenie infrastruktury kanalizacji sanitarnej i deszczowej w obrębie aglomeracji do 15 000 RLW wymienionych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych	zastosowanie mają zapisy dotyczące wydatków kwalifikowanych i niekwalifikowanych właściwych dla działania 4.1 schemat A – Infrastruktura oczyszczająca ścieków w zakresie służącym

4.	odtworzenie infrastruktury oczyszczalni ścieków w obrębie aglomeracji do 15 000 RLW wymienionych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych	odtworzeniu, z uwzględnieniem współczesnych standardów, infrastruktury publicznej dotkniętej powodzią w 2010 r. Zakres rzeczowy projektu musi ograniczać się do tych elementów infrastruktury publicznej, w których wystąpiły straty spowodowane powodzią.
5.	odtworzenie infrastruktury dostarczania i uśredniania wody (z wyłączeniem zbiorników wodnych)	zastosowanie mają zapisy dotyczące wydatków kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych dla działania 4.1 schemat B – Zaspodowanie w wodę w zakresie służącym odtworzeniu, z uwzględnieniem współczesnych standardów, infrastruktury publicznej dotkniętej powodzią w 2010 r. Zakres rzeczowy projektu musi ograniczać się do tych elementów infrastruktury publicznej, w których wystąpiły straty spowodowane powodzią.
6.	odtworzenie systemowej gospodarki odpadami komunalnymi, w tym selektywnej zbiórki odpadów, obiektów przetwarzania odpadów, modernizacja istniejących i rekonstrukcja zamkniętych składowisk, likwidacji „dzikich wysypisk	niekwalifikowalnych wydatków kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych dla działania 4.1 schemat C – Zaspodowanie odpadów w zakresie służącym odtworzeniu, z uwzględnieniem współczesnych standardów, infrastruktury publicznej dotkniętej powodzią w 2010 r. Zakres rzeczowy projektu musi ograniczać się do tych elementów infrastruktury publicznej, w których wystąpiły straty spowodowane powodzią.
7.	odtworzenie obiektów dydaktycznych i naukowo-badawczych szkieletów wyższych, np. laboratoriów, pracowni, bibliotek. Wspierana będzie także infrastruktura towarzysząca, taka jak akademiki	zastosowanie mają zapisy dotyczące wydatków kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych dla działania 5.1 schemat A – Szkoły wyższe w zakresie służącym odtworzeniu, z uwzględnieniem współczesnych standardów, infrastruktury publicznej dotkniętej powodzią w 2010 r. Zakres rzeczowy projektu musi ograniczać się do tych elementów infrastruktury publicznej, w których wystąpiły straty spowodowane powodzią.
8.	odtworzenie obiektów dydaktycznych w szkołach i placówkach tworzących system oświaty. Wspierana będzie także infrastruktura towarzysząca, np. bursy, sale gimnastyczne	niekwalifikowalnych wydatków kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych dla działania 5.1 schemat B – System oświaty w zakresie służącym odtworzeniu, z uwzględnieniem współczesnych standardów, infrastruktury publicznej dotkniętej powodzią w 2010 r. Zakres rzeczowy projektu musi ograniczać się do tych elementów infrastruktury publicznej, w których wystąpiły straty spowodowane powodzią.
9.	odtworzenie infrastruktury ochrony zdrowia	niekwalifikowalnych wydatków kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych dla działania 5.2 schemat A – Infrastruktura ochrony zdrowia w zakresie służącym odtworzeniu, z uwzględnieniem współczesnych standardów,

	Infrastruktury publicznej dotkniętej powodzią w 2010 r. Zakres rzeczowy projektu musi ograniczać się do tych elementów infrastruktury publicznej, w których wystąpiły straty spowodowane powodzią.	zastosowanie mają zapisy dotyczące wydatków kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych dla działania 5.2 schemat B – Pomoc społeczna w zakresie służącym odtworzeniu, z uwzględnieniem współczesnych standardów, infrastruktury publicznej dotkniętej powodzią w 2010 r. Zakres rzeczowy projektu musi ograniczać się do tych elementów infrastruktury publicznej, w których wystąpiły straty spowodowane powodzią.
10.	odtworzenie obiektów pomocy społecznej (np. domów pomocy społecznej, ośrodków wsparcia, ośrodków adopcyjno-opiekuńczych, placówek opiekuńczo-wychowawczych, ośrodków dla bezdomnych, centrów i klubów integracji społecznej, zakładów aktywności zawodowej, ośrodków dla uchodźców, innych)	niekwalifikowalnych wydatków kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych dla działania 5.2 schemat B – Pomoc społeczna w zakresie służącym odtworzeniu, z uwzględnieniem współczesnych standardów, infrastruktury publicznej dotkniętej powodzią w 2010 r. Zakres rzeczowy projektu musi ograniczać się do tych elementów infrastruktury publicznej, w których wystąpiły straty spowodowane powodzią.
11.	odtworzenie infrastruktury sportowej lub rekreacyjnej, takiej jak stadiony, hale sportowe, boiska, korty tenisowe, pływalnie i inne obiekty	niekwalifikowalnych wydatków kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych dla działania 5.3 schemat B – Inna infrastruktura sportowa i rekreacyjna w zakresie służącym odtworzeniu, z uwzględnieniem współczesnych standardów, infrastruktury publicznej dotkniętej powodzią w 2010 r. Zakres rzeczowy projektu musi ograniczać się do tych elementów infrastruktury publicznej, w których wystąpiły straty spowodowane powodzią.
12.	rewaloryzacja, konserwacja, renowacja, restauracja oraz zachowanie obiektów dziedzictwa kulturowego wraz z otoczeniem, a także odwołanie funkcji kulturalnych i turystycznych	zastosowanie mają zapisy dotyczące wydatków kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych dla VI osi priorytetowej Turystyka i kultura w zakresie służącym odtworzeniu, z uwzględnieniem współczesnych standardów, infrastruktury publicznej i/lub dziedzictwa kulturowego dotkniętej powodzią w 2010 r. Zakres rzeczowy projektu musi ograniczać się do tych elementów infrastruktury publicznej i/lub dziedzictwa kulturowego, w których wystąpiły straty spowodowane powodzią.
13.	odtworzenie infrastruktury służącej udostępnianiu obiektów turystycznych i/lub dziedzictwa kulturowego, w tym ośrodków komunikacyjnych, parkingów, itp. (jako element szerszego projektu)	zastosowanie mają zapisy dotyczące wydatków kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych dla VI osi priorytetowej Turystyka i kultura w zakresie służącym odtworzeniu, z uwzględnieniem współczesnych standardów, infrastruktury publicznej i/lub dziedzictwa kulturowego dotkniętej powodzią w 2010 r. Zakres rzeczowy projektu musi ograniczać się do tych elementów infrastruktury publicznej i/lub dziedzictwa kulturowego, w których wystąpiły straty spowodowane powodzią.
14.	odtworzenie instytucji kultury wraz z otoczeniem, w tym teatrów, bibliotek, ośrodków artystycznych, muzeów, domów kultury, galerii sztuki, itp.	zastosowanie mają zapisy dotyczące wydatków kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych dla VI osi priorytetowej Infrastruktura publiczna i kultura w zakresie służącym odtworzeniu, z uwzględnieniem współczesnych standardów, infrastruktury publicznej i/lub dziedzictwa kulturowego dotkniętej powodzią w 2010 r. Zakres rzeczowy projektu musi ograniczać się do tych elementów infrastruktury publicznej i/lub dziedzictwa kulturowego, w których wystąpiły straty spowodowane powodzią.
15.	przysposobienie obiektów edukacyjnych, naukowych, ochrony zdrowia, pomocy społecznej, sportowej, rekreacyjnej, turystycznych i dziedzictwa kulturowego oraz instytucji kultury do potrzeb osób niepełnosprawnych (tylko jako element większego projektu)	zastosowanie mają zapisy dotyczące wydatków kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych dla VI osi priorytetowej Infrastruktura publiczna i kultura w zakresie służącym odtworzeniu, z uwzględnieniem współczesnych standardów, infrastruktury publicznej i/lub dziedzictwa kulturowego dotkniętej powodzią w 2010 r. Zakres rzeczowy projektu musi ograniczać się do tych elementów infrastruktury publicznej i/lub dziedzictwa kulturowego, w których wystąpiły straty spowodowane powodzią.

16.	<p>odtworzenie obiektów i wyposażenie wykorzystywane przez jednostki ratownicze oraz policję</p> <p>zastępowanie mają zapisy dotyczące wydatków kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych dla działania 4.4 Zwalczanie i zapobieganie zagrożeniom w zakresie służącym odtworzeniu, z uwzględnieniem współczesnych standardów, infrastruktury publicznej dotkniętej powodzią w 2010 r. Zakres rzeczowy projektu musi ograniczać się do tych elementów infrastruktury publicznej, w których wystąpiły straty spowodowane powodzią.</p>
-----	---

Pojedyncze projekty mogą obejmować swym zakresem rzeczowym nie więcej niż 3 z rodzajów przedsięwzięć wskazanych z URPO. Zasada ta nie dotyczy przedsięwzięć, które mogą występować jedynie jako element szerszego projektu.

W ramach ww. przedsięwzięć dopuszczalna jest wymiana wyposażenia zniszczonego przez powódź.

Pozątkową datą kwalifikowalności wydatków w ramach niniejszego schematu jest 16 maja 2010 r.

5.8. Os priorytetowa 8. Pomoc techniczna

5.8.1. Działanie 8.1. Wsparcie procesu zarządzania i wdrażania

Wydatki kwalifikowane

1. Wszelkie wydatki osobowe związane z zarządzaniem, wdrażaniem, programowaniem, monitorowaniem, audytem, oceną, certyfikacją, kontrolą oraz promocją i informacją RPO, jak również wszelkie analogiczne wydatki związane z przygotowaniem do przyszłych interwencji strukturalnych m.in.:

- 1. wydatki związane z oddelegowaniem pracowników,
- 1. wydatki związane z organizacją staży i wyjazdów studyjnych,
- 1. wydatki związane z przygotowaniem i przeprowadzeniem szkoleń,
- 1. wydatki związane z zakwaterowaniem i kosztami przejazdu uczestników szkoleń, konferencji, wjazd, wjazd studyjnych, warsztatów, treningów, studiów podyplomowych, seminariów, targów, giełd, spotkań itp.,
- 1. wydatki na zakup usług szkoleniowych i dydaktycznych (w tym studiów podyplomowych i kursów językowych) oraz opłaty rekrutacyjne,
- 1. wydatki na zakup usług szkoleniowych dla członków i obserwatorów Komitetu Monitorującego RPO WP 2007-2013 oraz członków grupy sterującej procesem ewaluacji RPO WP 2007-2013,
- 1. wydatki związane z opłaceniem wynagrodzeń zewnętrznych audytorów, kontrolerów, ekspertów (usług firm audytowych) itp., którzy po otrzymaniu zlecenia od IZ RPO WP będą prowadzili kontrole (audyty) wewnętrzne w IZ RPO,
- 1. koszty badań pracowników niezbędnych do przeprowadzenia kontroli u beneficjentów,
- 1. wszelkie wydatki związane z wynagrodzeniem pracowników zaangażowanych w programowanie, zarządzanie, wdrażanie, certyfikację, monitorowanie, kontrolę, ocenę, audyt wewnętrzny IZ RPO (i/lub kontrolę wewnętrzną IZ RPO) oraz promocję i informację RPO WP (naliczone jedynie od kwalifikowanych składników wynagrodzenia), w tym m.in.:
 - 1. płaca zasadnicza,
 - 1. dodatek funkcyjny,
 - 1. dodatek specjalny,
 - 1. dodatek stażowy,
 - 1. dodatek za stopień składowy,
 - 1. wyrównanie wynagrodzenia,
 - 1. ekwiwalent za urlop,
 - 1. nagrody i premie,
 - 1. wynagrodzenie za czas niezdolności pracownika do pracy z powodu choroby

płatne przez pracodawcę,

- a) Za czas niezdolności pracownika do pracy wskutek (art. 92 § 1 Kodeksu Pracy z dnia 26 czerwca 1974 r. (Dz. U. z 1974 r. Nr 24, poz. 161 z późn. zm.):
- 1) choroby lub osłabienia w związku z chorobą zakaźną - trwającej dłużej niż 30 dni w ciągu roku kalendarzowego - pracownik zachowuje prawo do 80% wynagrodzenia, chyba że obowiązujące o danego pracodawcy przepisy prawa pracy przewidują wyższe wynagrodzenie z tego tytułu,
 - 2) wypadku w drodze do pracy lub z pracy albo choroby przypadkowej w czasie pracy - w okresie wskazanym w pkt. 1 - pracownik zachowuje prawo do 100% wynagrodzenia,

- dodatkowe wynagrodzenia roczne wraz z pochodnymi od wynagrodzeń (płaconymi przez pracownika i pracodawcę – naliczane jedynie od kwalifikowanych składników wynagrodzenia),

Z projektów Pomocy Technicznej mogą być również finansowane wynagrodzenia pracowników realizujących RPO WP oraz wynagrodzenia pracowników zajmujących się przygotowaniem do przyszłych interwencji strukturalnych, których zadania są ściśle związane z realizacją RPO WP. W takim przypadku, finansowanie będzie proporcjonalnie nie 100% obowiązków służbowych, w tym przypadku, finansowanie będzie proporcjonalnie do zaangażowania pracownika w realizację działań kwalifikowanych do wsparcia. Beneficjent określa w opisie stanowiska pracy oraz w zakresie czynności stopień, w jakim zadania pracownika dotyczą zarządzania, programowania, nadzoru, monitorowania, audytu, oceny, certyfikacji i kontroli oraz promocji i informacji RPO WP oraz przygotowania do przyszłych interwencji strukturalnych.

- składki na ubezpieczenia społeczne potrącone z wynagrodzenia pracownika (w tym ubezpieczenie zdrowotne) i płacone przez pracodawcę oraz na Fundusz Pracy (naliczane tylko i wyłącznie od kwalifikowanych składników wynagrodzenia),
- inne wymagane przepisami wschodowymi i krajowymi zobowiązania finansowe związane z wynagrodzeniem pracowników zaangażowanych w programowanie, zarządzanie, wdrażanie, certyfikację, monitorowanie, kontrolę, ocenę, audyt wewnętrzny i RPO (lub kontrolę wewnętrzną i RPO) ,promocję i informację RPO WP (naliczane jedynie od kwalifikowanych składników wynagrodzenia) oraz przygotowanie do przyszłych interwencji strukturalnych

Finansowanie wydatków na podnoszenie kwalifikacji pracowników których zadania nie są w całości związane z realizacją RPO WP.

- a) w przypadku osób, których zadania nie są w całości związane z realizacją RPO WP/ przygotowaniem do przyszłych interwencji strukturalnych, finansowanie mogą być koszty związane z podnoszeniem kwalifikacji zawodowych w szczególności szkolenia, których tematyka dotyczy RPO lub przyszłych interwencji strukturalnych. W powyższym przypadku finansowane jest 100% wydatków na szkolenie.
- b) w przypadku osób, o których mowa w pkt. a), koszty szkoleń ogólnych (nie związanych bezpośrednio z realizacją zadań dotyczących RPO WP/ przygotowaniem do przyszłych interwencji strukturalnych), kwalifikowane są proporcjonalnie do zadań związanych z realizacją RPO WP/przygotowaniem do przyszłych interwencji strukturalnych (zgodnie z opisem stanowiska pracy oraz z zakresem czynności danego pracownika).

2. Wydatki dotyczące wsparcia Instytucji w celu wdrożenia RPO oraz przyszłych interwencji strukturalnych m.in.:

- archiwizacja i usługi związane z archiwizacją dokumentów,
- zwrot kosztów podróży służbowej, w tym: kosztów związanych z przejazdami, zakwaterowaniem i wyżywieniem,
- opracowanie ekspertyz i analiz,
- opracowanie studiów i koncepcji,
- kompleksowa organizacja spotkań, szkoleń, warsztatów, konferencji, treningów, wizyt, wycieczek, imprez itp.,
- przygotowanie dokumentacji projektowej,
- przygotowanie specyfikacji przetargowej i przeprowadzenie przetargu.
- tłumaczenia oraz weryfikacja tłumaczeń,
- wynagrodzenia ekspertów i doradztwo specjalistyczne,
- wyżywienie (m.in. zakup art. spożywczych)/catering,
- zakup, najem, opracowanie, druk, powielanie, publikacja i dystrybucja materiałów dydaktycznych,
- zakup, druk i powielanie materiałów niezbędnych do realizacji zadań związanych z wdrażaniem RPO WP,
- zakwaterowanie (w tym posiłki),
- zakup i prenumerata prasy i innych publikacji,
- wydatki związane z mieszczaniem informacji lub ogłoszeń o RPO WP w prasie, radio, telewizji, Internetie, na środkach transportu,
- wydatki związane z prowadzeniem rachunku bankowego,
- wydatki związane z kontrolą beneficjentów RPO, w tym na miejscu realizacji projektu.
- wydatki związane z zainicjowaniem pomocy wdrażanej w ramach RPO WP,
- wydatki związane z realizacją interwencji strukturalnych,
- wydatki związane z funkcjonowaniem Komitetu Monitorującego RPO WP, w szczególności z jego powołaniem i obsługą, organizacją posiedzeń oraz uczestnictwem członków Komitetu w posiedzeniach,
- wydatki związane z zapewnieniem sprawnego systemu oceny (ewaluacji), w tym koszty niezbędnych badań, ekspertyz, analiz, studiów i ocen,
- koszty bieżącej działalności w związku z realizacją zadań związanych z wdrażaniem RPO WP,
- koszty usług pocztowych, koszty usług kurierskich

3. Wydatki związane z adaptacją i wyposażeniem pomieszczeń, sprzętem informacyjnym, m.in.:

- niezbędna adaptacja, remont i modernizacja budynku (m.in. pomieszczeń administracyjnych, biurowych, konferencyjnych i sanitarnych),

W przypadku osób, których zadania nie są w całości związane z realizacją RPO WP, zakup zestawów komputerowych może być finansowany w 100%. Dopuszczalne są również zakup zestawów komputerowych dla osób zatrudnionych w celu przygotowania się do przyszłych interwencji strukturalnych. W takich przypadkach koszt zakupu sprzętu kwalifikuje się proporcjonalnie do stopnia zaangażowania.

- w przypadku zakupu pomieszczeń biurowych koszty amortyzacji w okresie realizacji projektu, proporcjonalnie do wykorzystania pomieszczeń na potrzeby realizacji zadań z zakresu RPO WP,
- najem, dzierżawa i użyczenie pomieszczeń biurowych,
- utrzymanie pomieszczeń biurowych,
- przygotowanie, budowa, rozbudowa i modyfikacja lokalnych systemów informatycznych,
- roboty budowlane,
- prace projektowe,
- utrzymanie systemu informatycznego,
- wynajęcie sali, sprzętu multimedialnego i nagłośnienia,
- zakup i instalacja oprogramowania (wraz z licencjami na oprogramowanie),
- zakup lub leasing oraz eksploatacja wyposażenia i urządzeń niezbędnych dla realizacji RPO WP,
- zakup i eksploatacja sprzętu informatycznego, komputerowego, teleinformatycznego, telekomunikacyjnego, audiowizualnego,
- zakup serwerów,
- zakup materiałów oraz wyposażenia biurowego,
- zakup niezbędnego sprzętu, obuwia i odzieży ochronnej oraz materiałów niezbędnych dla realizacji RPO WP,
- zakup usług telekomunikacyjnych, w tym zakup telefonów komórkowych i opłaty abonamentowe,
- zakup usług teleinformatycznych, w tym zakup usług dostępu do bezprzewodowej sieci internetowej,
- wydatki związane z gromadzeniem, przetwarzaniem, analizowaniem i archiwizacją danych,
- wydatki związane ze zwiększeniem liczby użytkowników sieci komputerowych,
- leasing operacyjny samochodów służbowych,
- koszty eksploatacji samochodów służbowych wykorzystywanych przy realizacji RPO WP, m.in. zakup paliwa, ubezpieczenie itp.,
- wynajem środków transportu,
- konserwacja i utrzymanie sprzętu i wyposażenia,
- opłata abonamentu RTV oraz opłaty za Internet.

Finansowanie z pomocy technicznej wydatków związanych z przygotowaniem i realizacją zadań związanych z perspektywą finansową 2014-2020 jest możliwe do czasu zatwierdzenia programów nowej perspektywy. Po tej dacie wszystkie wydatki związane z realizacją nowych programów operacyjnych należy finansować ze środków tych programów, z wyłączeniem działań, na których realizację umowy z wykonawcami zostały zawarte przed zatwierdzeniem właściwego programu nowej perspektywy.

Wydatki niekwalifikowane

1. Wydatki osobowe:
 - następujące składniki wynagrodzeń:
 - świadczenia finansowane ze środków budżetowego funduszu świadczeń socjalnych,
 - odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych,

- składki na PFRON,
- odprawy,
- nagrody jubileuszowe,
- zasiłek chorobowy,
- zasiłki finansowane z budżetu państwa (zasiłek pielęgnacyjny, zasiłek rodzinny),
- zasiłki finansowane ze środków ZUS (np. zasiłek rehabilitacyjny, macierzyński, opiekuńczy oraz wyrównawczy),
- wynagrodzenie płacone w okresie wypowiedzenia bez obowiązków świadczenia pracy,
- koszty badań okresowych,
- koszty badań wspólnych,
- bony żywieniowe dla pracowników,
- dopłata do okularów,
- koszty usług zdrowotnych,
- ryczałty za dojazdy i noclegi,

2. Wydatki dot. wsparcia instytucji:

- wydatki poniesione w związku z procesami sądowymi (np. koszty postępowania, koszty procesu) z wyjątkiem wydatków związanych z odzyskiwaniem środków, o których mowa w art.169, art.189 i art.207 ustawy o finansach publicznych oraz wydatków wynikających z zastosowania procedur odwoławczych,
- wydatki na ulepszenie środków transportu,
- wydatki na bezcenną działalność instytucji, jeśli ponoszone są niezależnie od zadań związanych z wydaniem instrumentów strukturalnych w tym w szczególności:
 - elektroniczna ewidencja wejść i wyjść pracowników,
 - konserwacja sprzętu i urządzeń wykorzystywanych na potrzeby całej instytucji niezależnie od funkcjonowania jednostki odpowiedzialnej za realizację instrumentów strukturalnych,
 - odnosa i monitoring budynku;

3. Pozostałe wydatki:

- wydatek poniesiony na środek trwały, który był współfinansowany ze środków wspólnotowych lub z dotacji krajowych w przedziale 7 lat poprzedzających datę zakupu środka trwałego przez beneficjenta,
- koszt podatku VAT, który może zostać odzyskany w oparciu o przepisy krajowe tj. ustawę o podatku od towarów i usług z dnia 11 marca 2004 r. (Dz. U. z 2011 r. Nr 177 poz.1054, z późn. zm.),
- zakup środków transportu,
- inne wydatki, które nie włączy się bezpośrednio z realizacją instrumentów strukturalnych.

5.8.2. Działanie 8.2. Informowanie, promocja oraz wsparcie przygotowania i realizacji projektów

Wydatki kwalifikowane

- W ramach działania 8.2 finansowane mogą być wydatki związane zarówno z RPO, jak również z przygotowaniem do przyszłych interwencji strukturalnych, m.in.:
- budowa, modyfikacja, rozwój i utrzymanie portalu i stron internetowych,

- wydatki związane z utrzymaniem i działalnością punktów informacyjnych,
- hosting i utrzymanie domena,
- kampanie promujące RPO WP lub operacje instrumentów komunikacji i wymiany informacji (m.in. wykonanie/zakup materiałów/gadżetów promocyjnych i informacyjnych),
- kampanie informacyjne oraz koszt ich przygotowania (m.in. kampanie w radio, telewizji, Internecie, billboardy, plakaty, broszury, ulotki itp.),
- koszty kompleksowej organizacji imprez/spotkań/sympozjów promujących RPO WP,
- nabycie praw autorskich,
- obsługa administracyjno-biurowa operacji związanych z komunikacją i promocją RPO WP
- kompleksowe organizacja spotkań, treningów, wizyt, wizyt studyjnych, warsztatów, seminarium, konferencji, szkoleń i targów, w tym:
 - zwrot kosztów podróży służbowej, w tym: kosztów związanych z przejazdami, zakwaterowaniem i wyżywieniem,
 - catering/wyżywienie (m.in. zakup art. spożywczych),
 - wynajęcie sal, sprzętu multimedialnego i nagłośnienia,
 - tłumaczenia oraz weryfikacja tłumaczeń,
 - opracowanie studiów i koncepcji,
 - wynagrodzenia ekspertów i doradztwo specjalistyczne,
- prezentacja i promocja najlepszych przykładów, praktyk i projektów,
- promocja portal i stron internetowych,
- przeprowadzenie badań opinii publicznej,
- przygotowanie, modyfikacja i uaktualnienie planu działań promocyjnych i informacyjnych,
- przygotowanie, modyfikacja i uaktualnienie strategii promocji i informacji na temat RPO WP,
- wydatki związane z umieszczaniem ogłoszeń, informacji i publikacji prasowych w mediach o RPO WP,
- wydatki związane z gromadzeniem, przetwarzaniem, analizowaniem i archiwizacją danych,
- zakup i pranie usług szkoleniowych i dydaktycznych,
- przygotowanie i zakup prezentacji,
- realizacja działań promocyjno-informacyjnych,
- tłumaczenia oraz weryfikacja tłumaczeń,
- opracowanie studiów i koncepcji,
- wynagrodzenia ekspertów i doradztwo specjalistyczne,
- realizacja i uczestnictwo w programach i audycjach telewizyjnych i radiowych,
- wydatki związane z uruchomieniem i utrzymaniem infolinii i serwisów informacyjnych,
- zakup wszelkich materiałów niezbędnych dla prawidłowej realizacji RPO WP,
- wydatki związane z uruchomieniem i działalnością punktów informacyjnych, m.in.:
 - najem i utrzymanie pomieszczeń biurowych,
 - w przypadku zakupu pomieszczeń biurowych koszty amortyzacji w okresie realizacji RPO WP proporcjonalnie do wykorzystania pomieszczeń na potrzeby realizacji zadań z zakresu RPO WP,
 - utrzymanie systemu informatycznego,
 - zakup i instalacja oprogramowania (wraz z licencjami na oprogramowanie),
 - zakup lub leasing oraz eksploatacja wyposażenia i urządzeń niezbędnych dla informacji i promocji,

- zakup i eksploatacja sprzętu informacyjnego, komputerowego, teleinformatycznego, telekomunikacyjnego, audiodźwiękowego,
- zakup materiałów oraz wyposażenia biurowego,
- zakup usług telekomunikacyjnych (w tym zakup telefonów komórkowych, opłaty abonamentowe),
- opłata abonamentu RTV oraz opłaty za Internet,
- koszty usług pocztowych,
- koszty związane z niezbędną adaptacją pomieszczeń,
- zakup, opracowanie, druk, powielanie publikacji i dystrybucji materiałów informacyjnych i promocyjnych, projektów graficznych,
- przygotowanie specyfikacji przetargowej i przeprowadzenie przetargu,
- koszty usług pocztowych, koszty usług kurierskich

Finansowanie z pomocy technicznej wydatków związanych z przygotowaniem i realizacją zadań związanych z perspektywą finansową 2014-2020 jest możliwe do czasu zakończenia programów nowej perspektywy. Po tej dacie wszystkie wydatki związane z realizacją nowych programów operacyjnych należy finansować ze środków tych programów, z wyłączeniem działań, na których realizację umowy z wykonawcami zostały zawarte przed zakończeniem właściwego programu nowej perspektywy.

Wydatki niekwalifikowane

1. Wydatki osobowe:

- następujące składniki wynagrodzeń:
 - świadczenia finansowane ze środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych,
 - odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych,
 - składki na PFRON,
 - odprawy,
 - nagrody jubileuszowe,
 - zasiłek chorobowy,
 - zasiłek finansowany z budżetu państwa (zasiłek pielęgnacyjny, zasiłek rodzinny),
 - zasiłki finansowane ze środków ZUS (np. zasiłek rehabilitacyjny, emerytalny, opiekuńczy oraz wyrównawczy),
 - wynagrodzenie płaczone w okresie wypowiedzenia bez obowiązku świadczenia pracy,
 - koszty badań okresowych,
 - koszty badań wstępnych,
 - boni żywieniowe dla pracowników,
 - dopłata do okularów,
 - koszty usług zdrowotnych,
 - ryczałty za dojazdy i noclegi.

2. Wydatki dot. wsparcia instytucji:

- wydatki poniesione w związku z procesami sądowymi (np. koszty postępowania, koszty procesu) z wyjątkiem wydatków związanych z odesytywaniem środków, o których mowa

- w art.169, art.189 i art.207 ustawy o finansach publicznych oraz wydatków wynikających z zastosowania procedur odwrotnych,
- ~ wydatki na ulaszanie środków transportu,
 - ~ wydatki na bieżącą działalność instytucji, jeśli ponoszone są niezależnie od zadań związanych z wyrażaniem instrumentów strukturalnych w tym w szczególności:
 - ~ elektroniczna ewidencja wejść i wyjść pracowników,
 - ~ konserwacja sprzętu i urządzeń wykorzystywanych na potrzeby całej instytucji niezależnie od funkcjonowania jednostki odpowiedzialnej za realizację instrumentów strukturalnych,
 - ~ ochrona i monitoring budynku;

3. Pozostałe wydatki:

- ~ wydatek poniesiony na środek trwały, który był współfinansowany ze środków wspólnotowych lub z dotacji krajowych lub wspólnotowych w przedziale 7 lat poprzedzających datę zakupu środka trwałego przez beneficjenta,
- ~ koszt podatku VAT, który może zostać odzyskany w oparciu o przepisy krajowe tj. ustawę o podatku od towarów i usług z dnia 11 marca 2004 r. (Dz. U. z 2011 r. Nr 177 poz.1054, z późn. zm.),
- ~ zakup środków transportu,
- ~ inne wydatki, które nie wiążą się bezpośrednio z realizacją instrumentów strukturalnych.

5.9. Definicje pojęć stosowanych w podręczniku

Beneficjent	podmiot gospodarczy, podmiot lub przedsiębiorstwo publiczne lub prywatne, odpowiedzialne za inicjowanie lub inicjujące i realizujące operację (realizujące projekty finansowane z budżetu państwa lub ze źródeł zagranicznych na podstawie umowy o dofinansowanie projektu – art. 5 ust. 1 ustawy p. ząsądlić prowadzenie polityki rozwoju).
Cross-financing	zasada elastycznego, krzyżowego finansowania, która ma na celu ułatwienie wdrażania jednolitych programów operacyjnych. Zapewnia ona możliwość finansowania w ramach zakresów interwencji EFRR i EFS komplementarnych działań wdrażających odpowiednio w zakresie drugiego funduszu. Muszą być tu jednak spełnione 2 warunki: działania te muszą być niezbędne do realizacji danego projektu oraz muszą być powiązane bezpośrednio z danym projektem. Wydatki objęte zasada cross-financingu nie mogą przekroczyć 10% środków ośi priorytetowej (art. 34 ust. 2 Rozporządzenia (WE) nr 1626/2006).
Dochód	różnica zdyskontowanych przychodów operacyjnych oraz zdyskontowanych kosztów operacyjnych projektu powiększona o zdyskontowaną wartość rezydualną majątku wytworzonego w ramach projektu.
Duży projekt	projekt którego całkowity koszt przekracza kwotę 25 mln EUR w przypadku środków naturalnego oraz 50 mln EUR w przypadku innych źródeł.
Koszty ogólne	koszty, które nie mogą zostać bezpośrednio przyporządkowane do konkretnego produktu lub usługi. Do kategorii kosztów ogólnych należą m. in. opłaty czynszowe, koszty administracyjne, opłaty za energię, ogrzewanie itp.
Koszty zarządzania projektem	koszty zarządzania projektem to wynagrodzenie wykonawcy zewnętrznego lub pracowników Beneficjenta (spółniósca) wyznaczone kwalifikowania wynagrodzeń zgodnie z pkt 3.18 niniejszego podręcznika) lub wartość pracy wolontariuszy za prace polegające na wykonywaniu obowiązków Beneficjenta wobec Instytucji Zarządzającej w okresie realizacji projektu, takich jak: prowadzenie wyodrębnionej księgowości projektu, organizowanie promocyjnego projektu, rozczesanie wydatków w ramach wniosków o płatność oraz innych obowiązków związanych z realizacją projektu, takich jak monitorowanie prac realizowanych przez wykonawcę (nie chodzi tu jednak o prace eksperta nadzoru, obejmującego nie podstawic przepisów Prawa budowlanego).
Kwota zabrymana	część należności na rzecz Wykonawcy zabrymana przez Zainteresowanego na podstawie postanowień zawartej umowy zgodnie z międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) – taka umowa leasingu, w ramach której ryzyko oraz powrót z tytułu posiadania przedmiotu leasingu przeniesione są na Beneficjenta współfinansowanego projektu. Oznacza to, że umowa leasingu skutkuje czasowym przekazaniem w użytkowanie określonego dobra, przy czym umowa leasingu zawiera opcję nabycia lub też przewiduje minimalny okres leasingowy odpowiadający określonej „efektywnej” liczbie lat, będącej przedmiotem leasingu.
Leasing finansowy	taka umowa leasingu, w ramach której ryzyko oraz powrót z tytułu posiadania przedmiotu leasingu nie są przeniesione na Beneficjenta współfinansowanego projektu.
Leasing operacyjny	

Leasing zwrótny	Jego istotą jest zwołanie umowy leasingu z poprzedzającą ją umową sprzedaży. Leasingobiorca sprzedaje posiadany środek trwały firmie leasingowej i równocześnie uzyskuje prawo do jego dalszego użytkowania, na warunkach ustalonych w umowie leasingu
Nieruchomość niezabudowana (grunty)	Część powierzchni ziemskiej stanowiąca odrębny przedmiot własności (grunty), z wyłączeniem budynków, budowli, obiektów małej architektury oraz tymczasowych obiektów budowlanych
Nieruchomość zabudowana	Część powierzchni ziemskiej stanowiąca odrębny przedmiot własności (grunty), wraz z budynkami, budowiami, obiektami małej architektury trwale związanymi z gruntem
Odbiorca usług	właściciel nieruchomości, z której odprowadzane są ścieki
Podatnik VAT	Zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy o VAT - podmioty wykonujące samodzielnie działalność gospodarczą, bez względu na cel i rezultat tej działalności. Za podatników nie uznaje się organów władzy publicznej oraz urzędów obsługujących te organy w zakresie realizowanych zadań nałożonych odrębnymi przepisami prawa z wyłączeniem czynności wykonywanych na podstawie zawartych umów cywilnoprawnych (art. 15 ust. 6 ustawy o VAT).
Projekt "generujący dochód"	W rozumieniu art. 55 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 oraz art. 1 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1341/2008 jest to projekt współfinansowany z EFRR lub Funduszu Spójności, którego całkowity koszt przekracza 1 mln euro, obejmujący inwestycje w infrastrukturę, korzystające z której podlega opłatom bezpośrednio ponoszonym przez korzystających oraz wszelkie projekty polegające za sobą sprzedaż gruntów lub budynków lub dzierżawę gruntów lub najem budynków, lub wszelkie inne odpłatne świadczenia, dla których wartość bieżąca przychodów przewyższa wartość bieżącą kosztów operacyjnych w danym okresie referencyjnym.
Przedmowa oczyszczalnia ścieków	Projektami generującymi dochód nie są projekty polegające na zasadach pomocy publicznej w rozumieniu art. 107 TRUE, w tym pomocy de minimis lub dla których wsparcie związane jest z instrumentami rynkowymi (finansowej, projektów współfinansowane przez Europejski Fundusz Społeczny oraz projekty współfinansowane z EFRR lub Funduszu Spójności, których całkowity koszt nie przekracza 1 mln euro).
	urządzenie oczyszczające ścieki bytowo-gospodarcze pochodzące z zabudowy mieszkaniowej, usługowej typu: pensjonat, dom jednorodzinny itp. i przekazujące na odprowadzenie ich w stanie oczyszczonym do gruntu, działające w sposób: siłowo-mechaniczny (oczyszczając ścieki podgrzewane wyłączone z obiektu, dla którego zostało zaprojektowane), biologiczno-mechaniczny (wykorzystując procesy technologiczne mechanicznego i biologicznego oczyszczania), grawitacyjny (oparte na zasadzie grawitacyjnego przepływu cieczy). Bytowo-gospodarczy (oczyszczające wyłącznie ścieki z gospodarstw domowych, czyli wodę zużyta do kąpieli, zmywania i prania oraz wodę do splukiwania nacieków usługowych, a także z zakładów usługowych, czyli wodę zużyta na potrzeby sanitarно-господарчеї).
Przyłazce kanalizacyjne	odcinek przewodu łączącego wewnętrzna instalację kanalizacyjną w nieruchomości odbiorcy usług z siecią kanalizacyjną, za pierwszą studzienką, licząc od strony budynku, a w przypadku jej braku - do granicy nieruchomości (ustawa o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i odprowadzaniu ścieków z dnia 23 kwietnia 2005, Dz. U. nr 85, poz. 725).
Samochód wysokiego zgniota	samochód ten jest wyposażony w hydrauliczny układ wysokiego zgniota odpadów do wywozu nieczystości z różnych

	bydów pojemników. Prasa wysokiego zgniota powinna mieć nieodkryty ok. 350 kN (35 T).
Środek trwały na stałe zainstalowany w projekcie	Środek trwały, którego użycie do innych zadań aż do zakończenia w projekcie grozi niezrealizowaniem celu projektu.
Techniki finansowania	jako koszty zastosowania technik finansowania w projektach współfinansowanych ze środków EFRR w ramach RPO WP rozumie się wydatki na te techniki finansowania, które nie powodują natychmiastowego przeniesienia na podmiot użytkujący prawa własności do danego dobra
Umowa o dofinansowanie	umowa zawarta z beneficjentem, na podstawie której beneficjent realizuje projekt współfinansowany w ramach RPO WP
Wartość rezydualna	wysokość przewidywanych przychodów wygenerowanych przez analizowaną inwestycję po upływie okresu referencyjnego, pomniejszona o odpowiadające im koszty operacyjne oraz o zmianę w kapitale obrotowym, przy czym koszty powinny uwzględniać nakłady odzwierciedlone niezbędne do utrzymania inwestycji
Wydatek kwalifikowany	wydatek lub koszt poniesiony przez beneficjenta w związku z realizacją projektu w ramach RPO WP, zgodnie z zasadami obowiązującymi w podreczniku, który kwalifikuje się do refundacji (lub rozliczenia - w przypadku systemu zaliczkowego) ze środków przeznaczonych na realizację RPO WP w trybie określonym w umowie o dofinansowanie projektu
Wydatek niekwalifikowany	wydatek lub koszt niekwalifikujący się do refundacji (lub rozliczenia - w przypadku systemu zaliczkowego) ze środków przeznaczonych na realizację RPO WP
Wyłączenie blokowe (wyłączenie grupowe)	należy przez to rozumieć pomoc publiczną, inną niż pomoc de minimis, której nie dotyczy obowiązzek notyfikacji